

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานนทบุรี เขต 2

ผู้วิจัย นางสาวท ก่อเจดีย์ **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การประเมินการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1)รองศาสตราจารย์ ดร.สุพิศตร์ พิบูลย์ (2) อาจารย์ ดร.อรรรณพ จินะวัฒน์
ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ตาม
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี
เขต 2 และ (2) ตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล

กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วย (1) ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสม
และข้อเสนอแนะจำนวน 20 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (2) ศึกษานิเทศก์ และครูผู้เกี่ยวข้องกับการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา เพื่อการสนทนากลุ่ม จำนวน 40 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (3) ครูผู้รับผิดชอบงานด้านการ
วัดและประเมินผลในสถานศึกษา จำนวน 75 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ ซาเลน และ ดิลแมน
และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย และ(4) กลุ่มสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับสูงและกลุ่มทั่วไป จำนวน
10 แห่ง โดยมีผู้ให้ข้อมูล 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า
5 ระดับ และมีปลายเปิด (2) แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และ (3) แบบประเมินที่ประกอบด้วย
ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน 4 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อการประเมินงานด้านการวัด
และประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 มี 5 องค์ประกอบ 35 ตัวบ่งชี้ แต่ละตัวบ่งชี้มีเกณฑ์การให้คะแนน 4 เกณฑ์ จำแนก
เป็น (1) ด้านปัจจัยสนับสนุนงานการวัดและประเมินผล 8 ตัวบ่งชี้ (2) ด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัด
และประเมินผล 6 ตัวบ่งชี้ (3) ด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ 11
ตัวบ่งชี้ (4) ด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการ
ประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน 6 ตัวบ่งชี้ และ (5) ด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผล
4 ตัวบ่งชี้ ผลการตรวจสอบคุณภาพพบว่า ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนมีความเหมาะสมในระดับมาก ถึง
มากที่สุดทุกรายการ และมีความตรงตามโครงสร้างโดยสามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างสถานศึกษากลุ่มสูง
และกลุ่มทั่วไปได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ เกณฑ์ประเมิน ตัวบ่งชี้ งานด้านการวัดและประเมินผล

Thesis title : The Development of Performance Assessment Criteria Concerning Measurement and Evaluation According to the Basic Education Curriculum, B.E. 2544 for Schools Under the Office of Nonthaburi Educational Service Area 2

Researcher : Mrs.Sward Korjedee ;**Degree:** Master of Education (Educational Evaluation);

Thesis advisors : (1) Dr.Suphak Pibool, Associate Professor;(2) Dr.Annop Jeenawathana; **Academic year:**2006

ABSTRACT

The purposes of this research were to (1) develop performance assessment criteria concerning measurement and evaluation according to the Basic Education Curriculum, B.E. 2544 for Schools under Nonthaburi Educational Service Area , Office 2; and (2) verify the performance assessment criteria concerning measurement and evaluation.

The sample of informants consisted of (1) a group of 20 purposively selected experts to provide opinions on appropriateness and recommendations; (2) a group of 40 supervisors and teachers concerned with educational measurement and evaluation for focus group discussion; (3) a group of 75 teachers responsible for measurement and evaluation work in school obtained by sample random sampling and the sample size of which being determined according to Salant and Dillman table; and (4) a group of 10 informants from 10 schools some of which belonging to the high performing group and others belonging to the average performing group based on internal quality assessment results. The employed research instruments consisted of (1) a 5 – scale rating scale questionnaire with open – ended questions; (2) a 5 – scale rating scale questionnaire; and (3) an evaluation form with indicators and 4 – scale scoring criteria. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

Research findings revealed that performance assessment criteria concerning measurement and evaluation according to the Basic Education Curriculum,B.E.2544 for schools under Nonthaburi Educational Service Area Office 2 comprised five components, 35 indicators each of which having 4 – scale scoring criteria. The five components with their indicators were as follows: (1) the input of supporting factors for measurement and evaluation work, with eight indicators; (2) the management process for measurement and evaluation work, with six indicators; (3) the learning outcomes evaluation process for the eight learning areas, with 11 indicators; (4) the evaluation processes for assessment of learner development activities , assessment of desirable learner characteristics , and assessment of reading, analytical thinking, and writing , with the total of six indicators; and (5) the performance output of measurement and evaluation work, with four indicators. It was also found that all indicators and their scoring criteria were appropriate at the high to highest levels, and had construct validity as indicated by being able to discriminate the difference between the high performing group and the average performing group of schools significantly at the .05 level.

Keywords: Performance assessment criteria , Indicators , Measurement and evaluation work

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.สุพัตร์ พิบูลย์ และอาจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์ ซึ่งทั้งสองท่านได้ให้
แนวคิด คำปรึกษา แนะนำการจัดทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จ
เรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ขอขอบคุณศึกษานิเทศก์
และครูผู้เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานนทบุรี เขต 2 ในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อเสนอแนะ คณะครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ที่ตรวจสอบความเหมาะสมของเกณฑ์ประเมิน
และโรงเรียนที่ทดลองใช้เกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์
และร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้อย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับการสนับสนุนอย่างยิ่งจากเพื่อนร่วมงานในกลุ่มนิเทศติดตาม
และประเมินผลการจัดการศึกษา ครอบคลุม "ก่อเจดีย์" และญาติพี่น้องทุกคน ยังผลให้การวิจัย
สำเร็จอย่างมีคุณภาพ จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ประโยชน์ที่เกิดจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอยกเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา-มารดา
ครูอาจารย์ทุกท่าน ที่กรุณาให้การอบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยมีความรู้ ความสามารถประสบความสำเร็จ
และก้าวมาถึงจุดนี้ได้

สวาท ก่อเจดีย์

พฤศจิกายน 2549

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาเกณฑ์การประเมิน.....	7
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักการวัดประเมินผลตามหลักสูตร....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	64
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย.....	69
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	71
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล.....	77
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพ.....	91
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	99
สรุปกระบวนการและผลการวิจัย.....	99
อภิปรายผล.....	111
ข้อเสนอแนะ.....	116

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	117
ภาคผนวก	
ก. เครื่องมือวิจัย	123
ข. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมินเบื้องต้น.....	201
ค. รายชื่อโรงเรียนที่ทดลองใช้เกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล.....	203
ง. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการวิจัย	205
ประวัติผู้วิจัย.....	213

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน ด้านปัจจัยสนับสนุนงานการวัดและประเมินผล.....	78
ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน ด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล.....	81
ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน ด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ.....	83
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน ด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน.....	87
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน ด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผล.....	89
ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ด้านปัจจัยสนับสนุนงานการวัดและประเมินผล.....	91
ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล.....	93
ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ.....	94
ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน.....	95
ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผล.....	96
ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นรายองค์ประกอบ.....	97

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรที่กำหนดขึ้น โดยมีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขบนพื้นฐานความเป็นไทย และความเป็นสากล รวมทั้งมีความสามารถในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อ ตามความถนัด ความสนใจและความสามารถของแต่ละบุคคล หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรคือมาตรฐานการเรียนรู้ การศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ในกระบวนการทางการศึกษามีพื้นฐานการดำเนินงานที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายการศึกษา องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ และองค์ประกอบเกี่ยวกับการประเมินผล ในส่วนของระบบการเรียนการสอนก็เช่นเดียวกันกับกระบวนการทางการศึกษา ซึ่งมี 3 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบด้านจุดประสงค์การเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน ถ้าขาดองค์ประกอบใด หรือองค์ประกอบใดขาดความสมดุลกับองค์ประกอบอื่น ย่อมทำให้กระบวนการทางการศึกษาเป็นกระบวนการที่ไม่สมบูรณ์ โดยเฉพาะการวัดประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญของกระบวนการเรียนการสอนทั้งหมด (ส.วาสนา ประवालพุกฤษ์ 2540: 12) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 26 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่กันไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา

การประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นกระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานที่กำหนดไว้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจผลการเรียน สถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบการวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปอย่างเหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ให้ผลการประเมินถูกต้องตามสภาพความรู้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ในขณะเดียวกันการดำเนินการด้านการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา จะต้องมีการจัดการเป็นระบบและมีกระบวนการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ สามารถรองรับการประเมินภายในและการประเมินภายนอกตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาได้ ในการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีกรอบการประเมินตามหลักสูตรแกนกลางและแนวดำเนินการในการวัดและประเมินผลการเรียนที่สถานศึกษาจะต้องพิจารณานำไปกำหนดเป็นแนวปฏิบัติให้เหมาะสมกับสถานศึกษาของตน (คณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2545: 4) แต่จากรายงานการติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542: บทสรุปสำหรับผู้บริหาร) พบว่า งานด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน มีความก้าวหน้าน้อย เนื่องจากจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการที่เคยเน้นความรู้ความจำมาเป็นการประเมินตามสภาพจริง เน้นกระบวนการคิด และคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน แต่ขณะนี้ การวัดและประเมินผลผู้เรียนยังเน้นการทดสอบทางวิชาการเป็นหลัก และจากการศึกษาสภาพการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (ไพศาล กงภิมย์ชื่น 2547: บทคัดย่อ) พบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านการประเมินผลในระดับมากได้แก่ การกำหนดเกณฑ์ประเมินผลการเรียนรู้ และด้านความช่วยเหลือในการประเมินผลการเรียนรู้

การพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ในครั้งนี้ จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะพัฒนาให้ครูผู้สอนได้มีความเข้าใจ เกิดแนวคิดในการพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรใหม่ มีวิธีการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลที่เป็นรูปธรรมชัดเจน และมีเครื่องมือช่วยควบคุมคุณภาพงานด้านการวัดและประเมินผล สามารถพัฒนางานไปสู่มาตรฐานที่บุคคลทั่วไปยอมรับและสร้างประสิทธิภาพต่อกระบวนการทางการศึกษาของสถานศึกษาได้ต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้

2.1 เพื่อพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2

2.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2

3. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยเริ่มจากการศึกษาเอกสารและแนวดำเนินงานเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ศึกษากรอบแนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาการประเมินการเรียนรู้แนวใหม่ และศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อให้ได้ข้อคำถามตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน ในการนำไปพัฒนาเป็นเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน โดยผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ มีการทดลองใช้เกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างจากกลุ่มตัวอย่างรู้ชัด การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยแยกเป็นประเด็นดังนี้

3.1 ตัวแปร ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1.1 *ตัวแปรต้น* คือ เกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านปัจจัยสนับสนุนงานการวัดและประเมินผล
- 2) ด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล
- 3) ด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ

4) ด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

5) ด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผล

3.1.2 ตัวแปรตาม คือ คุณภาพของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ และความตรงตามโครงสร้าง

3.2 ประชากรและผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

การพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลครั้งนี้ มุ่งนำไปใช้กับกลุ่มประชากร คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยกำหนดเป้าหมายกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย จำนวน 4 กลุ่ม ดังนี้

3.2.1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้มีความรู้ทางวิชาการด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนนตามหลักวิชา ได้แก่ นักวิชาการผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ

3.2.2 กลุ่มศึกษานิเทศก์และครูผู้เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ผู้มีประสบการณ์ด้านการประเมิน และครูผู้เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษาในสถานศึกษา

3.2.3 กลุ่มครูผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงขององค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนน คือ ครูผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3.2.4 กลุ่มสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในตามผลการประเมินคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ระดับสูง จำนวน 5 แห่ง และกลุ่มสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับทั่วไป จำนวน 5 แห่ง เพื่อตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 **เกณฑ์การให้คะแนน** หมายถึง ข้อกำหนด หรือข้อความทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพที่ใช้อธิบายผลของตัวบ่งชี้ ในสิ่งที่มุ่งประเมินว่าอยู่ในระดับใด ซึ่งข้อกำหนดหรือข้อความนั้นจะต้องผ่านกระบวนการพัฒนาจากผู้เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญ และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย เกณฑ์การให้คะแนนอาจเป็นค่าตัวเลข หรือคุณลักษณะที่มีหลายระดับได้

4.2 **ตัวบ่งชี้** หมายถึง สารสนเทศที่บ่งบอกสภาพ หรือลักษณะการปฏิบัติงานของสถานศึกษาในช่วงเวลาใด เวลาหนึ่ง ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งสารสนเทศดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของข้อความ ตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าที่สังเกตได้ และสารสนเทศนั้นสามารถชี้ให้เห็นถึงคุณค่า หรือมีความสัมพันธ์ต่อคุณค่าของงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

4.3 **เกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล** ในที่นี้หมายถึง เงื่อนไข หรือข้อกำหนดในการตัดสินประสิทธิภาพงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งจะครอบคลุมในเรื่ององค์ประกอบของการประเมิน 5 องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละตัวบ่งชี้

4.4 **การวัดผล** หมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้กับบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์อย่างมีกฎเกณฑ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แทนปริมาณหรือคุณภาพของคุณลักษณะที่จะวัด

4.5 **การประเมินผล** หมายถึง การตัดสินคุณค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพที่ได้จากการวัดสิ่งที่ต้องการประเมิน

4.6 **การประเมินผลการเรียน** หมายถึง การรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพจากกระบวนการทำงาน การปฏิบัติงาน และผลผลิตที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้เพื่อการตีค่า

4.7 **สถานศึกษา** หมายถึง สถานศึกษาที่รวมถึงสถานศึกษาภาครัฐ และสถานศึกษาเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ที่มีอำนาจ หน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.8 **การศึกษาขั้นพื้นฐาน** หมายถึง การศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวม 12 ปี

4.9 **การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง** หมายถึง การรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากกระบวนการทำงาน การปฏิบัติงาน และผลผลิตที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้ ในสภาพที่

สอดคล้องกับชีวิตจริง โดยใช้เรื่องราว เหตุการณ์ สภาพจริง หรือคล้ายจริงเป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียน
ตอบสนองแล้วนำข้อมูลสู่การตีค่า

4.10 มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์
และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับ
การส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบการประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา

4.11 องค์ประกอบด้านปัจจัย หมายถึง ความพร้อมของสิ่งต่าง ๆ ที่สนับสนุนการ
ปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ และระบบฐานข้อมูล

4.12 องค์ประกอบด้านกระบวนการ หมายถึง ขั้นตอน วิธีการ การวางแผนในการ
ปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลในที่นี้ครอบคลุม 3 องค์ประกอบย่อย คือ (1) ด้านกระบวนการ
บริหารจัดการงานวัดและประเมินผล (2) ด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการ
เรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ และ (3) ด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์และการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

4.13 องค์ประกอบด้านผลผลิต หมายถึง ผลสำเร็จที่เกิดจากปัจจัย และกระบวนการ
ปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ได้เกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน มีความ
เหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีความตรง เชื่อถือได้

5.2 สถานศึกษาได้แนวทางการพัฒนาและปรับปรุงงานด้านการวัดและประเมินผล
ให้เป็นไปตามเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล

5.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ได้แนวทางการนำเกณฑ์ประเมินงาน
ด้านการวัดและประเมินผล ไปใช้ในการตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผล
การเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัด

5.4 เป็นแนวทางในการพัฒนาเกณฑ์การประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียน
ของสถานศึกษาเขตพื้นที่อื่นต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามันนบุรี เขต 2 เป็นการพัฒนาการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่มาตรฐานที่ทุกฝ่ายยอมรับ สามารถปฏิบัติได้และเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอีกทางหนึ่ง ซึ่งการพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากเอกสารแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาเกณฑ์การประเมิน
 - 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์และการพัฒนาเกณฑ์
 - 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และการพัฒนาตัวบ่งชี้
 - 1.3 ความสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้และเกณฑ์
 - 1.4 เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่ม
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา และหลักการวัดประเมินผลตามหลักสูตร
 - 2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
 - 2.2 การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.3 เกณฑ์ มาตรฐาน และตัวบ่งชี้การประเมินงานวัดและประเมินของสถานศึกษา
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาเกณฑ์การประเมิน

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์และการพัฒนาเกณฑ์

คำว่า เกณฑ์ (Criteria) เริ่มใช้เป็นครั้งแรกโดย Robert Glaser เมื่อปี ค.ศ. 1962 (Glass,อ้างถึงใน พัสวี จริตธรรม 2538: 10) โดยอธิบายว่า นักวัดผลการศึกษาเริ่มใช้คำว่า เกณฑ์ ในการสอบแบบอิงเกณฑ์ (Criteria reference) แนวคิดของการพัฒนาเกณฑ์ เป็นการแปลความหมายของคะแนนในรูปพฤติกรรม แทนที่จะเป็นการแปลความหมายของคะแนนเทียบกับกลุ่ม ตามหลักการวัดผลการศึกษา ซึ่งเป้าหมายสำคัญของการวัดแบบอิงเกณฑ์เพื่อประเมินว่าสมรรถภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับใด นั่นเอง

เกณฑ์ (Criteria) มีความสำคัญต่องานประเมินโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงาน พิเชษฐ ใจเที่ยง (2541: 16) กล่าวว่า เกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประเมินผลการปฏิบัติงาน ศุคติ รุมาคม (2542: 133) กล่าวว่า โดยทั่วไปองค์กรอาจจะใช้เกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งในการประเมินการปฏิบัติงาน เกณฑ์ซึ่งถูกนำมาใช้ได้แก่ ผลการปฏิบัติงาน พฤติกรรมการทำงาน และคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงาน หรืออาจจะใช้ผสมผสานกันไป และเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานควรจะมีการกำหนดขึ้นเป็นอันดับแรกก่อนการวัดหรือประเมินการปฏิบัติงาน ศิริชัย กาญจนวาสิ (2537: 76) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเกณฑ์ว่า เกณฑ์เป็นสิ่งที่บอกระดับหรือมาตรฐานที่แสดงถึงความสำเร็จของการปฏิบัติงาน หรือผลการปฏิบัติงาน เกณฑ์จึงเป็นตัวตัดสินคุณภาพของการปฏิบัติงาน หรือผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ผู้ประเมินและผู้ถูกประเมินจึงควรที่จะมีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน (Objectivity) ตั้งแต่แรกก่อนที่จะทำการประเมินผลการปฏิบัติงาน ชมพูทิพย์ ธรรมโสภณ (2538: 56) กล่าวว่า ในการประเมินสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการประเมินการสอน ประเมินโครงการ ประเมินพฤติกรรมนักศึกษาหรือการประเมินอะไรก็ตาม สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือ เกณฑ์หรือสิ่งที่เราใช้ตัดสินคุณภาพของผลลัพธ์หรือส่วนประกอบการ (Performance) ซึ่งอาจแสดงออกในรูปของระดับพฤติกรรมที่เรายอมรับ เชษฐา เทียมเพชร (2534: 70) กล่าวว่า เกณฑ์ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาในการสรุประดับความสำเร็จของสิ่งที่ประเมิน และเพื่อให้เป็นมาตรฐานว่าสิ่งที่ประเมินนั้น มีอะไรเป็นเกณฑ์บ้าง และมีแค่ไหน ดังนั้น เกณฑ์ในการประเมินผลจึงเป็นสิ่งสำคัญของการประเมิน จักรพันธ์ จันตะสา (2541: 8) กล่าวว่า การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และเป็นที่ยอมรับ จำเป็นต้องมีเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนเป็นเครื่องมือในการประเมินคุณภาพ และเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนที่ดีนั้นจำเป็นต้องมีการปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมทันต่อสภาวะการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

สรุปได้ว่าการประเมินสิ่งใดก็ตามควรมีการกำหนดเกณฑ์ขึ้นมาก่อน และมีการพิจารณาเกณฑ์ให้สอดคล้องกับสิ่งที่ประเมินและเป็นที่ยอมรับของผู้ปฏิบัติ เนื่องจากเกณฑ์จะใช้เป็นตัวตัดสินคุณภาพการปฏิบัติงานนั้น ๆ

1.1.1 ความหมายของเกณฑ์ มีผู้ที่ให้นิยามความหมายของเกณฑ์ไว้หลากหลาย ดังนี้

อนก ศิลปนิลมาลย์ (2530: 6) ให้ความหมายของเกณฑ์การประเมินหลักสูตรว่า หมายถึงข้อกำหนดที่ใช้วัดคุณภาพประสิทธิภาพของหลักสูตร โดยอยู่ในรูปข้อกำหนดประมาณค่าของสิ่งต่าง ๆ ว่ามีหรือไม่ และมีมากน้อยเพียงใด เช่น สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรประถมศึกษา มากน้อยเพียงใด เป็นต้น

เชษฐา เทียมเพชร (2534: 11) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์ คือเรื่องซึ่งภาวะความเหมาะสมของสิ่งที่ประเมิน หรือสิ่งที่ใช้ตัดสินคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้อยู่ในรูปของข้อกำหนดของพฤติกรรมขั้นต่ำ ของการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การผลิตรายการ วิทยุทัศน์เพื่อการศึกษา

ชมพูทิพย์ ธรรมโสภณ (2538: 12) ให้ความหมายว่า เกณฑ์คือสิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน

พัลวี จริตธรรม (2538: 12) สรุปความหมายของเกณฑ์สำหรับงานวิจัยเพื่อพัฒนาเกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ในภาษาไทย ว่า หมายถึงข้อกำหนดที่ใช้เป็นบรรทัดฐานในการตัดสินคุณภาพหรือพฤติกรรม หรือคุณลักษณะที่ต้องการวัด เกณฑ์ประกอบด้วยมาตรฐานของคะแนนที่เป็นบรรทัดฐานแทนรายการพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ต้องการวัด มีขอบเขตครอบคลุมระดับพฤติกรรม หรือคุณลักษณะต่ำสุด ไปจนถึงระดับพฤติกรรม หรือคุณลักษณะสูงสุดตามวัตถุประสงค์ของการวัด ในการพัฒนาเกณฑ์จะต้องมีการกำหนดคะแนนที่เป็นเกณฑ์ หรือคะแนนจุดตัด หรือมาตรฐานเพื่อแสดงระดับของพฤติกรรมขั้นต่ำที่ต้องการ การกำหนดคะแนนจุดตัด หรือคะแนนที่เป็นเกณฑ์อาจกำหนด เพียงระดับเดียวเป็นคะแนนตัดสินได้หรือตกผ่านหรือไม่ผ่าน หรืออาจกำหนดเป็นหลายระดับแยกตามระดับพฤติกรรมปฏิบัติเช่น ดีมาก ดีปานกลาง และต้องแก้ไข ก็ได้

กุลธิดา กิจเจริญธรรม (2540: 12) ได้กล่าวถึง ความหมายของเกณฑ์มาตรฐาน คือ ระดับคุณภาพที่ผู้เกี่ยวข้องยอมรับโดยใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพการจัดหาจัดสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่สัมผัสได้ด้วยตา

ถนอม กฤษณ์เพ็ชร (2540) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์การประเมินว่าเป็นการกำหนดค่าเป็นตัวเลขทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ อาจเป็นคำร้อยละ สัดส่วน และหรือจำนวน ซึ่งได้มาจากหลักการทฤษฎี ผลการวิจัย เกณฑ์มาตรฐานสภาพการณ์จริง และการคาดคะเนอย่างมีเหตุผลจากประสบการณ์ของผู้วิจัย

จักรพันธ์ จันตะสา (2541: 6) ให้ความหมายของเกณฑ์ว่า หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่กำหนดไว้เป็นหลักในการตรวจสอบหรือตัดสินคุณภาพในการดำเนินงานต่าง ๆ

พิเชษฐ ใจเที่ยง (2541: 8) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์ในการพัฒนาเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา ว่า หมายถึงมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา ที่แสดงถึงคุณภาพของงานที่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ที่ผ่านการพิจารณาและเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วว่า มีความเหมาะสมในการประเมิน และมีความเป็นไปได้ที่จะนำมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

อรวรรณ อินทวิชญ (2542: 6) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์ ว่า คือข้อกำหนดที่ใช้ตัดสินคุณภาพของคุณลักษณะหรือเครื่องชี้ภาวะความเหมาะสมของคุณลักษณะครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วยคำบรรยายลักษณะหรือคำอธิบายพฤติกรรมที่เป็นมาตรฐานคุณลักษณะครูวิทยาศาสตร์ โดยการวิเคราะห์ผ่านกระบวนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ เกณฑ์การประเมินมี 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ด้านเจตคติและด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณครู

เกียรติศักดิ์ ชารีโคตร (2543 : 7) ให้ความหมายของเกณฑ์ว่า หมายถึง ระดับ หรือ มาตรฐานที่ถือว่าเป็นความสำเร็จของการดำเนินงาน หรือผลการดำเนินงาน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544 : 81) ให้ความหมายของเกณฑ์ว่า หมายถึงสิ่งที่เราใช้ ตัดสินคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้หรือส่วนประกอบการ (Performance) ซึ่งอาจแสดงออกในรูปของระดับ พฤติกรรมที่เรายอมรับ เช่น นักเรียนที่สอบผ่าน ถือว่ามีความรู้ความสามารถในวิชาเลขคณิตชั้น ป.3 อย่างพอเพียงจะต้องสอบได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 เป็นต้น และเกณฑ์ที่ดีจะต้องมีอำนาจในการ ทำนายพฤติกรรมต่อมาได้ถูกต้อง

อุทุมพร จามรมาน และคณะ (2544 : 32) ได้กล่าวว่า เกณฑ์ หมายถึงตัวเทียบผลการ ดำเนินงาน เพื่อตัดสิน / ตัดสินใจ / เป็นความคาดหวังว่า คน / กลุ่มคน จะทำอะไร ได้จนถึงระดับที่ กำหนด เกณฑ์อาจเป็นค่า / ตัวเลข / คุณลักษณะและอาจมีหลายระดับ ได้

Jasmine (1993 อ้างถึงในกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 37) ได้ให้ ความหมายของเกณฑ์การประเมิน Rubric หมายถึง “กฎ” หรือ “กติกากา” (Rule) และคำว่า “Rubric Assessment” หมายถึง แนวทางในการให้คะแนน (Scoring Guide) ซึ่งสามารถที่จะแยกแยะระดับ ต่าง ๆ ของความสำเร็จหรือการปฏิบัติของนักเรียนได้อย่างชัดเจน จากดีมาก ไปจนถึงต้องปรับปรุงแก้ไข

ศิริชัย กาญจนวาสี (2547 : 95) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์อย่างกว้าง ๆ ว่า เกณฑ์ หมายถึง ระดับหรือมาตรฐานที่ถือว่าเป็นความสำเร็จของการดำเนินงาน หรือผลการดำเนินงาน เกณฑ์ จึงเป็นตัวตัดสินคุณภาพของการปฏิบัติหรือผลที่ได้รับ เกณฑ์ อาจได้มาจากมาตรฐานทางวิชาชีพ มาตรฐานการกระทำ หรือระดับความคาดหวังที่พึงประสงค์ของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น มาตรฐานที่ กำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญ ความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการค่านิยมของสังคม เป็นต้น และนอกจากนี้ เกณฑ์ยังเป็นคุณลักษณะหรือระดับที่ถือว่าเป็นคุณภาพความสำเร็จ หรือความเหมาะสมของทรัพยากร การดำเนินงาน หรือผลการดำเนินงาน

จากความหมายของเกณฑ์ที่มีผู้ให้ไว้ดังกล่าว พอสรุปได้ว่า เกณฑ์ หมายถึง ข้อกำหนด หรือข้อความทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพที่ใช้อธิบายผลของตัวบ่งชี้ ในสิ่งที่มุ่งประเมินว่าอยู่ในระดับ ใด ซึ่งข้อกำหนดหรือข้อความนั้นจะต้องผ่านกระบวนการพัฒนาจากผู้เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญ และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย เกณฑ์อาจมีค่าเป็นตัวเลข หรือคุณลักษณะที่มีหลายระดับและเป็นเกณฑ์การให้ คะแนน

1.1.2 ลักษณะของเกณฑ์ ดังที่กล่าวมาแล้วว่า การวัดและประเมินเป้าหมายใดก็ตาม จำเป็นต้องมีเกณฑ์เป็นตัวกำหนด เพื่ออธิบายผลการประเมินและตัดสินใจได้ จึงมีผู้กำหนดลักษณะของ เกณฑ์ และเกณฑ์ที่ดี ไว้ดังนี้

เชษฐา เทียมเพชร (2534: 75) ได้กล่าวสรุปลักษณะของเกณฑ์ที่ดีดังนี้

- 1) ครอบคลุมทุกมิติที่เป็นความต้องการและความคาดหวังต่อสิ่งที่ประเมินทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
- 2) บ่งชี้ระดับการยอมรับในปริมาณหรือคุณภาพแต่ละระดับอย่างชัดเจน
- 3) มีความเที่ยงและเป็นปรนัย
- 4) มีความตรงภายในและความตรงภายนอก
- 5) ทำทนายความสามารถและชวนให้ผู้ประเมินอยากประเมิน
- 6) เหมาะกับความรู้ความสามารถของผู้ที่จะประเมิน ไม่สูงหรือต่ำเกินไป
- 7) เป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับ ทั้งจากผู้ประเมินและผู้ที่ถูกประเมิน
- 8) มีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมสูง
- 9) เป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าทางวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือค่านิยมของสังคมนั้น

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544: 80) ได้กล่าวสรุปลักษณะของเกณฑ์ที่ดี คือ จะต้องมีความอำนาจในการทำนายพฤติกรรมต่อมาได้ถูกต้องและต้องมีลักษณะความเป็นมาตรฐาน ไม่สูงหรือต่ำเกินไป

เพื่อให้เข้าใจลักษณะของเกณฑ์ที่ดียิ่งขึ้น ผดุงชัย ภูพัฒน์ (2544: 185) และ บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (2547: 98) ได้ให้รายละเอียดถึงคุณลักษณะของเกณฑ์ที่ดีในบางประเด็นเพิ่มเติม ดังนี้

- 1) ต้องมีความทำทนายและเป็นไปได้ ต้องเป็นความคาดหวังอันทำทนาย และอยู่ในวิสัยที่จะบรรลุตามความคาดหวังได้
- 2) สามารถปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เกณฑ์สามารถปรับเปลี่ยนตามสภาพสังคม และสถานการณ์ เช่น เมื่อมีการบรรลุผลตามเกณฑ์ในระดับหนึ่งแล้วอาจมีการตั้งเกณฑ์ที่มีมาตรฐานที่สูงขึ้นไปอีก
- 3) ได้รับการยอมรับจากผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ปฏิบัติ ผู้ประเมิน และผู้ใช้ผลการประเมิน

1.1.3 ประเภทของเกณฑ์ การแบ่งประเภทของเกณฑ์มีหลายแบบ ตามสิ่งที่นักวิจัยมุ่งศึกษา ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน และคณะ (2544:35) ได้จำแนกเกณฑ์เป็น 2 ประเภท คือ

- 1) เกณฑ์ตามเนื้อหาสาระ (Content Criterion) นิยมใช้กับหลักสูตร เช่น ควรมีเนื้อหาอะไรบ้าง นักเรียนที่จบหลักสูตรต้องมีความรู้อะไรบ้าง
- 2) เกณฑ์ตามการปฏิบัติ เป็นการระบุว่า คนสามารถปฏิบัติงานดำเนินงานได้มากน้อยเพียงใด หรือมีความรู้มากน้อยเพียงใด ซึ่งจำแนกเป็น 4 แบบ คือ

(1) เกณฑ์ขั้นต่ำ (Minimum Criterion) เป็นการระบุว่า อย่างน้อยที่สุดคนควรทำอะไรได้บ้าง

(2) เกณฑ์ขั้นสูง (Maximum Criterion) เป็นการระบุว่า อย่างมากคนควรทำอะไรได้บ้าง

(3) เกณฑ์มาตรฐาน (Standard Criterion) เป็นการระบุว่า ตัวเทียบอยู่ระดับที่คนส่วนใหญ่ยอมรับเป็นค่าตรงกลาง หรืออยู่ระดับกลาง ไม่สูงหรือต่ำ เกณฑ์มาตรฐานส่วนใหญ่ได้จากกลุ่มปกติ (Normative Group) หรือกลุ่มประชากร หรือกลุ่มตัวแทนประชากร

(4) เกณฑ์ตามความคาดหวัง (Expected, Predicted Criterion) เป็นการระบุว่า คนที่อยู่ในข่ายที่ศึกษา ควรจะมีผลงาน ปฏิบัติงาน ค่าคะแนน ในระดับใด เช่นผู้ที่ได้ปริญญาเอกควรมีความสามารถมากกว่าผู้ที่ได้ปริญญาโท และผู้ที่ได้ปริญญาโทควรมีความสามารถมากกว่าผู้ที่ได้ปริญญาตรี เป็นต้น เกณฑ์ตามความคาดหวังอาจเป็นเกณฑ์มาตรฐานหรือเกณฑ์ขั้นสูงก็ได้

พัลลี จริตธรรม (2538 : 13) ได้รวบรวมเทคนิควิธีการแบ่งประเภทของเกณฑ์ตามลักษณะต่าง ๆ ของนักวัดและประเมินผลทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวม 8 แบบ ดังนี้

1) การแบ่งประเภทของเกณฑ์ตามข้อตกลงเบื้องต้น แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เกณฑ์สถานะ (State) และเกณฑ์ช่วงต่อเนื่อง (Continuum) การแบ่งประเภทของเกณฑ์วิธีนี้ใช้ในการประเมินสมรรถภาพหรือความสามารถ เกณฑ์สถานะของความสามารถมีข้อตกลงเบื้องต้นที่ว่า ผู้ที่มีความรอบรู้หรือผู้ที่มีสมรรถภาพที่สมบูรณ์ อาจตอบข้อสอบได้ถูกต้อง ไม่ครบทุกข้อก็ได้เนื่องจากมีความคลาดเคลื่อน (error) ดังนั้นจึงควรนำค่าความคลาดเคลื่อนมาพิจารณาในการกำหนดเกณฑ์ด้วย เกณฑ์ช่วงต่อเนื่องของความสามารถมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า ผู้ที่มีความรอบรู้หรือผู้ที่มีสมรรถภาพสมบูรณ์ ประกอบด้วยผู้ที่มีระดับความสามารถแตกต่างกันเป็นหลายระดับต่อเนื่องกัน โดยพิจารณาความแตกต่างของระดับความสามารถในการปฏิบัติของผู้ที่มีความรอบรู้หรือผู้ที่มีสมรรถภาพที่สมบูรณ์ เช่น ผู้ที่มีความรอบรู้มาก ผู้ที่มีความรอบรู้ปานกลาง ผู้ที่มีความรอบรู้น้อย และผู้ที่ไม่มีความรอบรู้เลย

2) การแบ่งประเภทของเกณฑ์ตามวิธีการพัฒนาเกณฑ์ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ เกณฑ์การตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ (judgmental-empirical) และเกณฑ์การนำข้อมูลเชิงประจักษ์มาตัดสินใจ (empirical- judgmental) เกณฑ์การตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ หมายถึง การตัดสินใจโดยบุคคลคนเดียวหรือการตัดสินใจโดยบุคคลหลายคนก็ได้ โดยการนำข้อมูลที่เกี่ยวกับพฤติกรรมมาเป็นตัวชี้แนะในการตัดสินใจ ซึ่งความยุ่งยากของการตัดสินใจโดยวิธีนี้ก็คือ การตัดสินใจอาจมีความคลุมเครือ ผู้ตัดสินใจไม่มีอิสระ หรือการถกเถียงปัญหาโดยกลุ่มบุคคล ดังนั้นวิธีการที่ดีคือการประนีประนอมระหว่างการให้ข้อมูลในการตัดสินใจกับการให้ผู้ตัดสินใจเป็นผู้ตัดสินใจเอง ส่วนเกณฑ์การนำข้อมูลเชิงประจักษ์มาตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจที่ใช้กลุ่มผู้สอบกลุ่มเดียว หรือกลุ่มผู้สอบหลายกลุ่ม

ก็ได้ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสอบมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ จากนั้นก็นำข้อมูลต่าง ๆ ที่กล่าวมาทั้งหมด มาปรับเป็นเกณฑ์การตัดสิน

3) การแบ่งประเภทของเกณฑ์ตามกระบวนการกำหนดมาตรฐาน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือเกณฑ์ที่มีการกำหนดมาตรฐาน (setting standard) กับ เกณฑ์ที่มีการปรับมาตรฐาน (adjusting standard) เกณฑ์ที่มีการกำหนดมาตรฐานหมายถึง เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นมาจากการนำผลการสอบมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ ส่วนเกณฑ์ที่มีการปรับมาตรฐาน หมายถึง เกณฑ์ที่นำค่าที่ได้จากการกำหนดมาตรฐานมาปรับใหม่ เพราะว่าค่าที่ได้จากการกำหนดมาตรฐานเป็นค่าที่ได้มาโดยประมาณและอาจมีความคลาดเคลื่อนจึงควรนำมาปรับใหม่ให้เหมาะสม

4) การแบ่งประเภทของเกณฑ์ตามระดับคะแนนที่เป็นมาตรฐาน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือเกณฑ์ที่มีมาตรฐานระดับคะแนนเดียว (single level standard) กับเกณฑ์ที่มีมาตรฐานหลายระดับคะแนน (multiple level standard) มาตรฐานระดับคะแนนเดียว หมายถึง การกำหนดคะแนนที่ใช้ในการตัดสินเพียงระดับเดียว เช่น ได้หรือตก ผ่านหรือไม่ผ่าน ส่วนมาตรฐานหลายระดับคะแนน หมายถึง การกำหนดคะแนนที่ใช้ในการตัดสินความสามารถของนักเรียนออกเป็นหลายระดับ เช่น A,B,C,D และ E หรือดีมาก ดี ปานกลาง และต้องแก้ไขเป็นต้น

5) การแบ่งประเภทของเกณฑ์ตามลักษณะของเกณฑ์ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ เกณฑ์สัมพัทธ์ (relative criteria) กับเกณฑ์สัมบูรณ์ (absolute criteria) เกณฑ์สัมพัทธ์ หมายถึง เกณฑ์ที่พัฒนามาจากการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถของนักเรียนในกลุ่มเดียวกันหรือต่างกลุ่มกันว่านักเรียนมีความสามารถอยู่ในระดับใดของกลุ่มนั้น ๆ ส่วนเกณฑ์สัมบูรณ์ หมายถึง เกณฑ์ที่พัฒนามาจากการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถของนักเรียนกับคะแนนที่กำหนดไว้ว่านักเรียนน่าจะสามารถอยู่ในระดับใด เช่น ผ่านหรือไม่ผ่าน รอบรู้หรือไม่รอบรู้ หรืออยู่ในระดับดีมาก ดี ปานกลาง และต้องแก้ไข เป็นต้น ศิริชัย กาญจนวาสิ (2537)

6) การแบ่งประเภทของเกณฑ์ตามลักษณะของการตัดสิน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ เกณฑ์อัตนัย (subjective criteria) กับเกณฑ์ปรนัย (objective criteria) เกณฑ์อัตนัย หมายถึง เกณฑ์ที่มีการกำหนดเป็นแบบสรุปรวม (holistic criteria) โดยให้ผู้ตัดสินมีอิสระในการกำหนดเกณฑ์เองหรือเป็นการกำหนดเกณฑ์ไว้อย่างกว้าง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจงซึ่งแบบนี้ผู้ตัดสินใจจะใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการตัดสินได้มาก ส่วนเกณฑ์ปรนัย หมายถึง เกณฑ์ที่มีการกำหนดคะแนนที่ชัดเจนแน่นอนตายตัวและมีการกำหนดไว้ล่วงหน้า ซึ่งการกำหนดเกณฑ์แบบนี้ไม่ว่าผู้ตัดสินจะเป็นใครผลการตัดสินจะได้ตรงกัน

7) การแบ่งประเภทของเกณฑ์ตามรายละเอียดของสิ่งที่ปฏิบัติในการตัดสิน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ เกณฑ์รูปธรรม กับเกณฑ์นามธรรม เกณฑ์รูปธรรม หมายถึง กฎเกณฑ์กติกามีลักษณะทางกายภาพในการตัดสิน เช่น ข้อกำหนดของผู้จัดประกวด การแบ่งรอบในการตัดสิน การวาง

กติกากในการให้คะแนน ส่วนเกณฑ์นามธรรม หมายถึง ข้อกำหนดที่เป็นคุณลักษณะในการตัดสิน เช่น การมีคุณธรรม มีความเป็นกลาง มีความรอบรู้ มีทักษะประสบการณ์ที่ก้าวหน้า

8) การแบ่งประเภทของเกณฑ์ตามมาตราที่ใช้ในการกำหนดการให้คะแนน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือเกณฑ์ เชิงปริมาณ (quantitative criteria) กับเกณฑ์เชิงคุณภาพ (qualitative criteria) เกณฑ์เชิงปริมาณ หมายถึง เกณฑ์กำหนดว่าคะแนนเท่าใด จึงจะได้รับรางวัล เช่น คะแนนที่มากที่สุดจะได้รับรางวัลที่ 1 คะแนนที่รองลงมาจะได้รับรางวัลที่ 2 เป็นต้น ส่วนเกณฑ์เชิงคุณภาพ หมายถึง เกณฑ์ที่ไม่มีผลบังคับโดยตรง เป็นข้อตกลงที่ร่วมกันพิจารณากำหนดขึ้นเพื่อนำไปใช้เฉพาะการ เช่น การกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินการประกวดศิลปะเด็ก ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ด้านต่าง ๆ ดังนี้ เกณฑ์ในการพิจารณาด้านอายุ เกณฑ์ในการพิจารณาด้านสื่อวัสดุ เกณฑ์ในการพิจารณาด้านเนื้อหาสาระ และเกณฑ์ในการพิจารณาด้านการแสดงออก

ในส่วนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 37) ได้แบ่งเกณฑ์ออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) เกณฑ์การประเมินในภาพรวม (Holistic Rubric) คือแนวทางการให้คะแนนโดยพิจารณาจากภาพรวมของชิ้นงาน โดยจะมีคำอธิบายลักษณะของงานในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน เกณฑ์การประเมินในภาพรวมนี้เหมาะที่จะใช้ในการประเมินทักษะการเขียน สามารถที่จะตรวจสอบความต่อเนื่อง ความคิดสร้างสรรค์ และความสละสลวยของภาษาเขียนได้ ดังตัวอย่างของเกณฑ์การประเมินในภาพรวม (ทักษะการเขียน)

ระดับคะแนน

ลักษณะของงาน

3 (ดี)

- เขียนได้ตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้
- มีการจัดระบบการเขียน เช่น มีคำนำ เนื้อหา และบทสรุปอย่างชัดเจน
- ภาษาที่ใช้เช่นตัวสะกดและไวยากรณ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย

2 (พอใช้)

- มีแนวคิดที่น่าสนใจ ใช้ภาษาสละสลวย
- เขียนได้ตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้
- มีการจัดระบบการเขียน เช่น มีคำนำ เนื้อหา และบทสรุป
- ภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน
- ใช้ศัพท์ที่เหมาะสม

ระดับคะแนน	ลักษณะของงาน
1 (ต้องปรับปรุง)	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนไม่ตรงประเด็น - ไม่มีการจัดระบบการเขียน - ภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน - ใช้ศัพท์ที่เหมาะสม
0	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีผลงาน

เกณฑ์ประเมินในภาพรวมส่วนใหญ่จะประกอบด้วย 3 – 6 ระดับ เกณฑ์การประเมิน 3 ระดับ จะเป็นที่นิยมใช้กันมาก เนื่องจากการใช้เกณฑ์ 3 ระดับนั้น จะง่ายต่อการกำหนดรายละเอียดซึ่งจะยึดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย สูงกว่าค่าเฉลี่ย และต่ำกว่าค่าเฉลี่ย นอกจากง่ายต่อการกำหนดค่าแล้วยังง่ายต่อการตรวจให้คะแนนอีกด้วย เนื่องจากความแตกต่างระหว่างระดับของเกณฑ์ทั้ง 3 ระดับนั้น จะแตกต่างกันอย่างชัดเจน แต่ถ้าใช้ 5 หรือ 6 ระดับ ความแตกต่างระหว่างระดับ จะแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยซึ่งทำให้ยากต่อการตรวจคะแนน ถ้าต้องการให้เกณฑ์ 5 หรือ 6 ระดับ วิธีการที่จะช่วยในการกำหนดเกณฑ์ง่ายขึ้น ผู้สอนอาจจะสุ่มตัวอย่างงานของนักเรียนมาตรวจ แล้วแยกเป็น 3 กอง เป็นงานที่มีคุณภาพดีปานกลาง และไม่ดี แล้วตรวจสอบลักษณะที่เป็นตัวแยกระหว่างงาน ลักษณะเหล่านี้จะมาป็นรายละเอียดของแต่ละระดับ (Ryan,1994)

2) *เกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วน (Analytic Rubric)* คือแนวทางการให้คะแนน โดยพิจารณาจากแต่ละส่วนของงานซึ่งแต่ละส่วนจะต้องกำหนดแนวทางการให้คะแนน โดยมีคำนิยามหรือคำอธิบายลักษณะของงานในส่วนนั้น ๆ ในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน

นอกจากนี้ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544 : 79) ยังให้ความหมายความแตกต่างระหว่างปกติวิสัย มาตรฐาน และเกณฑ์ ดังนี้

1) *ปกติวิสัย (Norms)* หมายถึง ตัวบ่งชี้สภาพปัจจุบันของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่สร้างจากกลุ่มมาตรฐาน เช่น ปกติวิสัยของคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ก็จะแสดงถึงสภาพปัจจุบันของคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยซึ่งแสดงในรูปของค่าเฉลี่ย หรือตำแหน่งของคุณภาพของโรงเรียน เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนอื่นๆ

2) *มาตรฐาน (Standards)* หมายถึง สภาพสิ่งใ้ควรจะเป็น เป็นสภาพอันก่อปรด้วยคุณภาพ เช่น โรงเรียนมาตรฐาน ก็จะต้องเป็น โรงเรียนที่ประกอบด้วยครูที่มีความรู้ความสามารถสูง

มีวัตถุประสงค์ครบถ้วน บรรยากาศเอื้ออำนวยในการเรียนรู้ เป็นต้น เมื่อกล่าวถึงมาตรฐานของสิ่งใด ก็หมายถึงสภาพที่ควรจะเป็นของสิ่งนั้น แม้ความเป็นมาตรฐานจะเป็นของสูง แต่ก็ก็เป็นสิ่งที่ท้าทาย ความรู้ความสามารถของผู้บริหารองค์กรเป็นอย่างยิ่ง

3) *เกณฑ์ (Criteria)* หมายถึงสิ่งที่เราใช้ตัดสินคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้หรือ ส่วนประกอบการ ซึ่งอาจแสดงออกในรูปของระดับ พฤติกรรมที่เรายอมรับ เช่นนักเรียนจะสอบผ่านถือว่ามีความรู้ความสามารถในวิชาคณิตศาสตร์ชั้น ป.3 จะต้องสอบได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 เป็นต้น หรือพนักงานพิมพ์ดีดที่มีคุณภาพจะต้องพิมพ์ดีดภาษาไทยได้อย่างถูกต้องไม่ต่ำกว่านาทีละ 40 คำ เป็นต้น

1.1.4 การกำหนดเกณฑ์การประเมิน

ก่อนการกำหนดเกณฑ์การประเมิน นักวิจัยส่วนมากเริ่มจากสิ่งที่มุ่งประเมินและ วัตถุประสงค์ของการประเมินโดยการกำหนดจากผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ผดุงชัย ภูพัฒน์ (2544:186) , สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544:80), บุญศรี พรหมมาพันธุ์ และคณะ (2547: 98) ในการกำหนดเกณฑ์การ ประเมินการปฏิบัติงานของผู้เรียน ผู้สอนและผู้เรียนควรที่จะกำหนดเกณฑ์การประเมินด้วยกัน ซึ่งควร จะจัดทำให้เสร็จก่อนที่ผู้เรียนจะได้ลงมือปฏิบัติงานนั้นนั้น กรมวิชาการ (2546: 37) ซึ่งสอดคล้องกับ ผุสดี รุมาคม (2542 : 133) ที่ว่าเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานควรจะมีการกำหนดขึ้นเป็นอันดับแรก ก่อนการวัดหรือการประเมินการปฏิบัติงาน การกำหนดเกณฑ์จึงเปรียบเสมือนการกำหนดเป้าหมาย ในการเรียนที่ผู้เรียนจะต้องรับทราบ (Ryan 1994 : 28 อ้างในกรมวิชาการ 2544:37) และการประเมิน การปฏิบัติงานนั้นต้องกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจน ซึ่งเกณฑ์ในการให้คะแนนจะต้องมีระดับสเกลที่แน่นอน และมีการบรรยายถึง คุณลักษณะที่สำคัญให้แก่ครู ผู้ปกครองและบุคคลอื่น ๆ ที่สนใจ ทำให้มีการ เรียนรู้ว่าผู้เรียนทำอะไร ได้บ้าง และรู้อะไรบ้างและยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย

นอกจากนี้ ผุสดี รุมาคม (2544 : 134) ได้เสนอหลักการสำคัญในการกำหนดเกณฑ์การ ประเมินการปฏิบัติงาน ดังนี้

1) *ควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ขององค์กร (Strategic Business Objectives)* การกำหนดเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงาน อาจใช้พฤติกรรมการทำงานหรืออาจพิจารณา ที่ผลงาน หรือใช้ทั้งสองอย่างผสมผสานกัน โดยเกณฑ์นั้นควรจะต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์ขององค์กร การประเมินการปฏิบัติงานถือได้ว่าเป็นแนวทางในการนำแผนกลยุทธ์มา ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายในระดับพนักงาน เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างเป้าหมายของพนักงานแต่ละคน กับเป้าหมายขององค์กร ดังนั้น เมื่อมีการปรับแผนกลยุทธ์ เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงาน รวมทั้ง ระบบการประเมินการปฏิบัติงานทั้งหมดควรจะมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ใหม่ด้วย

2) *ควรจะใช้หลายเกณฑ์ (Multiple Criteria)* การใช้เกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งแต่เพียงเกณฑ์เดียว เช่น ยอดขาย หรือผลตอบแทนจากการลงทุน เป็นวิธีการประเมินที่สะดวกและง่ายต่อการประเมิน แต่อาจจะไม่ครอบคลุมการปฏิบัติงานทั้งหมด ดังนั้น เกณฑ์จึงต้องมีหลายเกณฑ์เพื่อให้ครอบคลุมการปฏิบัติงานทั้งหมด และควรกำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละเกณฑ์ เนื่องจากแต่ละเกณฑ์มีความสำคัญมากน้อยต่างกัน โดยขอความคิดเห็นจากผู้ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในงานนั้น เช่น ผู้ปฏิบัติงาน หัวหน้างาน ผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก หรือผู้ที่เคยปฏิบัติงานนั้นมาก่อน

3) *ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์* เพื่อป้องกันความขัดแย้งระหว่างผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน อันเนื่องมาจากการไม่เห็นด้วยกับเกณฑ์ที่ถูกนำมาใช้ประเมินทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรจะมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Stufflebeam และคณะ (1971: 113) อ้างถึงใน อรรถธรรม อินทวิชญ (2542: 58) ที่เสนอว่าในการกำหนดเกณฑ์อย่างน้อยต้องคำนึงถึงแนวคิดค่านิยมหรือความคาดหวังเกี่ยวกับสิ่งที่ถูกประเมินจากบุคคล 4 กลุ่ม ได้แก่ผู้บริหารระดับสูงขององค์กร บุคคลภายนอกองค์กร เพื่อนร่วมงาน และผู้รับผิดชอบงาน

1.1.5 โมเดลในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน

มีนักวิจัยและนักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอ โมเดลในการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่สอดคล้องกันดังนี้ (ผดุงชัย ภูพัฒน์ 2544; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2544; บุญศรี พรหมมาพันธุ์ และคณะ 2547)

1) *โมเดลความงอกงาม* เป็นการพิจารณาจากความงอกงามหรือพัฒนาการที่เพิ่มขึ้น มี 2 ลักษณะ คือลักษณะแรกพิจารณาคะแนนเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ เป็นการกำหนดเกณฑ์ซึ่งเป็นที่ยอมรับสูง ลักษณะที่สองกำหนดช่วงคะแนนที่เพิ่มขึ้น การกำหนดเกณฑ์ตามวิธีนี้ เช่นการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบหลังเรียน กับคะแนนทดสอบก่อนเรียน ซึ่งอาจเป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรวมทุกคน หรือจะเปรียบเทียบเป็นรายบุคคล โดยกำหนดช่วงคะแนนที่ต้องการให้เพิ่มขึ้นเช่น คะแนนหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคนต้องเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน 10 คะแนนเป็นต้น แต่การกำหนดเกณฑ์วิธีนี้ก็ยิ่งสร้างความยอมรับได้ยาก เนื่องจากนักเรียนอาจมีพื้นฐานความรู้ต่างกัน

2) *โมเดลสัมบูรณ์* เป็นการกำหนดเกณฑ์ตามหน่วยธรรมชาติ เช่น พิมพ์ดีดภาษาไทย 45 คำต่อนาที วิ่งเร็ว 100 เมตร ภายในเวลา 12 วินาทีเป็นต้น ถือว่าเกณฑ์แบบนี้มีอำนาจในการทำนายสูงมาก ผู้ที่ผ่านเกณฑ์นี้จะเป็นผู้ที่มีความรู้หรือทักษะในเรื่องนั้นๆ เป็นอย่างดี แต่ในกรณีที่ไม่มีหน่วยธรรมชาติจะให้ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญกำหนดขึ้นเช่น สัดส่วนที่บัณฑิตควรสำเร็จในแต่ละรุ่นเท่าไร จะคิดจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นเกณฑ์ในการประเมินหรืออาจกำหนดโดยอาศัยกฎเกณฑ์หรือค่านิยมของสังคมเป็นหลัก

3) โมเดลสัมพัทธ์ เป็นการเปรียบเทียบพฤติกรรมของกลุ่ม แบ่งเป็น 3 กรณี คือ

- (1) การเปรียบเทียบกันเองภายในกลุ่ม หรือการเปรียบเทียบกับปกติวิสัย ผู้ที่สอบผ่านจะต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า $\bar{X} + 2 \text{ S.E.}$ เป็นต้น ซึ่งเป็นเกณฑ์ปกติ
- (2) การเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นที่คล้ายคลึงหรือเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม
- (3) การเปรียบเทียบกับค่าที่ทำนายไว้

1.1.6 การสร้างและการพัฒนาเกณฑ์

การสร้างและการพัฒนาเกณฑ์การประเมินเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมานานแล้ว อุทุมพร จามรمان (2544:36) กล่าวว่า นักวัดและประเมินผลการศึกษาแต่ละคนมักมีวิธีการสร้างและพัฒนาเกณฑ์ที่แตกต่างกันตามความเหมาะสมของสิ่งที่ประเมิน ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1) การพัฒนาเกณฑ์สำหรับการประเมินโครงการ

มีผู้วิจัยที่สรุปขั้นตอนของการพัฒนาเกณฑ์การประเมินไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2535 อ้างถึงในพัสวีย์ จริตธรรม , 2538: 24)

- (1) การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- (2) การพัฒนาเกณฑ์การประเมิน
- (3) การให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
- (4) การปรับปรุงเกณฑ์โดยใช้ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ
- (5) การให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มที่ 2 พิจารณาความตรง
- (6) การนำเกณฑ์ไปทดลองใช้และปรับปรุง

2) การพัฒนาเกณฑ์สำหรับการประเมินการวัดภาคปฏิบัติ

สุวิมล ว่องวานิช (2536) (อ้างถึงใน พัสวีย์ จริตธรรม 2538: 27) กล่าวว่า การวัดภาคปฏิบัติเป็นกระบวนการที่ใช้วัดทักษะในการปฏิบัติซึ่งต้องอาศัยเครื่องมือที่ไม่ใช่ภาษาแต่เป็นการวัดที่ใช้สถานการณ์ เพื่อใช้ทดสอบการปฏิบัติงานของบุคคล ส่วนใหญ่จะเป็นการวัดการปฏิบัติงานทีละคน มีกระบวนการวัดคล้ายกับการวัดผลสัมฤทธิ์ทั่วๆ ไป แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือ

(1) การกำหนดพฤติกรรมเพื่อบ่งชี้ทักษะการปฏิบัติ ขั้นตอนนี้เป็นการกำหนดรายการพฤติกรรมจากจุดมุ่งหมายของการปฏิบัติโดยการกำหนดงาน และวิธีการปฏิบัติงานภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดให้ รวมทั้งผลของความสามารถด้านการปฏิบัติ (performance) โดยมีการวิเคราะห์งาน (job analysis) เพื่อให้ทราบว่าจะวัดผลด้านใด และวัดผ่านตัวบ่งชี้ใด

(2) การเลือกรูปแบบของเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม ขั้นตอนนี้ได้แก่การกำหนดวิธีการวัดที่เหมาะสมกับพฤติกรรมที่จะวัด เช่น การวัดโดยการเขียนตอบ การปฏิบัติงานให้ดู หรือการวัดตัวอย่าง งาน หรือชิ้นส่วนของงาน

(3) การสร้างหัวข้อรายการพฤติกรรมที่ต้องการวัด ขั้นตอนนี้จะสร้างรายการพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติงาน และรายการที่แสดงถึงผลการปฏิบัติโดยมีรูปแบบของรายการตามลักษณะของเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้แล้วในข้อ 2

(4) การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามความสามารถในการปฏิบัติงานและเกณฑ์การประเมินคุณภาพของงาน ขั้นตอนนี้เป็นกรสร้างคู่มือเพื่อให้ผู้ประเมินให้คะแนนโดยเป็นปรนัยมากที่สุด

(5) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดภาคปฏิบัติ ขั้นตอนนี้เป็นกรทดลองใช้และนำข้อมูลมาตรวจความตรงเชิงเนื้อหา และความตรงเชิงสภาพโดยใช้ Known – group หรือใช้เกณฑ์ภายนอก และการหาความเที่ยงของผู้ประเมิน

3) การพัฒนาเกณฑ์สำหรับการวัดแบบอิงเกณฑ์

อุทุมพร จามรมาน (2544: 40) ให้ความหมายของการวัดแบบอิงเกณฑ์ว่าเป็นการเทียบผลการวัดกับมาตรฐาน หรือระดับที่ระบุพฤติกรรม มีความหมายใกล้เคียงกับการวัดแบบอิงปริเขต กระบวนการในการวัดประกอบด้วย งาน 5 ขั้นตอน

- (1) การวิเคราะห์เบื้องต้น
- (2) การเขียนข้อความที่มีรูปแบบสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์เนื้อหา
- (3) การระบุ/สร้างมาตรฐาน
- (4) การประมาณค่าความเที่ยงและความตรง
- (5) ผลที่ได้อยู่ในรูปเชิงประเมิน

จากการพัฒนาเกณฑ์ที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่า ในการสร้างเกณฑ์หรือพัฒนาเกณฑ์นั้น เราสามารถทำได้หลายลักษณะขึ้นอยู่กับว่าจะสร้างเกณฑ์เพื่อประเมินอะไร เกณฑ์ที่สร้างนั้นจะต้องสอดคล้องกับสิ่งที่มุ่งประเมิน และวิธีการสร้างเกณฑ์ก็ย่อมมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะของสิ่งที่มุ่งประเมินและวัตถุประสงค์ของการประเมิน

1.1.7 การกำหนดระดับของเกณฑ์

นอกจากการพัฒนาเกณฑ์ที่กล่าวมาแล้ว เพื่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องเกณฑ์ ต่อไป จะกล่าวถึงการกำหนดระดับของเกณฑ์ ซึ่งในการกำหนดระดับของเกณฑ์ อุทุมพร จามรมาน และคณะ (2544 : 41) ได้กล่าวไว้ว่า การกำหนดระดับของเกณฑ์อาจกำหนดเป็นระดับเดียว เช่น ผ่าน หรือ ไม่ผ่าน ได้ หรือ ตก หรืออาจกำหนดเป็นหลายระดับก็ได้ เช่น ดีมาก ดี พอใช้ ตก เป็นต้น

ภักดี แสงจันทร์ (2539) (อ้างถึงใน ลดาวรรณ บัวผัน 2543: 36) ได้ทำการศึกษาหลักเกณฑ์ และวิธีการกำหนดเกณฑ์ให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น โดยมีการกำหนดเกณฑ์และแบ่งระดับของเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1) ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีเยี่ยม (Outstanding) หมายถึงความสำเร็จของงานที่ทำอย่างสม่ำเสมอ เหนือกว่าที่คาดหมายไว้สำหรับผู้ที่อยู่ในตำแหน่งนั้น โดยทำหน้าที่ได้ดีเกินที่คาดไว้ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพเหนือกว่าที่เคยทำได้ ซึ่งผลการปฏิบัติงานในระดับนี้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มและในองค์กรและเป็นตัวอย่างที่ดีได้

2) ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก (Superior) หมายถึง ผลการปฏิบัติงานสูงกว่าระดับความต้องการของตำแหน่ง ทำหน้าที่ได้ดีทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

3) ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี (Full Satisfactory) หมายถึง สามารถทำได้เกินเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือสามารถทำงานได้บรรลุความต้องการของตำแหน่งอย่างสม่ำเสมอ

4) ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับพอใช้ (Satisfactory) หมายถึง ผลงานโดยทั่วไปเพียงพอและครบถ้วนตามความต้องการพื้นฐานของตำแหน่งบรรลุผลที่คาดหวังไว้ร่วมกันระหว่างนักบริหารกับผู้บังคับบัญชา

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และการพัฒนาตัวบ่งชี้

1.2.1 ความหมายของตัวบ่งชี้ คำว่าตัวบ่งชี้ เป็นคำที่ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Indicator ใน oxford dictionary (1989) ให้ความหมายว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง สิ่งชี้หรือบอกทิศทางไปที่สิ่งหนึ่งสิ่งใด (That Which Points Out ,Or Direct Attention To , Something) ส่วนพจนานุกรมเวปเตอร์ (Webster Dictionary N.D.) (อ้างถึงใน บุญศรี พรหมมาพันธ์ 2547 : 90) ให้ความหมายว่า สิ่งชี้บ่งชี้หรือสิ่งที่ชี้บอกสิ่งใดสิ่งหนึ่งที้อาจจะมากกว่าหรือน้อยกว่าความเป็นจริงได้บ้าง สำหรับในภาษาไทยมีคำที่ใช้ในงานวิจัยที่แตกต่างกันหลายคำ เช่น ดัชนี, ดัชนีชี้วัด, เครื่องบ่งชี้, ตัวชี้วัด, เครื่องชี้วัด เป็นต้น ดังนั้น ดัชนีหรือตัวบ่งชี้ ในที่นี้ผู้วิจัยจะใช้ทั้งสองคำ เพื่อใช้อธิบายความหมายสาระได้ครอบคลุมยิ่งขึ้นเนื่องจากคำนี้มักถูกนำมาใช้เสมือนเป็นคำเดียวกัน แต่แตกต่างกันในด้านปริมาณและคุณลักษณะ อุทุมพร จามรมาน (2544: 20)

ดัชนีหรือตัวบ่งชี้มีผู้ให้ความหมายไว้ต่างๆ กัน ตามวัตถุประสงค์ของผู้วิจัยแต่ละคน ดังนี้

โชคชัย สิริพนมณี (2540: 11) ได้สรุปความหมายของตัวบ่งชี้ว่า หมายถึง สารสนเทศที่ใช้บ่งบอกสถานภาพหรือลักษณะการดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กรในช่วงเวลาใด เวลาหนึ่งว่ามีผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นอย่างไร ซึ่งลักษณะของตัวบ่งชี้ที่ดีต้องมีการแสดงค่าปริมาณและคุณภาพเป็นตัวเลขเพื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้ บุญศรี พรหมมาพันธ์ (2547: 91) ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ว่า หมายถึง สิ่งชี้บอกสภาพหรือสถานะในลักษณะใดลักษณะหนึ่งในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพของสถานการณ์ หรือปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา

ใดเวลาหนึ่ง ณ ที่ใดที่หนึ่ง ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นการนำข้อมูลหรือตัวแปรหรือข้อความจริงมาสัมพันธ์กัน เพื่อให้เกิดคุณค่าหรือคุณค่าที่สามารถชี้ให้เห็นลักษณะของสภาพการณ์ นั้น ๆ

ถนอม กฤษณ์เพ็ชร (2540: 10) ได้ให้ความหมายตัวบ่งชี้ว่า หมายถึง ตัวแปร Variables หรือองค์ประกอบ Factors หรือตัวแปรประกอบที่ให้สารสนเทศเชิงปริมาณเกี่ยวกับสภาวะหรือสถานภาพของสิ่งหรือระบบที่นักวิจัยสนใจศึกษา ณ ช่วงเวลาหนึ่ง ๆ

บุญจันทร์ ประเสริฐสังข์ (2544: 27) ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ คือลักษณะที่บ่งบอกสภาพหรือคุณสมบัติในแต่ละมาตรฐาน สามารถสร้างได้ 2 วิธี คือ วิธีแรกคือการจัดกลุ่มตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับสภาวะที่ต้องการจะแสดง โดยยึดหลักการเหตุผลทางทฤษฎีแล้วสังเคราะห์ตัวแปรขึ้นเป็นตัวบ่งชี้ ส่วนอีกวิธีหนึ่ง เป็นการสร้างตัวบ่งชี้โดยอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่นำมาวิเคราะห์แล้วจัดกลุ่มตัวแปร โดยใช้วิธีทางสถิติ

อุทุมพร จามรมาน (2544: 21) ได้ให้ความหมายของดัชนี (ตัวบ่งชี้) ไว้ว่า เป็นสารสนเทศอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นสิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อชี้เี่ยวโยงบางอย่างที่ต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่างนำมาใช้ในเรื่องการประกันคุณภาพ ดังนั้น อาจใช้คำว่า ดัชนี คำเดียวแทนคำทั้งสอง (คือดัชนีและตัวบ่งชี้) ก็ได้ โดยมุ่งการชี้ไปที่การปฏิบัติงานของคนในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผลผลิตของสถานศึกษา

มนัสวีร์ โนนห้าวรอ (2545: 11) ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ในงานประเมินตัวบ่งชี้รวมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจำแนกเป็นหัวข้อ ดังนี้ (1) ตัวบ่งชี้เป็นตัวที่แสดงระบุ บ่งบอกถึงลักษณะหรือปริมาณ หรือสภาพการศึกษา (2) ตัวบ่งชี้จะมีความเหมาะสม ณ จุดเวลาหนึ่งหรือช่วงเวลาหนึ่ง (3) ตัวบ่งชี้มีความชัดเจนเพียงพอในการเปรียบเทียบกับเกณฑ์และ (4) สามารถบอกความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการศึกษาได้

รัชดาภรณ์ สุราเลิศ (2545: 11) ให้ความหมายของตัวบ่งชี้จากงานวิจัยการพัฒนาตัวบ่งชี้รวมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษา ว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง สารสนเทศที่บ่งบอกสถานภาพ หรือสะท้อนลักษณะของทรัพยากร การดำเนินงานหรือผลการดำเนินงานในเชิงปริมาณหรือคุณภาพ โดยการนำข้อมูลหรือตัวแปรหรือข้อเท็จจริงมาสัมพันธ์กัน เพื่อให้เกิดคุณค่าที่สามารถชี้ให้เห็นสภาพการณ์ที่ต้องการศึกษาหรืออธิบายซึ่งสารสนเทศที่ได้นี้ อาจอยู่ในรูปของข้อความ ตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าที่สังเกตได้

รัตนพร ไกรถาวร (2545: 10) ได้สรุปความหมายของตัวบ่งชี้ หมายถึง ตัวแปรประกอบหรือองค์ประกอบที่มีค่าแสดงถึงลักษณะหรือปริมาณของสภาพที่ต้องการศึกษา ณ จุดเวลาหรือช่วงเวลาหนึ่ง ค่าของตัวบ่งชี้แสดง/ระบุ/บ่งบอกถึงสภาพที่ต้องการศึกษาเป็นองค์รวมอย่างกว้าง ๆ แต่มีความชัดเจนเพียงพอที่ใช้ในการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อประเมินสภาพที่ต้องการ

ศึกษาได้และใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างจุดเวลา/ช่วงเวลาที่แตกต่างกัน เพื่อให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงของสภาพที่ต้องการศึกษาได้

ญาดา มุมบ้านเช่า (2546: 45) ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ว่า หมายถึงสารสนเทศที่บ่งบอกสภาพการณ์ หรือสภาวะอย่างใดอย่างหนึ่งในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพที่เป็นรูปธรรมที่สามารถวัดหรือสังเกตได้ โดยลักษณะดังกล่าวเป็นการนำข้อมูล ตัวแปร หรือข้อเท็จจริงมาสัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดคุณค่าที่สามารถชี้ให้เห็นสภาพการดำเนินงาน หรือผลการดำเนินงานนั้น ๆ ในช่วงเวลาใด เวลาหนึ่ง เมื่อเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ตั้งไว้

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2548) ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ว่าหมายถึงตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าที่สังเกตได้ ซึ่งใช้บ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะการดำเนินงาน หรือผลการดำเนินงาน

จากความหมายของตัวบ่งชี้ดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปความหมายและลักษณะของตัวบ่งชี้ว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง สารสนเทศที่บ่งบอกสภาพ หรือลักษณะการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ในช่วงเวลาใด เวลาหนึ่ง ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งสารสนเทศดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของ ข้อความ ตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าที่สังเกตได้ และสารสนเทศนั้นสามารถชี้ให้เห็นถึงคุณค่าหรือมีความสัมพันธ์ต่อคุณค่าของงานด้านการวัดและประเมินผล

1.2.2 ลักษณะของตัวบ่งชี้ Johnstone,J.N. (981) (อ้างถึงใน อุทุมพร จามรมาน 2544: 23) ได้ให้ข้อสรุปลักษณะของตัวบ่งชี้ที่ดีไว้ 5 ประการ ดังนี้

1) **ตัวบ่งชี้ต้องระบุสารสนเทศเกี่ยวกับสิ่งหรือสภาพที่ศึกษาอย่างกว้างๆ** ตัวบ่งชี้ต้องให้สารสนเทศที่ถูกต้องแม่นยำไม่มากก็น้อย (more or less exactness) แต่ไม่จำเป็นต้องถูกต้องแม่นยำแน่นอนอย่างละเอียดถี่ถ้วน (precise)

2) **ตัวบ่งชี้แตกต่างจากตัวแปร** กล่าวคือ ตัวบ่งชี้ให้สารสนเทศที่เป็นภาพรวมของสิ่งที่ศึกษา แต่ตัวแปรจะบ่งบอกลักษณะเฉพาะหรือรายละเอียดของสิ่งที่ศึกษา เช่น การสร้างตัวบ่งชี้ของคุณภาพชีวิตอาจมีตัวบ่งชี้ 10 – 20 ตัว ในขณะที่ตัวแปรเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตมี 100 – 200 ตัว นั่นคือตัวบ่งชี้ 1 ตัว จะประกอบไปด้วยการรวมตัวแปรหลาย ๆ ตัวนั่นเอง แต่ ฅนอม กฤษณ์เพ็ชร (2540: 10) กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ 1 ตัว อาจมีตัวแปรเดียวก็ได้ แต่ต้องบ่งบอกลักษณะสภาพที่นักวิจัยสนใจจะประเมิน และมีค่าเปลี่ยนไปเมื่อช่วงเวลาเปลี่ยนไป

3) **ค่าของตัวบ่งชี้ (Indicator Value) แสดงถึงปริมาณ (Quantity)** ตัวบ่งชี้ต้องแสดงสภาพที่ศึกษาเป็นค่าตัวเลข หรือเป็นปริมาณเท่านั้น ไม่ว่าจะสิ่งที่ศึกษาจะเป็นสภาพเชิงปริมาณหรือคุณภาพ และการแปลความหมายค่าของตัวบ่งชี้ต้องแปลความหมายเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้แล้วในตอนสร้างตัวบ่งชี้ ดังนั้นการสร้างตัวบ่งชี้ต้องมีการกำหนดความหมายและเกณฑ์เกี่ยวกับตัวบ่งชี้อย่างชัดเจน ความหมายของตัวบ่งชี้ในประเด็นนี้แยกความแตกต่างระหว่างตัว

แปรและตัวบ่งชี้ออกจากกันได้ชัดเจนขึ้น การวัดตัวแปรไม่ต้องมีเกณฑ์ในการแปลความหมายแต่ตัวบ่งชี้ต้องมีการกำหนดเกณฑ์

4) ค่าของตัวบ่งชี้แสดงสารสนเทศ ณ จุดเวลา (Time Point) หรือช่วงเวลา (Time Period) ตัวบ่งชี้แสดงค่าของสิ่งหรือสภาพที่ต้องการศึกษาเฉพาะจุดเวลาที่กำหนด ตัวบ่งชี้บางตัวอาจให้สารสนเทศเฉพาะปีใดปีหนึ่ง หรือเดือนใดเดือนหนึ่ง และตัวบ่งชี้บางตัวอาจให้สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพการพัฒนา หรือการดำเนินงาน ในช่วงเวลา 5 เดือน หรือ 3 ปีก็ได้

1.2.3 ความสำคัญของตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้มีความสำคัญต่อระบบการศึกษา ซึ่ง ผดุงชัย ภูพัฒน์ (2544: 170) ได้สรุปไว้ดังนี้

1) **ตัวบ่งชี้ทางการศึกษา** ใช้บ่งชี้ระบบการศึกษาเพื่อให้ผู้บริหาร นักวางแผน นักวิจัย และบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบถึงสภาพทางการศึกษาโดยทั่วไป เพื่อประโยชน์ในการวางแผน และการจัดวางนโยบายในอนาคตได้ โดยที่นโยบายทางการศึกษาที่ดี ถูกกำหนดโดยอาศัยข้อเท็จจริงทางการศึกษา นอกจากนี้ข้อมูลที่จะใช้ในการตัดสินใจ ต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง มีคุณค่า เพื่อช่วยในการตัดสินใจ

2) **ตัวบ่งชี้ใช้ในการติดตามตรวจสอบระบบการศึกษา** หากไม่มีตัวบ่งชี้จะทำให้เราบอกสภาพการศึกษาได้ยาก เช่น ถ้าศึกษาโอกาสทางการศึกษาในภาคต่าง ๆ ในประเทศไทย จะต้องมิตัวบ่งชี้ความเสมอภาคทางการศึกษา สำหรับติดตามตรวจสอบระบบการศึกษา

3) **ตัวบ่งชี้มีความสำคัญในด้านการพัฒนาระบบการศึกษา** การวิจัยถึงระบบการพัฒนาระบบการศึกษาต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ภาคตัดขวางเพื่อเปรียบเทียบ หรือการติดตามศึกษาระยะยาว

1.2.4 คุณสมบัติของตัวบ่งชี้ มีนักวิจัยและนักวิชาการหลายท่าน ที่ได้กล่าวถึงคุณสมบัติที่ดีของตัวบ่งชี้ ซึ่งควรมีองค์ประกอบ ดังนี้ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2539) (อ้างถึงในบุญศรี พรหมมาพันธุ์ และคณะ , 2547; โชคชัย สิริพนมณี 2540) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติที่ดีของตัวบ่งชี้ มีองค์ประกอบดังนี้

1) **ความเป็นกลางของตัวบ่งชี้** หมายถึง ความไม่ลำเอียง ของตัวบ่งชี้ที่ผลของการประเมินอาจเกิดคู่ต่อกิจกรรม โครงการหรือแผนงานที่เป็นประเภทเดียวกันแต่จัดทำโดยหน่วยงานที่แตกต่างกัน

2) **ความเป็นวัตถุวิสัยของตัวบ่งชี้ (Objectivity)** หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับค่าของตัวบ่งชี้มิได้เกิดจากการคิดเอาเองตามความรู้สึกของผู้ประเมิน หรือที่เรียกว่าตามจิตวิสัย แต่ขึ้นอยู่กับสถานะที่เป็นอยู่หรือเป็นรูปธรรมของคุณสมบัติที่ผู้ประเมินจะประเมิน

3) ความว่องไวต่อความแตกต่างของตัวบ่งชี้ (Sensitivity) หมายถึง ความสามารถของตัวบ่งชี้ที่จะวัดความแตกต่างระหว่างหน่วยวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง ตัวอย่างเช่น ในการประเมินผลโครงการที่ให้ประชาชนร่วมประเมิน เช่นเรื่อง อัตราความพึงพอใจ แทนที่จะให้ระบุเพียงความพอใจหรือไม่พอใจซึ่งจะมีการผันแปรแคบมากคือ 1 เท่านั้น ควรจะให้กลุ่มที่มีความพอใจและไม่พอใจนั้นบอกว่ามี ความพอใจไม่พอใจมากน้อยเท่าใด

4) ค่าของมาตรวัดหรือตัวบ่งชี้ที่ได้ควรมีความหมายหรือตีความหมายได้อย่างสะดวก (Meaningfulness and Interpretability) กล่าวคือ ค่าของมาตรวัดควรมีจุดสูงสุดและต่ำสุดง่ายแก่ความเข้าใจ

5) ความถูกต้องในเนื้อหาของตัวบ่งชี้ที่นำมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Content validity) ไม่มีปัญหาสำหรับการประเมินสิ่งที่เป็นกายภาพ แต่เป็นปัญหาค่อนข้างมากในการประเมินสิ่งที่ไม่ใช่กายภาพ เช่นการประเมินผลโครงการเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเอง (Self reliance) อะไรคือเนื้อหาของการพึ่งพาตนเอง

6) ความถูกต้องในการสร้างตัวบ่งชี้ (Construct validity) เป็นประเด็นปัญหาตัวบ่งชี้ต้องประกอบด้วยตัวแปรหลาย ๆ ตัวด้วยกัน ในการสร้างตัวบ่งชี้หรือการนำเอาตัวแปรหลายตัวเหล่านี้มารวมกัน วิธีการรวมตัวแปรหลายตัวเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะนำมาบวกกัน หาค่าเฉลี่ย หรือคูณกันนั้นถูกต้องหรือไม่และตีความได้อย่างไร

1.2.5 ประเภทของตัวบ่งชี้ทางการศึกษา การแบ่งประเภทของตัวบ่งชี้มีผู้วิจัยหลายกลุ่มที่แบ่งประเภทของตัวบ่งชี้โดยมีหลักการแบ่งแตกต่างกันดังนี้

1) การแบ่งประเภทของตัวบ่งชี้ตามลักษณะตัวแปรที่นำมาเป็นเครื่องบ่งชี้ Johnstone (อ้างถึงใน รัชดาภรณ์ สุราเลิศ 2545 : 12; อุทุมพร จามรมาน (2544:24); โชคชัย สิริพนมณี (2540: 13) และผดุงชัย ภูพัฒน์ (2544: 171) ได้แบ่งประเภทของตัวบ่งชี้ ดังนี้

(1) ตัวบ่งชี้ตัวแทน ตัวบ่งชี้ประเภทนี้ใช้มากในงานวิจัยงานบริหารและงานวางแผน ตัวบ่งชี้ตัวแทนคือ การเลือกเอาตัวแปรหนึ่งมาเป็นตัวแทนเพื่อช่วยชี้หรือสะท้อนให้เห็นแง่มุมของระบบการศึกษา ตัวแปรที่นำมาใช้เป็นตัวบ่งชี้ที่พบบ่อย ได้แก่อัตราส่วนนักเรียนต่อประชากรในระบบการศึกษา อัตราการรู้หนังสือ การเลือกเอาเฉพาะตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งมาใช้เป็นตัวบ่งชี้เพื่อแสดงความพยายามของการจัดการศึกษานี้ เป็นเรื่องที่แต่ละบุคคลเลือกกำหนดเองโดยมิได้มีเหตุผลอ้างอิงชัดเจนว่าเหตุใดจึงเลือกตัวแปรนี้โดยไม่เลือกตัวแปรอื่น การขาดเหตุผลอ้างอิงเช่นนี้ เป็นผลทำให้ไม่สามารถสรุปผลทั่วไปได้ หรือไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบระหว่างงานวิจัยที่คล้ายคลึงกัน

(2) ตัวบ่งชี้เดี่ยว เป็นตัวบ่งชี้ที่ถูกนำมาจำแนกออกเป็นเดี่ยว ๆ และตัวแทนที่จะใช้ตัวแปรใดตัวแปรหนึ่ง เพื่ออธิบายเรื่องหนึ่ง ตัวบ่งชี้ประเภทนี้ต้องอาศัยความหมายของแต่ละตัวแปร เพื่ออธิบายแต่ละส่วนหรือแต่ละองค์ประกอบของระบบการศึกษาและในหลักการตัวแปรที่กำหนดแต่ละตัว

จะเป็นอิสระจากตัวแปรอื่น ๆ เพื่อมิให้มีข้อมูลซ้ำกันในชุดของตัวบ่งชี้ หรือแท้ที่จริงเป็นเพียงตัวแปร ซึ่งถูกนำมาจำแนกออกมาโดด ๆ นี้ จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนของแต่ละเรื่องหรือแต่ละองค์ประกอบ หรือแต่ละส่วนของการศึกษา แต่ถ้าดำเนินงานให้ครบถ้วนก็เป็นเรื่องยืดเยื้อและยุ่งยากเพราะจะมีตัวแปร ยาวเหยียดเต็มไปหมด ทำให้ไม่สามารถนำไปใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถ้าจะนำไปใช้เพื่ออธิบาย เพียงบางส่วนก็เกิดปัญหาในความไม่ถูกต้อง การใช้ตัวบ่งชี้ประเภทนี้มักจะไม่อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสม นอกจากนี้จะทำให้การวัดในเรื่องต่าง ๆ ที่คิดว่าสำคัญนั้น ซ้ำซ้อนกัน ลักษณะของตัวบ่งชี้ประเภทนี้ จะไม่ช่วยอธิบายลักษณะของระบบการศึกษาได้ถูกต้อง

(3) **ตัวบ่งชี้รวม** เป็นการรวมตัวแปรทางการศึกษาจำนวนหนึ่งเข้าด้วยกัน การนำ ตัวแปรหลายๆ ตัวที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันนี้ จะช่วยอธิบายลักษณะหรือสถานการณ์ของการศึกษาได้ดีกว่า การใช้ตัวแปรเพียงตัวเดียว เมื่อมีการรวมตัวแปรแล้วจะต้องมีการถ่วงน้ำหนักของตัวแปรแต่ละตัวด้วย เพราะตัวแปรแต่ละตัวดังกล่าวอาจจะมีค่าน้ำหนักไม่เท่ากัน จากนั้นจึงคำนวณหาค่าตัวบ่งชี้รวมออกมา

2) การแบ่งประเภทของตัวบ่งชี้ทางการศึกษา โดยใช้ทฤษฎีวิเคราะห์เชิงระบบ

Johnstone (1981) (อ้างถึงใน โชคชัย สิริพนมณี 2540: 15) ได้เสนอรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการ กำหนดตัวบ่งชี้ทางการศึกษา โดยอาศัยแนวความคิด “การคิดวิเคราะห์เชิงระบบ” (System Analysis Theory) มาเป็นกรอบ โดยพิจารณาว่าการศึกษาเป็นระบบๆ หนึ่งและมีความสัมพันธ์กับระบบย่อยอื่น ๆ ในสังคม ซึ่งได้แก่ ระบบเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง โดยถือว่าระบบการศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ในการช่วยพัฒนาสังคมโดยแนวคิดดังกล่าว ระบบการศึกษาจะประกอบด้วยส่วนสำคัญๆ 3 ส่วนด้วยกัน คือ ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต ซึ่ง Johnstone (1981) ได้กำหนดนิยามสำหรับการจัดทำตัวบ่งชี้ทาง การศึกษา ไว้ดังนี้

ตัวบ่งชี้ทางการศึกษาที่เป็นปัจจัย คือ ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเชิงปริมาณที่ ระบบการศึกษาจะนำมาใช้หรือตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับความประสงค์ของสังคมที่มีต่อระบบการศึกษา ตัวบ่งชี้ทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่อธิบายเกี่ยวกับ โครงสร้างของระบบ ที่ช่วยเปลี่ยนหรือผลิตปัจจัยที่ได้รับมาเป็นผลผลิต หรือตัวบ่งชี้ที่อธิบายถึงลักษณะแยกแยะหรือแจ่มแจ้ง ปัจจัยของระบบการศึกษาหรือทักษะต่าง ๆ ที่พร้อมจะออกสู่ระบบการศึกษา หรือตัวบ่งชี้ที่ช่วยชี้ความ พึงพอใจของสังคมที่มีต่อระบบการศึกษา

ถ้าแทนความหมายทางคณิตศาสตร์ จะได้สมการดังนี้ คือ

$$\begin{array}{rcl}
 O & = & F(I) \\
 \text{เมื่อ } O & = & \text{กลุ่มตัวบ่งชี้ผลผลิต} \\
 I & = & \text{กลุ่มตัวบ่งชี้ปัจจัย} \\
 F & = & \text{ฟังก์ชันของตัวบ่งชี้ที่เป็นกระบวนการผลิตซึ่งเปลี่ยนปัจจัยให้เป็น} \\
 & & \text{ผลผลิต}
 \end{array}$$

รายละเอียดของตัวบ่งชี้ทางการศึกษาโดยใช้ทฤษฎีวิเคราะห์เชิงระบบ มีดังนี้

(1) **ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัย** ตัวบ่งชี้กลุ่มปัจจัยมี 2 ลักษณะด้วยกัน คือ ลักษณะแรกเป็นปัจจัยทางด้านทรัพยากรที่ระบบการศึกษาต้องการ ได้แก่ บุคลากร เงิน และทรัพยากรอื่น ๆ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ รวมทั้งนักเรียนที่เข้าสู่ระบบการศึกษา ลักษณะที่สอง ได้แก่ ความคาดหวังที่มีต่อการศึกษาเป็นตัวบ่งชี้ที่ช่วยชี้ความต้องการของสังคมที่มีต่อระบบการศึกษา ความต้องการของสังคมต่อศึกษานี้อาจจะดูได้โดยเปรียบเทียบจากค่าใช้จ่ายที่ประเทศจัดสรรให้แก่การศึกษากับสาขาอื่น ๆ เช่น สาธารณสุข การทหาร เป็นต้น

ความคาดหวังนี้แยกออกได้เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือ ผู้ให้บริการหรือผู้จัด ได้แก่ ฝ่ายการเมืองหรือรัฐบาล และกลุ่มที่สองคือ ผู้ที่รับบริการ ซึ่งได้แก่ ประชาชน ความคาดหวังของสองกลุ่มอาจเหมือนหรือแตกต่างกันก็ได้ แต่โดยทั่วไปแล้วความคาดหวังของสองกลุ่มมักจะปรับให้เข้าหากันหรือใกล้เคียงกัน

(2) **ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการผลิต** กลุ่มตัวบ่งชี้ในด้านกระบวนการผลิต จะช่วยให้เห็นถึงการจำแนกแจกแจงปริมาณที่ได้รับจากปัจจัยตลอดทั้งระบบการศึกษา นั่นคือกระบวนการการผลิตมีผลมาจากค่าของตัวบ่งชี้ที่เป็นปัจจัย

(3) **ตัวบ่งชี้ด้านผลผลิต** ตัวบ่งชี้กลุ่มผลผลิตจำแนกออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ประเภทแรก ได้แก่ ทรัพยากรและทักษะต่าง ๆ ที่ระบบการศึกษาผลิตออกมา ตัวบ่งชี้กลุ่มนี้จะเป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงปริมาณและระดับของทักษะต่าง ๆ ที่ระบบการศึกษาผลิต ได้แก่ จำนวนนักเรียนที่สำเร็จออกมาในระดับการศึกษาต่าง ๆ หรือความสามารถเชิงพุทธิพิสัย (Cognitive ability) ของนักเรียนในแต่ละวิชา

ประเภทที่สอง ได้แก่ ระดับความพึงพอใจต่อระบบการศึกษา ตัวบ่งชี้ประเภทนี้จะแสดงให้เห็นว่าระบบการศึกษามีประสิทธิผลเพียงใด ในการช่วยพัฒนาบุคคลให้พัฒนาทักษะและความสามารถ รวมทั้งตัวบ่งชี้ที่ช่วยชี้ให้เห็นว่า นายจ้างมีความพึงพอใจเพียงใด ต่อทักษะของผู้ที่สำเร็จการศึกษาออกมาในแต่ละระดับหรือประเภท

นอกจากนี้ Astin (1985) (อ้างถึงใน โชคชัย สิริพนมณี 2540: 18) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับโมเดล Input – Process – Output โดยรวมเรื่องของมูลค่าเพิ่มเป็นโมเดล Input – Environment – Outcomes ส่วน Kaufman (1988) ได้เสนอโมเดล เป็น Inputs – Process – Products - Outputs ซึ่งตัวสุดท้ายเป็นผลผลิตที่เกิดจากสังคม และ Outcomes เป็นผลที่เกิดจาก Outputs ในชุมชน โมเดลของ Kaufman เน้นตัวบ่งชี้ที่บ่งบอกกระบวนการหรือวิธีปฏิบัติงานที่ถูกต้อง รวมไปถึงตัวบ่งชี้ผลลัพธ์ที่บ่งบอกในผลผลิตหรือผลลัพธ์ของกระบวนการ

1.2.6 วิธีการพัฒนาตัวบ่งชี้ วิธีการพัฒนาตัวบ่งชี้ เป็นกระบวนการในการลดปริมาณและความซับซ้อนของข้อมูล เพื่อให้ได้สารสนเทศเชิงปริมาณสำหรับบ่งชี้คุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการศึกษา

หรือผลการดำเนินงานของระบบใดระบบหนึ่ง นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นตัวแปรคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการศึกษา ในการนำไปใช้วิเคราะห์เพื่อศึกษาวิจัยในแง่มุมต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ถูกต้อง และน่าเชื่อถือมากกว่าการใช้ตัวแปรเดียว หรือตัวแปรย่อยแต่ละตัว ทั้งนี้ตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นจะมีคุณภาพได้จะต้องมีขั้นตอนการสร้างและขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพที่น่าเชื่อถือ

การสร้างและการพัฒนาตัวบ่งชี้ทางการศึกษา มีวิธีการ 3 วิธีด้วยกันซึ่ง ผดุงชัย ภูพัฒน์ (2544: 177) และ รัชดาภรณ์ สุราเลิศ (2545: 15) ได้กำหนดไว้คล้ายคลึงกัน มี 3 วิธีคือ

1) การพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อประโยชน์ของการใช้ (The pragmatic definition of an indicator) การพัฒนาตัวบ่งชี้ประเภทนี้มี 2 แบบ คือ

(1) การเลือกตัวแปรจำนวนหนึ่งที่ทำได้หรือที่มีอยู่มาใช้วิธีการแบบนี้จัดทำตัวบ่งชี้ในลักษณะที่เป็นตัวแทน

(2) การนำเอาตัวแปรหนึ่งมาผสมหรือรวมกัน ซึ่งวิธีการรวมกันนี้มาจากข้อสมมติฐานบางประการว่าตัวแปรเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กัน การรวมตัวแปรประเภทนี้กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยใดวิจัยหนึ่งโดยเฉพาะวิธีการพัฒนาตัวบ่งชี้ประเภทนี้มีจุดอ่อน คือ การเลือกตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งหรือการผสมรวมตัวแปรจากข้อสมมติฐานนั้น มักจะขึ้นอยู่กับข้อพิจารณาของแต่ละบุคคลที่ใช้เจตคติของตัวบุคคล

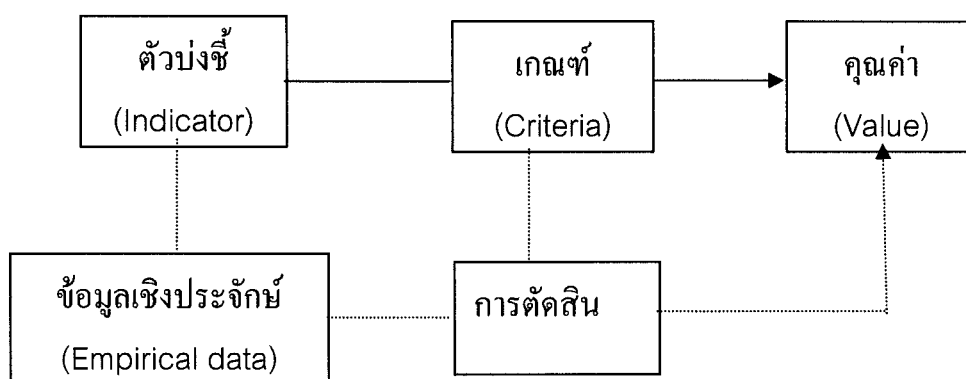
2) การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยอาศัยนิยามเชิงทฤษฎี (The theoretical definition of an indicator) พัฒนาโดยเลือกกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับสภาวะหรือคุณลักษณะที่สนใจ แล้วจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรโดยกำหนดน้ำหนักของตัวแปรตามเหตุผลหรือพื้นฐานทางทฤษฎีเพื่อสังเคราะห์ตัวแปรขึ้นเป็นตัวบ่งชี้

3) การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยอาศัยนิยามเชิงประจักษ์ (The empirical definition of an indicator) พัฒนาโดยอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์ ในการจัดกลุ่มความสัมพันธ์ของตัวแปร การกำหนดน้ำหนักของตัวแปรโดยใช้วิธีการทางสถิติเป็นหลัก เช่นการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) การวิเคราะห์จำแนก (Discriminant analysis) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิกอล (Canonical correlation analysis) เป็นต้น

จากวิธีการทั้ง 3 วิธี ดังกล่าวนี้ การสร้างตัวบ่งชี้มีสิ่งที่ควรคำนึงถึงอยู่ 3 ประการคือ ประการแรก เป็นการคัดเลือกตัวแปรที่จะอธิบายสภาพการณ์ทางการศึกษา ประการที่สอง เป็นการสังเคราะห์ตัวแปรต่าง ๆ เข้าด้วยกันและประการที่สาม เป็นการกำหนดค่าน้ำหนักตามลำดับความสำคัญของตัวแปร การตัดสินใจในขั้นตอนทั้งสามของการสร้างตัวบ่งชี้ทางการศึกษาย่อมมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการนำตัวบ่งชี้ไปใช้ โดยต้องคำนึงถึงหลักการทฤษฎีและประโยชน์การนำไปใช้เป็นหลัก

1.3 ความสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้และเกณฑ์

เกณฑ์ และตัวบ่งชี้มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ในการประเมินคุณภาพ อุทุมพร จามรมาน (2544 : 42) กล่าวว่า การจะทราบว่าผลการดำเนินงานของหน่วยงาน คณะ หรือมหาวิทยาลัย จะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด ต้องอาศัยดัชนีเพื่อบ่งชี้การดำเนินงานว่าทำหรือไม่ทำ และใช้เกณฑ์ในการตัดสินคุณค่าของผลการดำเนินงานว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับใด ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้อาจมีระดับเดียวหรือหลายระดับได้ ทั้งนี้คำว่าดัชนีใกล้เคียงกับคำว่าตัวบ่งชี้ โดยดัชนีใช้เป็นตัวชี้ในเชิงปริมาณ เช่น การเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้น ส่วนตัวบ่งชี้มักเป็นตัวชี้ในเชิงคุณลักษณะ เช่น บอกว่าคนนี้เป็นคนใจร้อน อุทุมพร จามรมาน (2544 : 20) และดัชนีประเมินเป็นตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับคุณภาพของ ภาควิชา/ศูนย์/หน่วยงาน คณะ และมหาวิทยาลัย โดยอาศัยข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงลักษณะ ตัวบ่งชี้จะเป็นตัวเลข (ค่า/คะแนน) หรือจะเป็นข้อความบรรยายก็ได้ ในขณะที่เกณฑ์ตัดสินเป็นระดับที่ใช้เทียบเพื่อตัดสินผล ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริชัย กาญจนวาที (2548) ที่ให้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และคุณค่า ดังภาพ

จึงเห็นได้ว่าดัชนีประเมิน/ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ตัดสินมีความเกี่ยวข้องกันในการประเมินการปฏิบัติงาน ดัชนี ตัวชี้ ตัวบ่งชี้ เป็นสิ่งที่ระบุว่า สถานศึกษาควรทำบทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานการวัดและประเมินผลอย่างไรบ้างจึงจะทำให้สถานศึกษาปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาโดยรวม ซึ่งหมายถึงการตัดสินคุณค่า และในการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผลควรดำเนินงานไปถึงเกณฑ์ระดับใด (สูง กลาง ต่ำ) หรือระดับที่ยอมรับได้ (ผู้เกี่ยวข้องและผู้ปฏิบัติยอมรับได้) โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่มีอยู่ ประกอบการพิจารณาตัดสินตามระดับของเกณฑ์ที่ปฏิบัติ

ที่มา: ศิริชัย กาญจนวาที "ระบบประเมินคุณภาพครู" [online] เข้าถึงวันที่ 28 มกราคม 2549

นอกจากนี้ อุทุมพร จามรمان (2544 : 43) ได้กล่าวถึงความแตกต่างของการตรวจสอบและการประเมินในตัวเองชี้และเกณฑ์ ดังนี้

การตรวจสอบ (Audit) เป็นการเช็คว่าหน่วยงานดำเนินงานอะไรบ้างตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด และมีหลักฐานหรือไม่ ดังนั้น การตรวจสอบจึงเช็คว่าทำหรือมีอะไร พร้อมเสนอหลักฐานประกอบ ไม่เน้นว่าที่ทำนั้นมีมากน้อยเพียงใด

การประเมิน (Assessment) เป็นการกำหนดระดับซึ่งเกณฑ์ตรวจสอบและเกณฑ์ประเมินจะมีความแตกต่างกันเล็กน้อย คือเกณฑ์ตรวจสอบมี 2 ระดับ ใช้รับรองการดำเนินงานว่ามีจริง กับไม่รับรองว่ามีการดำเนินงาน โดยพิจารณาหลักฐานประกอบเป็นหลัก สำหรับเกณฑ์การประเมินมีตั้งแต่ 3 ระดับ ขึ้นไป เช่น ดีมาก ปานกลาง ต้องปรับปรุง เป็นต้น

1.3.1 การสร้างและการพัฒนาตัวบ่งชี้ในการประเมินและเกณฑ์ตัดสิน

อุทุมพร จามรมาน (2544: 45) ได้เสนอแนวคิดในการกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในงานวิจัย เรื่อง คณิตศาสตร์และวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอกสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย ดังนี้

1) คณิตศาสตร์หลักและคณิตศาสตร์ย่อย

ในบางเรื่องเป็นเรื่องใหญ่ ชับซ้อน ควรระบุคณิตศาสตร์หลักและคณิตศาสตร์ย่อย เช่น เรื่องของหลักสูตรอาจชี้ต่อไปถึงการสร้าง การปรับปรุง และการใช้ ซึ่งมีตัวอย่างดังนี้

คณิตศาสตร์หลัก	คณิตศาสตร์ย่อย
หลักสูตร	- การสร้างหลักสูตร
	- การปรับปรุงหลักสูตร
	- การใช้หลักสูตร
อาจารย์	- การคัดเลือก
	- การบรรจุ
	- การพัฒนา
	- การรักษาไว้
	- คุณภาพอาจารย์
	- งานที่อาจารย์ทำ

2) ตัวบ่งชี้และเกณฑ์

เมื่อตัดสินใจได้ว่าจะกำหนดดัชนีหลักและดัชนีย่อยอะไร จึงกำหนดว่าจะมีกี่ระดับ อะไรบ้าง และจะใช้เกณฑ์ข้อความหรือตัวเลข

ตัวอย่าง

ดัชนี	เกณฑ์ (3 ระดับ)
หลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีหลักสูตรตามเกณฑ์ 2. ปรับปรุงหลักสูตร ทุก 2 ปี 3. ปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี
การปรับปรุงหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีการปรับปรุงเลยในช่วง 5 ปี 2. มีการปรับปรุงทุก 2 ปี 3. มีการปรับปรุงทุกปี

3) การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์

เมื่อสร้างตัวบ่งชี้และเกณฑ์ได้แล้ว ผู้วิจัยมักจะดำเนินการใน 3 ขั้นตอนต่อไปนี้

- (1) นำไปให้ผู้เกี่ยวข้องพิจารณาว่าเหมาะสม ชัดเจน ใช้ได้หรือไม่ โดยเฉพาะระดับต่าง ๆ ของเกณฑ์มีความเข้มข้นมากขึ้นหรือไม่แล้วนำผลมาแก้ไขปรับปรุง
- (2) นำดัชนีและเกณฑ์ไปขอความคิดเห็นจากคนกลุ่มใหญ่ว่ามีความชัดเจนเหมาะสมใช้ได้หรือไม่ จากนั้น นำคำตอบมาวิเคราะห์เป็นรายระดับของแต่ละเกณฑ์
- (3) นำดัชนีและเกณฑ์ไปดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพหลาย ๆ หน่วยงาน แล้วนำผลมาวิเคราะห์รวมว่าแต่ละระดับของเกณฑ์มีหน่วยงานได้ค่าเท่าไร เพื่อประมวลสรุปในประเด็นที่เกี่ยวกับความตรง (Validity) ของดัชนี และอำนาจจำแนกในแต่ละระดับของเกณฑ์ต่อไป

1.4 เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่ม

เทคนิคการเก็บข้อมูลวิธีหนึ่งที่ใช้เก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้องที่สามารถให้ข้อมูลที่ต้องการตามเนื้อหาคือการสนทนากลุ่ม รัตนพร ไกรถาวร (2545: 42) ได้กล่าวถึงเทคนิคดังกล่าว ดังนี้

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) หรือการสัมภาษณ์กลุ่มเจาะจง (Focus Group Interview) เป็นวิธีที่นักวิจัยใช้เก็บข้อมูลในรูปแบบเดียวกันแต่นำข้อมูลที่ได้ไปใช้แตกต่างกัน รัตนพร ไกรถาวร (2545: 42) ฉายา มุมบ้านเช่า (2546: 53) ใช้วิธีการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของ ตัวบ่งชี้ โดยใช้เป็นกระบวนการเสริมเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการนำ

ระบบที่พัฒนาขึ้นไปปฏิบัติได้อย่างมีคุณภาพ รัตนาพร ไกรถาวร (2545: 42) ใช้วิธีการสนทนากลุ่มเพื่อสรุปและยืนยันตัวบ่งชี้ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โชคชัย สิรินพมณี (2540: 52) ใช้การสัมภาษณ์กลุ่มเจาะจงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึกและสารสนเทศที่มากขึ้นเกี่ยวกับข้อมูลเฉพาะเรื่อง

1.4.1 ความหมายของการสนทนากลุ่ม การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม ดำเนินการได้หลายลักษณะตามจุดมุ่งหมายที่ต่างกัน จึงมีผู้ให้ความหมายต่าง ๆ ดังนี้

สุพัตร์ พิบูลย์ (2546: 34) กล่าวว่า การสนทนากลุ่มหรือการสัมภาษณ์กลุ่ม เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามการรับรู้ของกลุ่มบุคคลที่มีความสนใจร่วมกัน หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา เป็นกลุ่มบุคคลที่ได้รับการคัดสรรตามคุณสมบัติและจำนวนที่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า เป็นการสนทนาที่มีการวางแผนไว้เป็นอย่างดี เพื่อรวบรวมข้อมูลหรือหาข้อสรุปในประเด็นที่ต้องการ

รัตนาพร ไกรถาวร (2545: 43) ให้ความหมายของการสนทนากลุ่ม คือ การรวบรวมข้อมูลจากการนั่งสนทนากับผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) เป็นกลุ่มซึ่งผู้ร่วมสนทนากลุ่มที่จะได้มาจากการเลือกสรรตามหลักเกณฑ์ที่นักวิจัยกำหนดไว้ว่าจะเป็นผู้ที่สามารถให้คำตอบตรงประเด็น และสามารถตอบวัตถุประสงค์ที่สนใจศึกษามากที่สุด ขนาดของกลุ่มสนทนาควรประกอบด้วยผู้เข้าร่วมสนทนา 7 – 8 คน ซึ่งนับว่าเป็นขนาดที่กำลังเหมาะ ที่จะก่อให้เกิดการถกประเด็นปัญหาและการเสวนากลุ่ม

โชคชัย สิรินพมณี (2540: 35) สรุปความหมายของการสัมภาษณ์กลุ่มเจาะจงว่าเป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลที่มีผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ (moderator) นำการสนทนากลุ่มบุคคลที่มีลักษณะเหมือนกัน (Homogeneous) ประมาณ 6 – 12 คน ในประเด็นและวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยผู้ดำเนินการเป็นผู้ควบคุมการสนทนาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายหรือเจาะลึกจากกลุ่มบุคคลนั้น โดยใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง

สรุป การสนทนากลุ่ม เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลวิธีหนึ่งจากกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ความสามารถด้านการปฏิบัติงานในเรื่องที่ศึกษาเป็นอย่างดี โดยสนทนาในประเด็นความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย และปรับปรุงแก้ไขตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนที่สมบูรณ์

1.4.2 ประโยชน์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม มีประโยชน์และข้อดีหลายประการตามแนวคิดของสุพัตร์ พิบูลย์ (2544: 35) ดังนี้

1) เพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย การใช้การสนทนากลุ่มเป็นกระบวนการเสริมร่วมกับการใช้วิธีการอื่น ๆ แล้วสรุปผลการวิจัย โดยพิจารณาจากสอดคล้องของข้อมูลจากหลายแหล่ง หลายวิธีประกอบกัน จะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการวิจัยมากยิ่งขึ้น หากองค์ประชุมประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกลุ่มผู้มีประสบการณ์สูง จะช่วยให้การสรุปอภิปรายผลรวมทั้งการเสนอแนะทิศทางการพัฒนาในอนาคตต่อไป ได้ข้อสรุปที่มีความคมชัดเป็นไปได้และน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

2) เพิ่มความมั่นใจในการสรุปผลการวิจัยของนักวิจัย/นักประเมิน ในกรณีที่นักวิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีอื่น เช่น แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์เอกสารแล้วสรุปผลการวิจัย ถือเป็นผลการวิจัยเบื้องต้น การนำข้อสรุปเสนอต่อการสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ ความเหมาะสมของข้อสรุปจะช่วยให้ นักวิจัยเกิดความมั่นใจในข้อสรุปของการวิจัยมากขึ้น

3) เป็นการเผยแพร่ผลการวิจัยหรือข้อสรุปจากการวิจัยในวงกว้างมากยิ่งขึ้น การนำข้อสรุปเบื้องต้นจากการวิจัยเข้าร่วมอภิปรายในการสนทนากลุ่มจะทำให้ผู้เกี่ยวข้องมีโอกาสรับรู้ผลการวิจัยเชิงลึกมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Popham (1993) (อ้างถึงใน โชคชัย สิริพนมณี 2540:36) ที่กล่าวถึงจุดเด่นของการสนทนากลุ่มว่า คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ในกลุ่มจะไปกระตุ้นความคิดของผู้ร่วมสัมภาษณ์กลุ่มคนอื่น ๆ ทำให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและเจาะลึก และ สุพักตร์ พิบูลย์ (2546: 36) ยังกล่าวอีกว่า การสนทนากลุ่มเป็นระยะ ๆ จะเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการวิจัยไปในตัว

4) ส่งเสริมบทบาทการร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมรับผิดชอบสังคม เนื่องจากการสนทนากลุ่ม เป็นวิธีการที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมคิด ร่วมวิพากษ์ ร่วมแสดงความคิดเห็น เกิดแนวคิดใหม่ ๆ เป็นการส่งเสริมให้เกิดบทบาทร่วมวางแผน และร่วมรับผิดชอบสังคมมากยิ่งขึ้นในอนาคต

5) เพิ่มโอกาสการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยเพื่อการพัฒนา งาน การสนทนากลุ่มจะส่งผลทำให้ผู้เกี่ยวข้อง จำนวนหนึ่งได้มีโอกาสรับทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้งในข้อสรุปที่ได้จากการวิจัย การที่ผู้เกี่ยวข้องได้มีโอกาสรับทราบในวงกว้าง จะเพิ่มโอกาสการนำข้อสรุปจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์หรือโอกาสที่อำนวย

6) ลดแรงต้านในการพัฒนาหรือการนำผลการวิจัยไปใช้ การสนทนากลุ่มในประเด็นต่าง ๆ หากผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ และมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นจะช่วยลดแรงต้าน เมื่อมีการนำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติ และก่อให้เกิดแรงเสริมในการดำเนินงานเกี่ยวกับผลการวิจัยนั้น ๆ

นอกจากนี้ โชคชัย สิริพนมณี (2540: 36) และรัตนพร ไกรถาวร (2545: 44) ยังกล่าวถึงข้อดีของการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1) การสนทนากลุ่มจะเป็นการสร้างบรรยากาศให้สมาชิกกลุ่มกล้าคิด กล้าคุย กล้าแสดงความคิดเห็น

- 2) ผู้สนทนากลุ่มมีการตอบโต้ ทำให้ได้คำตอบที่ชัดเจนและผู้วิจัยสามารถสังเกตการตอบสนองของกลุ่มจากกริยาท่าทาง การยิ้มจากผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้
- 3) เป็นวิธีการเก็บข้อมูลจากเด็ก หรือผู้ไม่รู้หนังสือได้
- 4) เป็นการได้ข้อมูลในระยะเวลาที่รวดเร็วและเสียค่าใช้จ่ายน้อย

1.4.3 แนวปฏิบัติในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม สุพัทธ์ พิบูลย์ (2546: 37) ได้กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติไว้ 7 ขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกันกับการกำหนดองค์ประกอบของการสนทนากลุ่มของ โชคชัย สิริพนมณี (2545: 37) และ รัตนาพร ไกรถาวร (2545: 43) ซึ่งได้เสนอองค์ประกอบของการสนทนากลุ่มไว้ มี 7-9 ขั้นตอน ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นแนวปฏิบัติในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม เพื่อให้มองเห็นแนวทางการดำเนินการสนทนากลุ่ม ดังนี้

- 1) กำหนดเรื่องที่จะทำการศึกษา ซึ่งควรเป็นเรื่องที่ต้องการข้อมูลประเภทความรู้สึก ความคิดเห็น หรือวิสัยทัศน์ของบุคคลนั้น ๆ จะต้องเป็นเรื่องที่ทุกคนสามารถแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นได้อย่างอิสระและเต็มใจที่จะเปิดเผย จุดประสงค์และคำถามของการวิจัยต้องชัดเจนและมีลักษณะเฉพาะเจาะจง

- 2) การวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูล จะต้องวางแผนการเก็บข้อมูลไว้ล่วงหน้า โดยการกำหนดองค์ประกอบของการดำเนินการสัมภาษณ์ ดังนี้

- (1) กำหนดจุดมุ่งหมายและจุดประสงค์ของการสนทนากลุ่ม เช่น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามประเด็นในวัตถุประสงค์ของการวิจัย หรือเพื่อการตรวจสอบ/ตรวจทาน หรือยืนยันข้อสรุปที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการอื่นมาแล้ว และต้องบอกด้วยว่าต้องการหาข้อสรุปหรือคำตอบในเรื่องใดบ้าง

- (2) การกำหนดประเด็นหรือตัวแปร หรือตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา เพื่อสร้างเป็นแนวคำถามย่อย ๆ

- (3) การสร้างแนวคำถาม สร้างแนวคำถามจากประเด็นตัวแปร ตัวบ่งชี้ แล้วจัดหมวดหมู่คำถามที่เป็นเรื่องเดียวกันให้เป็นหมวดเดียวกัน

- 3) การกำหนดกลุ่มสนทนา ได้แก่

- (1) การเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ต้องเลือกแบบเจาะจง เพื่อให้ได้ผู้มีความรู้ หรือมีประสบการณ์ในเรื่องที่ศึกษา หรือผู้ที่เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการอื่น ๆ ซึ่งต้องเป็นกลุ่มที่มีความคล้ายคลึงกัน

- (2) กำหนดจำนวนผู้สนทนากลุ่ม Stewart และ Shamdasani (1991) (อ้างถึงใน โชคชัย สิริพนมณี , 2540: 37) กล่าวว่าจำนวนผู้ร่วมสัมภาษณ์กลุ่มแต่ละกลุ่มควรอยู่ระหว่าง 6 - 12 คน

4) การเตรียมการสำหรับการสนทนากลุ่ม มีดังนี้

(1) เตรียมบุคลากรสำหรับการสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ ซึ่งต้องเป็นผู้รู้จักปัญหาวิจัย และสามารถควบคุมการสัมภาษณ์ได้ ผู้จัดบันทึกจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในประเด็นวิจัยเช่นกัน และจะต้องเป็นนักสังเกตเพื่อสังเกตกิริยาท่าทางของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม เจ้าหน้าที่บริการทั่วไป ซึ่งจะเป็นผู้ให้บริการผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ บริการเครื่องดื่ม อุปกรณ์ที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม เช่น การบันทึกเทป บริการกระดาษ ดินสอ

(2) เตรียมอุปกรณ์สำหรับการใช้ในการสนทนากลุ่ม เช่น วิทยุเทป เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ แผ่นใส คอมพิวเตอร์ จอรับภาพ กระดาษ ดินสอ เป็นต้น

(3) การเตรียมการประชุม การจัดสนทนากลุ่มจะต้องจัดสถานที่ที่สะดวก และเป็นทีที่คุ้นเคยของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม และก่อนจัดประชุมผู้ร่วมสนทนากลุ่มจะต้องแจ้งให้ผู้สนทนากลุ่มทราบก่อนล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์ พร้อมจัดส่งเอกสารประเด็นที่จะสนทนาให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มได้ศึกษาก่อน

5) การดำเนินการสนทนากลุ่ม สุพัทตร์ พิบูลย์ (2546: 38) กล่าวว่า ในการสนทนากลุ่ม ผู้ดำเนินการควรแจ้งจุดมุ่งหมายและจุดประสงค์ของการสนทนากลุ่มและภาพรวมเกี่ยวกับแนวคิดในการวิจัยและสิ่งที่ได้ดำเนินการหรือข้อสรุปที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มรับทราบก่อน หลังจากนั้นก็เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนาเสนอข้อคิดเห็นหรือตอบคำถามตามที่ผู้ดำเนินการกำหนด

ในการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุม ควรเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวางตามคำถามที่กำหนดและควรเน้นบทบาทการมีส่วนร่วมให้ทุกคนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นให้มากที่สุด หรืออาจใช้เทคนิคการระดมสมองรูปแบบต่าง ๆ มาใช้

6) การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล การรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม ซึ่งมีข้อมูลมาจากการบันทึกเทป ให้ถอดเทปออกมาเป็นบทสนทนา (transcription) โดยละเอียดทุกคำพูด จากนั้นให้จัดหมวดหมู่ประเด็นคำพูดที่ถอดจากเทป โดยเขียนลงในกระดาษ จัดกลุ่มแต่ละประเด็นหรืออาจใช้เทคนิคการตัดปะ (cut and paste technique) จากบทสัมภาษณ์เพื่อจัดหมวดหมู่เรื่องที่สนทนา หรืออาจใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลลงรหัสเนื้อหาต่าง ๆ และจัดแยกหมวดหมู่หัวข้อต่าง ๆ ก็ได้ Stewart and Shamdasani (1991) (อ้างถึงใน โชคชัย สิริพนมณี ,2540: 40)

เมื่อสามารถจัดหมวดหมู่ต่าง ๆ ของประเด็น ไม่ว่าจะมาจากการถอดเทป หรือจากการจัดบันทึกข้อมูลซึ่งสามารถจัดหมวดหมู่ของประเด็นแล้ว ผู้วิจัยก็สามารถวิเคราะห์เนื้อหาตามหัวข้อที่วางไว้ก่อนการสนทนากลุ่มได้ โชคชัย สิริพนมณี (2540: 40) กล่าวว่า ในการวิเคราะห์ผู้วิจัยอาจเริ่มด้วยการพิจารณาความคล้ายคลึงและความแตกต่างกันของทัศนะและความคิดเห็นต่าง ๆ ที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์แต่ละกลุ่มรวมทั้งพยายามหาคำอธิบายว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้ผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์กลุ่ม

เจาะจงแต่ละกลุ่มมีทัศนคติและความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกัน ลักษณะทั่ว ๆ ไป ที่ผู้วิจัยมักจะพบในบทสัมภาษณ์ก็คือ ภายในกลุ่มแต่ละกลุ่มผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์กลุ่มแต่ละคน อาจมีความคิดเห็นบางอย่างคล้ายคลึงกัน และมีความคิดเห็นบางอย่างขัดแย้งกันในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยควรพยายามเสนอความคิดเห็นและทัศนคติที่เหมือนกันและขัดแย้งกัน โดยพิจารณาว่าหัวข้อใดที่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีทัศนคติที่แตกต่างหรือขัดแย้งกัน ซึ่งในการสรุปข้อคิดเห็นที่ต่างออกไปนี้ สุปัทร์ พิบูลย์ (2546: 39) เสนอแนะว่า นักวิจัยไม่ควรสรุปจากข้อคิดเห็นที่มีความถี่หรือจำนวนผู้แสดงความคิดเห็นมากเท่านั้น ควรพิจารณาจากข้อคิดเห็นที่มีผู้เสนอไว้จำนวนน้อยด้วย ซึ่งอาจเป็นประโยชน์หรือมีคุณค่าต่อการสรุปผลวิจัยมากเช่นกัน

โดยสรุปสิ่งสำคัญในการพัฒนาเกณฑ์ต้องมีการกำหนดระดับคุณภาพของพฤติกรรมหรือสิ่งที่ต้องการประเมิน และเกณฑ์ควรมีความสัมพันธ์กับตัวบ่งชี้เสมอ และกระบวนการพัฒนาเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือต้องมาจากผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานนั้น ๆ โดยตรง รวมทั้งการใช้วิธีการที่หลากหลายในการพัฒนาเกณฑ์ ได้แก่ การพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การพิจารณาโดยผู้เกี่ยวข้องโดยการใช้แบบสอบถามหรือการใช้การสนทนากลุ่ม และการตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์ สำหรับกรอบการกำหนดเกณฑ์มักจะนำทฤษฎีการวิเคราะห์เชิงระบบมาใช้เพื่อให้ครอบคลุมสิ่งที่ประเมิน

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักการวัดประเมินผลตามหลักสูตร

2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แทนหลักสูตรที่ใช้เดิม ได้แก่หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เนื่องจากมีข้อจำกัดหลายประการของหลักสูตรในการพัฒนาสังคมไทยไปสู่สังคมความรู้ได้ทันกับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ และการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 นี้ เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้ อย่างทั่วถึงมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ที่ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้ และตาม มาตรา 27 กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐานเพื่อความเป็นไทยความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจน เพื่อการศึกษาต่อและจัดทำสาระของหลักสูตรเกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญา ท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ และมาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาต้องมีลักษณะที่หลากหลายเอื้อต่อบุคคลพิการและด้อยโอกาส โดยมุ่ง พัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัย และศักยภาพ สาระของหลักสูตรต้องเป็นทั้งวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม ความ รับผิดชอบต่อสังคม ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และประกาศใช้ เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2544 โดยมีหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง และการจัดหลักสูตร ดังนี้

2.1.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนด จุดมุ่งหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้

1) เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

- 2) มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า
- 3) มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทาง
วิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการ
ทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์
- 4) มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการ
คิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต
- 5) รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
- 6) มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็น
ผู้บริโภค
- 7) เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึด
มั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 8) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญา
ไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม
- 9) รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

2.1.2 โครงสร้างของหลักสูตร

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่
กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา จึงได้กำหนด
โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- 1) ระดับช่วงชั้น กำหนดหลักสูตร เป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียน
ดังนี้
 - (1) ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3
 - (2) ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6
 - (3) ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3
 - (4) ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6
- 2) สาระการเรียนรู้ กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์
ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8
กลุ่ม ดังนี้
 - (1) ภาษาไทย
 - (2) คณิตศาสตร์
 - (3) วิทยาศาสตร์

- (4) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- (5) สุขศึกษาและพลศึกษา
- (6) ศิลปะ
- (7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- (8) ภาษาต่างประเทศ

สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยอาจจัดเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มแรก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิดและเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ กลุ่มที่สอง ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์

เรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ในสาระการเรียนรู้กลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะ กลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษา

กลุ่มภาษาต่างประเทศ กำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษทุกช่วงชั้น ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สามารถเลือกจัดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับส่วนที่ตอบสนองความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนนั้นสถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มขึ้นได้ ให้สอดคล้องและสนองตอบศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

3) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียน ได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพเพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

(1) *กิจกรรมแนะแนว* เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

(2) *กิจกรรมนักเรียน* เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้นำเพื่อประโยชน์ เป็นต้น

4) *มาตรฐานการเรียนรู้*

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ

(1) *มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน*

เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2) *มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น*

เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่เข้มข้นตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้

5) *เวลาเรียน*

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800 – 1,000 ชั่วโมง
โดยเฉลี่ยวันละ 4 – 5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800 – 1,000 ชั่วโมง
โดยเฉลี่ยวันละ 4 – 5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,000 – 1,200 ชั่วโมง
โดยเฉลี่ยวันละ 5 – 6 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีเวลาเรียนปีละไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง
โดยเฉลี่ยวันละ ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

6) การจัดหลักสูตร หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำหรับผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถปรับใช้ได้กับการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งในระบบ นอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย

ในส่วนของจัดการศึกษาปฐมวัย กำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเป็นการเฉพาะ เพื่อเป็นการสร้างเสริมพัฒนาการและเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อม ในการเข้าเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สถานศึกษานำไปใช้จัดการเรียนรู้ในสถานศึกษานั้น กำหนดโครงสร้างที่เป็นสาระการเรียนรู้ จำนวนเวลาอย่างกว้าง ๆ มาตรฐานการเรียนรู้ที่แสดงคุณภาพ ผู้เรียนเมื่อเรียนจบ 12 ปี และเมื่อจบการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นของสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสถานศึกษา ต้องนำโครงสร้างดังกล่าวนี้ไปจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงสภาพปัญหาความพร้อม เอกเทศณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งนี้สถานศึกษาต้องจัดทำรายวิชาในแต่ ละกลุ่มให้ครบถ้วนตามมาตรฐานที่กำหนด

นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถจัดทำสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมเป็นหน่วยการเรียนรู้รายวิชา ใหม่ ๆ รายวิชาที่มีความเข้มข้นอย่างหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเลือกสาระการเรียนรู้จาก 8 กลุ่ม ในช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 และช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 และจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้ หรือรายวิชานั้น ๆ ด้วยสำหรับช่วงชั้นที่ 1 ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 นั้น ยังไม่ควรให้เลือกรายวิชาที่เข้มข้น ควรเรียนเฉพาะรายวิชาพื้นฐาน ก่อน

สถานศึกษาต้องจัดสาระการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 8 กลุ่มในทุกช่วงชั้น ให้เหมาะสมกับ ธรรมชาติการเรียนรู้ และระดับพัฒนาการของผู้เรียน โดยในช่วงการศึกษาภาคบังคับ คือชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จัดหลักสูตรเป็นรายปี และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 จัดเป็น หน่วยกิต ดังนี้

(1) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 และปีที่ 4 – 6 การศึกษาระดับนี้ เป็นช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับ หลักสูตรที่จัดขึ้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์

การติดต่อสื่อสาร และพื้นฐานความเป็นมนุษย์ เน้นการบูรณาการอย่างสมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและวัฒนธรรม

(2) ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสำรวจความสามารถ ความถนัด ความสนใจของตนเอง และพัฒนาบุคลิกภาพส่วนตน พัฒนาความสามารถ ทักษะพื้นฐานด้านการเรียนรู้ และทักษะในการดำเนินชีวิต ให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถเสริมสร้าง สุขภาพส่วนตนและชุมชน มีความภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบ อาชีพหรือศึกษาต่อ

(3) ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการศึกษาเพื่อ เพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน มุ่งปลูกฝังความรู้ ความสามารถ และทักษะในวิทยาการและ เทคโนโลยีเพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาต่อและการ ประกอบอาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนและประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำ และผู้ให้บริการ ชุมชนในด้านต่าง ๆ

ลักษณะหลักสูตรในช่วงชั้นนี้จัดเป็นหน่วยกิตเพื่อให้มีความยืดหยุ่นในการจัดแผนการเรียนรู้อัตนองความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ของผู้เรียนแต่ละคนทั้งด้านวิชาการและ วิชาชีพ

2.2 การวัดและประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544

การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีกรอบ การประเมินตามหลักสูตรแกนกลางและแนวดำเนินการในการวัดและประเมินผลการเรียนที่ สถานศึกษาจะต้องพิจารณำไปกำหนดเป็นแนวปฏิบัติให้เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาของตน ดังนี้ กรมวิชาการ (2545 : 1)

2.2.1 ข้อกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร

ตามกรอบของหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่สถานศึกษาจะนำไปจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับ แต่ละสถานศึกษานั้นมีข้อกำหนดที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียน ดังต่อไปนี้

2.2.2 หลักการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2544

การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นกระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานที่กำหนดไว้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจผลการเรียน สถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบการวัดและประเมินผลการเรียนให้ เป็นไปอย่างเหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ให้ผลการประเมินผลถูกต้องตามสภาพความรู้ ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ในขณะเดียวกันการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนของ สถานศึกษา จะต้องมีการจัดการเป็นระบบและกระบวนการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ สามารถรองรับการ ประเมินภายในและการประเมินภายนอกตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาได้ กรมวิชาการ (2545:3) โดยมีหลักการวัดและประเมินผลการเรียน ดังนี้

- 1) สถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบประเมินผลการเรียนของผู้เรียนโดยเปิดโอกาสให้ทุก ฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม
- 2) การวัดและประเมินผลการเรียนต้องสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา ที่กำหนดในหลักสูตร
- 3) การประเมินผลการเรียนต้องประกอบด้วย การประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาและ การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน
- 4) การประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอนต้อง ดำเนินการด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ธรรมชาติของวิชาและระดับช่วงชั้น ของผู้เรียน
- 5) ให้มีการประเมินความสามารถของผู้เรียนในการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน สื่อความ ในแต่ละช่วงชั้น
- 6) ให้มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในแต่ละช่วงชั้น
- 7) ให้มีการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติในแต่ละช่วงชั้น
- 8) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตรวจสอบผลการประเมินผลการเรียนได้
- 9) ให้มีการเทียบ โอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษา และรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ

2.2.3 ภารกิจในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา

สถานศึกษามีภารกิจในการวัดและประเมินผลการเรียนตามกรอบการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรมวิชาการ (2545: 4) ดังตารางต่อไปนี้

กรอบการวัดและประเมินผล การเรียนของสถานศึกษา	ภารกิจการปฏิบัติงานของสถานศึกษา
1. การประเมินผลการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ - กำหนดเกณฑ์สำหรับตัดสินการประเมินการผ่านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายข้อ - กำหนดเกณฑ์การประเมินให้ระดับผลการเรียนสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค - ประเมินผลการเรียนระหว่างเรียน ซึ่งเป็นการประเมินผลระดับห้องเรียน - ประเมินตัดสินผลการเรียนสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค - ประเมินสรุปผลการเรียนสาระการเรียนรู้ผ่านช่วงชั้น
2. การประเมินกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดจุดประสงค์การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละกิจกรรม - กำหนดเกณฑ์สำหรับตัดสินการผ่านกิจกรรมแต่ละกิจกรรม จำแนกเป็น เกณฑ์สำหรับตัดสินจุดประสงค์ของกิจกรรมแต่ละประการ และเกณฑ์สำหรับตัดสินเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม - ประเมินผู้เรียนระหว่างเข้าร่วมกิจกรรม - ประเมินตัดสินการผ่านกิจกรรม - ประเมินสรุปผลการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้น

กรอบการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของสถานศึกษา	ภารกิจปฏิบัติงานของสถานศึกษา
3. การประเมินคุณลักษณะอัน พึงประสงค์	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของสถานศึกษา - กำหนดเกณฑ์สำหรับตัดสินการผ่านคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละประการ - กำหนดแนวทางและการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา - ดำเนินการประเมินการแสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามแนวทางและวิธีการที่สถานศึกษากำหนด - ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายปีหรือรายภาค - ประเมินตัดสินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านช่วงชั้น
4. การประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความ	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ สำหรับหลักสูตรของสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้น - กำหนดเกณฑ์สำหรับตัดสินผลการประเมินมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ - กำหนดแนวทางและวิธีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ - ประเมินความสามารถการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ตามแนวทางและวิธีการที่สถานศึกษากำหนด - ประเมินความสามารถการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ รายปีหรือรายภาค - ประเมินตัดสินความสามารถการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความผ่านช่วงชั้น
5. การประเมินตัดสินผลการ เรียนผ่านช่วงชั้น จบ การศึกษาภาคบังคับ หรือจบ หลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - การตัดสินผลการเรียนให้ผู้เรียนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตาม เกณฑ์ให้เป็นผู้ผ่านช่วงชั้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หรือปีที่ 6) - การตัดสินผลการเรียนให้ผู้เรียนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตาม เกณฑ์ให้เป็นผู้จบการศึกษาภาคบังคับ (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) - การตัดสินผลการเรียนให้ผู้เรียนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตาม เกณฑ์ให้เป็นผู้จบหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6)

กรอบการวัดและประเมินผล

การเรียนของสถานศึกษา

ภารกิจการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

6. การประเมินคุณภาพ
การศึกษาระดับชาติ	-	การจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่ศึกษาอยู่ในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น เข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ด้วยเครื่องมือ และกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดในแต่ละปี
7. การเทียบโอนผลการเรียน	-	การประเมินผลการเรียน ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้เรียนที่ศึกษาจากสถานศึกษาอื่น หรือรูปแบบ การศึกษาอื่น ให้เป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนของผู้เรียนตาม หลักสูตรของสถานศึกษา
8.การจัดทำเอกสารหลักฐาน การศึกษา	-	การจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนของผู้เรียน ได้แก่ แบบ ปพ.1-4 แบบ ปพ.9
9. การจัดการซ่อมเสริมผล การเรียน	-	การจัดแนวทางการปรับปรุง แก้ไข ผู้เรียนที่มีข้อบกพร่องใน การเรียนด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและ มาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร
10. การกำกับติดตามและ ประเมินผลการประเมินผล การเรียน	-	การวางระบบ และวางแผนตรวจสอบการดำเนินการประเมินผล การเรียนของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบฝ่าย ต่าง ๆ
11. การรายงานผลการ ประเมินผลการเรียน	-	การรายงานผลการดำเนินงานประเมินผลการเรียนรู้อะดับต่าง ๆ ให้ผู้เรียน ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ
12. การจัดทำหลักเกณฑ์และ แนวปฏิบัติการประเมินผล ของสถานศึกษา	-	การกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ประเมินผลการเรียน และภารกิจต่าง ๆ ของสถานศึกษา

2.2.4 การกำหนดบทบาทผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการประเมินผลการเรียน

กรมวิชาการ (2545: 9) ได้เสนอแนวทางการประเมินผลการเรียนด้านต่าง ๆ ของ สถานศึกษา ต้องเปิด โอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมกับผู้สอนและบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของสถานศึกษาในการดำเนินการ วัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาทุกชั้นตอน และสถานศึกษาต้องกำหนดบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ รับผิดชอบการวัดและประเมินผล และมีการมอบหมายงานอย่างชัดเจน เป็นกิจจะลักษณะ ดังแนว ดำเนินการดังนี้

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานประเมินผลการเรียน
1. คณะกรรมการ สถานศึกษาชั้น พื้นฐาน	1.1 อนุมัติและให้ความเห็นชอบต่อหลักสูตรของสถานศึกษา และผลการ เรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาค ของแต่ละวิชา 1.2 อนุมัติและให้ความเห็นชอบต่อเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการ ประเมินผลการเรียนตามกลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่ม 1.3 อนุมัติและให้ความเห็นชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 1.4 อนุมัติและให้ความเห็นชอบต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ สถานศึกษาเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของสถานศึกษา 1.5 อนุมัติและให้ความเห็นชอบต่อเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการประเมิน ความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ 1.6 อนุมัติและให้ความเห็นชอบต่อกระบวนการวัดหรือปรับปรุง แก้ไขผู้เรียนที่มีผลการประเมินสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค กิจกรรมและผล การเรียนอื่น ๆ ไม่น่าพึงพอใจ 1.7 อนุมัติและให้ความเห็นชอบระเบียบประเมินผลต่าง ๆ ของสถานศึกษา 1.8 กำกับติดตามการดำเนินการเรียนการสอนตามสาระการเรียนรู้ การจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา และการพัฒนาความสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ 1.9 กำกับติดตาม การประเมินผล และการตัดสินผลการเรียน
2. คณะกรรมการ บริหารหลักสูตร และวิชาการของ สถานศึกษา	2.1 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาค ของรายวิชาต่าง ๆ ในแต่ละ กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดทำรายวิชาพร้อมเกณฑ์ การประเมิน 2.2 กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาจุดประสงค์กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนแต่ละกิจกรรม 2.3 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา 2.4 กำหนดมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความ พร้อม เกณฑ์การประเมินและแนวทางการปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนที่มีผลการประเมิน ไม่น่าพอใจ 2.5 กำหนดวิธีการเทียบโอนผลการเรียน จำนวนรายวิชา จำนวนหน่วยกิต เพื่อ

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานประเมินผลการเรียน
	การเทียบ โอนผลการเรียน
	2.6 กำหนดระเบียบประเมินผลต่าง ๆ ของสถานศึกษา
3. คณะอนุกรรมการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (กลุ่มวิชา) และ กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	3.1 กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพร้อมแนวทางการวัดผล และประเมินผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3.2 สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และวัดผล ประเมินผลและตัดสินผลตามแนวทางที่กำหนดไว้ 3.3 พิจารณาให้ความเห็นชอบผลการวัดและประเมินผลการเรียนสาระการ เรียนรู้รายปี/รายภาค และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. คณะกรรมการ พัฒนาและประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของ สถานศึกษา	4.1 กำหนดแนวทางการพัฒนา แนวทางการประเมิน เกณฑ์การประเมินและ แนวทางการปรับปรุงแก้ไขคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4.2 พิจารณาตัดสินผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ปลายปี/ปลาย ภาค และการผ่านช่วงชั้นของผู้เรียน 4.3 จัดระบบการปรับปรุงแก้ไขคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยวิธีการอัน เหมาะสมและส่งต่อข้อวินิจฉัยเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
5. คณะกรรมการ ดำเนินการประเมิน การอ่านคิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความ	5.1 กำหนดแนวทางในการพัฒนาและการประเมินความสามารถการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความของผู้เรียน 5.2 ดำเนินการประเมินความสามารถการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ของผู้เรียน 5.3 ตัดสินผลการพัฒนาความสามารถการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อ ความของผู้เรียนรายปี/รายภาค และการผ่านช่วงชั้น
6. คณะกรรมการ เทียบโอนผลการ เรียน	6.1 จัดทำสาระ เครื่องมือ และวิธีการเทียบโอนผลการเรียนของรายวิชาและ กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ 6.2 ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนให้กับผู้เรียนที่ร้องขอ 6.3 ประมวลผลและตัดสินผลการเทียบโอน 6.4 เสนอผลการเทียบโอนต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบ และเสนอผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินอนุมัติการเทียบโอน
7. ผู้บริหาร สถานศึกษา	7.1 เป็นเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 7.2 เป็นประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการของ สถานศึกษา

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานประเมินผลการเรียน
	7.3 อนุมัติผลการประเมินผลการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาค และตัดสินผลการเรียนผ่านช่วงชั้น
	7.4 ให้คำแนะนำข้อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการดำเนินงานแก่นุคลากรในสถานศึกษา
	7.5 กำกับ ติดตามให้การดำเนินงานประเมินผลการเรียนบรรลุเป้าหมาย
	7.6 นำผลการประเมินไปจัดทำรายงานผลการดำเนินงานบริหารจัดการศึกษา
8. ครูผู้สอน	8.1 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่รับผิดชอบให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติและปฏิทินปฏิบัติงาน
	8.2 ทำการวัดและประเมินผลระหว่างเรียนควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนด พร้อมกับปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนที่มีข้อบกพร่อง
	8.3 ประเมินตัดสินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในรายวิชาที่สอน หรือกิจกรรมที่รับผิดชอบ เมื่อสิ้นสุดการเรียนรายปีหรือรายภาคส่งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้หรือกิจกรรมทุกภาคเรียน
9. ครูวัดผล	9.1 ส่งเสริมพัฒนาระบบและเทคนิควิธีการวัดและประเมินผลการเรียนด้านต่าง ๆ แก่ครูและบุคลากรของสถานศึกษา
	9.2 ให้คำปรึกษา ติดตาม กำกับการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาให้เป็นไปตามหลักวิชาและแนวทางที่สถานศึกษากำหนดไว้
	9.3 ตรวจสอบกลั่นกรองและปรับปรุงคุณภาพของวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลของสถานศึกษา
	9.4 ร่วมกับนายทะเบียนรวบรวมตรวจสอบและประมวลผลการประเมินผล การเรียนของผู้เรียนแต่ละคน
10. นายทะเบียน	10.1 ร่วมกับครูวัดผลรวบรวม ตรวจสอบ และบันทึกประมวลข้อมูลผลการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน
	10.2 ตรวจสอบและสรุปข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละคนเมื่อจบช่วงชั้น เพื่อเสนอรายชื่อผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการของสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ และเสนอให้ผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินและอนุมัติผลการจบช่วงชั้น
	10.3 จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาต่าง ๆ

นอกจากผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจะมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานวัดผลการเรียนตามทีกล่าวแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในการกำหนดทิศทางการศึกษาของสถานศึกษายังมีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผล ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546:13) คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหาร กองพัฒนามูลค

- 1) จัดหาระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ให้สะดวกต่อการนำไปใช้
- 2) ศึกษาและทำความเข้าใจระเบียบวัดผลให้ละเอียดถี่ถ้วน สามารถอธิบายหรือชี้แจงให้ครูผู้สอนเข้าใจ และปฏิบัติได้
- 3) จัดให้มีการวัดผลและการประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ระเบียบกำหนดไว้
- 4) วางแผนกำหนดระยะเวลาการวัดผลและประเมินผล และจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเวลาเรียน
- 5) จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ แบบฟอร์ม เครื่องมือที่จำเป็น เพื่อใช้ดำเนินงานวัดผลและประเมินผลให้พร้อมและเพียงพอ
- 6) จัดสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ ปรับปรุงการสร้างข้อสอบของครูให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ โดยการอบรมให้ความรู้ ประชุมปฏิบัติการจัดสร้างข้อสอบ
- 7) ให้มีคณะกรรมการวัดผลของโรงเรียน เพื่อพิจารณาการเลื่อนชั้นหรือการซ้ำชั้นของนักเรียน
- 8) จัดให้ครูที่มีความรู้ทางด้านสถิติพอสมควรทำหน้าที่วัดผลและประเมินผล
- 9) วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์ ทุกระดับชั้นและนำผลการวิเคราะห์มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน
- 10) ติดตามและตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดผล ประเมินผลสม่ำเสมอ เช่น สมุดประจำชั้น สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน
- 11) จัดทำผลการประเมินแสดงความก้าวหน้าของนักเรียนทุกชั้นทุกคน และทุกกลุ่มประสบการณ์ เพื่อให้ นักเรียนสามารถตรวจสอบความสามารถของตนเองได้ด้วย

สรุปว่า การวัดผลและประเมินผลเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องดำเนินการวัดผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการด้วยการประเมินผลการเรียน ผู้บริหารต้องศึกษาและทำความเข้าใจระเบียบการวัดผลอย่างถี่ถ้วน และสามารถชี้แจงให้ครูเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้ รวมทั้งต้องมีการติดตามและตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผล และแสดงความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน

2.2.5 แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช พ.ศ. 2544 มีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการประเมิน ไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยการนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน โดยตรง และนำไปปรับปรุงแก้ไขการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งนำไปใช้ในการพิจารณาตัดสินความสำเร็จทางการศึกษาของผู้เรียนต่อไป กรมวิชาการ (2545:13) ได้กำหนดองค์ประกอบของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ 8 กลุ่ม สถานศึกษาควรดำเนินการ ประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

(1) การประเมินผลก่อนเรียน การประเมินผลก่อนเรียน เป็นหน้าที่ของครูผู้สอน ในแต่ละรายวิชา ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต้องประเมินผลก่อนเรียน เพื่อหาสารสนเทศของผู้เรียนในเบื้องต้น สำหรับนำไปจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพื้นฐานของผู้เรียน ตามแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่จะไม่นำผลการประเมินนี้ไปใช้ในการพิจารณาตัดสินผลการเรียน การประเมินผลก่อนเรียนประกอบด้วย การประเมิน ดังต่อไปนี้

ก. การประเมินความพร้อมและพื้นฐานของผู้เรียน เป็นการตรวจสอบความรู้ ทักษะ และความพร้อมต่าง ๆ ของผู้เรียนที่เป็นพื้นฐานของเรื่อง ใหม่ ๆ ที่ผู้เรียนต้องเรียนโดยใช้วิธีการที่เหมาะสม เพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนมีความพร้อมและพื้นฐานที่จะเรียนทุกคนหรือไม่ แล้วนำผลการประเมินมาปรับปรุง ซ่อมเสริม หรือเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมและพื้นฐานพอเพียงทุกคน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้เป็นอย่างดี การประเมินพื้นฐานและความพร้อมของผู้เรียนก่อนเรียน จึงมีความสำคัญและจำเป็นที่ผู้สอนทุกคนจะต้องดำเนินการ เพื่อเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเรียนทุกครั้งจะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถคาดหวังความสำเร็จได้อย่างแน่นอน

การประเมินความพร้อมและพื้นฐานของผู้เรียนก่อนเรียนมีแนวปฏิบัติดังนี้

- วิเคราะห์ความรู้และทักษะที่เป็นพื้นฐานของเรื่องที่จะต้องเรียน
- เลือกรูปแบบและจัดทำเครื่องมือสำหรับประเมินความรู้ และทักษะ

พื้นฐานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

- ดำเนินการประเมินความรู้และทักษะพื้นฐานของผู้เรียน
- นำผลการประเมินไปดำเนินการปรับปรุงผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะ

พื้นฐานอย่างพอเพียงก่อนดำเนินการสอน

- จัดการเรียนการสอนในเรื่องที่จัดเตรียมไว้

ข. การประเมินความรอบรู้ในเรื่องที่จะเรียนก่อนการเรียน เป็นการประเมินผู้เรียนในเรื่องที่จะทำการสอน เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้และทักษะในเรื่องที่จะเรียนนั้นมากน้อยเพียงไร เพื่อนำไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นของผู้เรียนแต่ละคนว่าเริ่มต้นเรียนเรื่องนั้น ๆ โดยมีความรู้เดิมอยู่เท่าไรจะได้นำไปเปรียบเทียบกับผลการเรียนภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนตามแผนการเรียนรู้ว่าเกิดพัฒนาการหรือเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่เพียงไร ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน และประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียน ซึ่งจะใช้เป็นประโยชน์ในการสนองตอบการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน แต่ละกลุ่มต่อไป แต่ประโยชน์ที่เกิดขึ้นในเบื้องต้นของการประเมินผลก่อนเรียนก็คือ ผู้สอนสามารถนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดเตรียมวิธีการจัดกิจกรรมการเรียน ให้สอดคล้องกับความรู้เดิมของผู้เรียนว่าจะต้องจัดอย่างเข้มข้นหรือมากน้อยเพียงไร จึงจะทำให้แผนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ตามผลการเรียนที่คาดหวังด้วยกันทุกคนได้ ในขณะที่ไม่ทำให้ผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้เดิมอยู่แล้วเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายและเสียเวลาเรียนในสิ่งที่ตนรู้แล้ว การประเมินความรอบรู้ก่อนเรียนมีขั้นตอนการปฏิบัติเหมือนกับการประเมินความพร้อม ต่างกันเฉพาะความรู้ ทักษะที่จะประเมินเท่านั้น

(2) การประเมินระหว่างเรียน การประเมินระหว่างเรียนเป็นการประเมินเพื่อมุ่งตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียนว่าบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูได้วางแผนไว้หรือไม่ ทั้งนี้สารสนเทศที่ได้จากการประเมินจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน และส่งเสริมผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถให้เกิดพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพ

การประเมินผลระหว่างเรียนมีแนวทางในการปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

ก. วางแผนการเรียนรู้และการประเมินผลระหว่างเรียน ผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้และแนวทางการประเมินผลให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งในแผนการเรียนรู้ควรระบุภาระงานที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ข. เลือกวิธีการประเมินที่สอดคล้องกับภาระงานหรือกิจกรรมหลักที่กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติ ทั้งนี้วิธีการประเมินที่เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการประเมินระหว่างเรียน ได้แก่ การประเมินจากสิ่งที่ผู้เรียนได้แสดงให้เห็นว่ามีความรู้ ทักษะและความสามารถ ตลอดจนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันเป็นผลจากการเรียนรู้ ตามที่ผู้สอนได้จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ วิธีการประเมินที่ผู้สอนสามารถเลือกใช้ในการประเมินระหว่างเรียน มีดังนี้

ก) การประเมินด้วยการสื่อสารส่วนบุคคล ได้แก่

(ก) การถามตอบระหว่างทำกิจกรรมการเรียน

(ข) การสนทนาพบปะพูดคุยกับผู้เรียน

(ค) การสนทนาพบปะพูดคุยกับผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

(ง) การสอบปากเปล่าเพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติ

(จ) การอ่านบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียน

(ฉ) การตรวจแบบฝึกหัดและการบ้าน พร้อมให้ข้อมูลป้อนกลับ

ข) การประเมินจากการปฏิบัติ (Performance Assessment)

เป็นวิธีการประเมินที่ผู้สอนมอบหมายงานหรือกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้น้อยเพียงใด การประเมินการปฏิบัติผู้สอนต้องเตรียมการในสิ่งสำคัญ 2 ประการ คือ

(ก) ภาระงานหรือกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ (Tasks)

(ข) เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics)

ค) การประเมินสภาพจริง (Authentic Assessment)

การประเมินสภาพจริงเป็นการประเมินจากการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยงานหรือกิจกรรมที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ จะเป็นงานหรือสถานการณ์ที่เป็นจริง (Real life) หรือใกล้เคียงกับชีวิตจริง จึงเป็นงานที่มีสถานการณ์ซับซ้อน (Complexity) และเป็นองค์รวม (Holistic) มากกว่างานปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนทั่วไป

วิธีการประเมินสภาพจริงไม่มีความแตกต่าง จากการประเมินจากการปฏิบัติ (Performance Assessment) เพียงแต่อาจมีความยุ่งยากในการประเมินมากกว่า เนื่องจากเป็นสถานการณ์จริง หรือต้องจัดสถานการณ์ให้ใกล้เคียง แต่จะเกิดประโยชน์กับผู้เรียนมาก เพราะจะทำให้ทราบความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ว่ามีจุดเด่นและข้อบกพร่องในเรื่องใด อันจะนำไปสู่การแก้ไขที่ตรงประเด็นที่สุด

ง) การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน (Portfolio Assessment)

การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน เป็นวิธีการประเมินที่ช่วยส่งเสริมให้การประเมินตามสภาพจริง มีความสมบูรณ์สะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของผู้เรียนมากขึ้น โดยการให้ผู้เรียนได้เก็บรวบรวม (Collect) ผลงานจากการปฏิบัติจริง ทั้งในชั้นเรียนหรือในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มาจัดแสดงอย่างเป็นระบบ (Organized) โดยมีจุดประสงค์เพื่อสะท้อนให้เห็น (Reflect) ความพยายาม เจตคติ แรงจูงใจ พัฒนาการ และความสัมฤทธิ์ผล (Achievement) ของการเรียนรู้ของผู้เรียน การวางแผนดำเนินการประเมินด้วยแฟ้มผลงานที่สมบูรณ์ จะช่วยผู้สอนให้สามารถประเมินจากแฟ้มสะสมงานแทนการประเมินจากการปฏิบัติจริงได้

การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงานมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

(ก) กำหนด โครงสร้างของแฟ้มสะสมงานจากวัตถุประสงค์ของแฟ้มสะสมงานว่าต้องการสะท้อนสิ่งใดเกี่ยวกับความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียน ทั้งนี้ อาจพิจารณาจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามสาระการเรียนรู้ที่สะท้อนได้จากการให้ผู้เรียนจัดทำแฟ้มสะสมงาน

(ข) กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมผลงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ
 เพิ่มสะสมงาน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำเพิ่มสะสมงาน

(ค) กำหนดวิธีการประเมินงานเพื่อพัฒนาชิ้นงาน ซึ่งส่งผลถึงการพัฒนา
 ผู้เรียนให้มีความสามารถสูงสุด ทั้งนี้ ครูอาจจัดทำเกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) สำหรับให้ผู้เรียน
 นำไปใช้เป็นข้อชี้แนะในการพัฒนางาน

(ง) ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาผลงาน โดยการมีส่วนร่วม
 ในการประเมินจากทุกฝ่าย แล้วนำข้อมูลที่สอดคล้องกัน ไปเป็นสารสนเทศหลักในการให้ข้อมูล
 ป้อนกลับ (Feedback) สำหรับให้ผู้เรียนใช้ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

(จ) จัดให้มีการนำเสนอผลงานที่ได้สะสมไว้ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม
 ซึ่งผู้สอนและผู้เรียน ควรวางแผนร่วมกันในการคัดเลือกชิ้นงานที่ดีที่สุด ทั้งนี้ การนำเสนอชิ้นงานแต่
 ละชิ้นควรมีหลักฐานการพัฒนางาน การประเมินผลงานด้วยตนเอง และเกณฑ์การประเมินผลงาน
 ประกอบไว้ด้วย ในการใช้วิธีการประเมินโดยเพิ่มสะสมงาน ผู้สอนควรคำนึงด้วยว่าเพิ่มสะสมงานมี
 หลายประเภท การเลือกใช้เพิ่มสะสมงานประเภทใด ควรคำนึงถึงรูปแบบและแนวทางในการพัฒนา
 เพิ่มสะสมงานให้เหมาะสม เพื่อให้เพิ่มสะสมงานช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนด้วย

ค. กำหนดสัดส่วนการประเมินระหว่างเรียนกับการประเมินผลปลายภาคเรียน
 การประเมินระหว่างเรียนมีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อมุ่งนำสารสนเทศมาพัฒนาผู้เรียนและปรับปรุง
 กระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน การประเมินระหว่างเรียนที่ดำเนินการอย่างถูกต้อง เข้มงวด และ
 จริงจัง จะให้ผลการประเมินที่สะท้อนภาพความสำเร็จ และศักยภาพของผู้เรียนได้ถูกต้อง สมบูรณ์ และ
 น่าเชื่อถือ ดังนั้น ควรให้น้ำหนักความสำคัญของการประเมินระหว่างเรียนในสัดส่วนที่มากกว่าการ
 ประเมินตอนปลายภาคเรียนหรือปลายปี ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงธรรมชาติของรายวิชาและผลการเรียนรู้ที่
 พึงประสงค์เป็นสำคัญ แต่อย่างไรก็ตามในการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน รายวิชา ปลายภาคเรียน
 หรือปลายปี ต้องนำผลการประเมินระหว่างเรียนไปใช้ในการตัดสินผลการเรียนด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไป
 ตามสัดส่วนและแนวดำเนินการในระเบียบที่สถานศึกษากำหนด

ง. จัดทำเอกสารบันทึกข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียน ผู้สอนต้องจัดทำเอกสาร
 บันทึกข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการประเมินผลระหว่างเรียนอย่างเป็นระบบชัดเจน เพื่อใช้เป็น
 แหล่งข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมผู้เรียน ใช้เป็นหลักฐานสำหรับการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้อง
 และใช้เป็นหลักฐานสำหรับตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้สอน ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใส
 และความยุติธรรมในการประเมิน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่สถานศึกษากำหนด

ข้อมูลหลักฐานการประเมินระหว่างเรียนที่พึงแสดง ได้แก่

ก) วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

2) ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถของผู้เรียนตามวิธีการที่ประเมิน เช่น บันทึกการสังเกตพฤติกรรม บันทึกคะแนนผลจากการประเมินชิ้นงาน บันทึกคะแนนการประเมินโครงการ บันทึกเกี่ยวกับการประเมินเพิ่มสะสมงาน เป็นต้น

(3) การประเมินเพื่อสรุปผลการเรียน การประเมินเพื่อสรุปผลการเรียนเป็นการประเมินเพื่อมุ่งตรวจสอบความสำเร็จของผู้เรียน เมื่อผ่านการเรียนรู้ในช่วงเวลาหนึ่ง หรือสิ้นสุดการเรียน รายวิชาปลายปี/ปลายภาค ประกอบด้วย

ก. การประเมินหลังเรียน

เป็นการประเมินผู้เรียนในเรื่องที่ได้เรียนจบแล้ว เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามผลการเรียนที่คาดหวังหรือไม่ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับผลการประเมินก่อนเรียนแล้วผู้เรียนเกิดพัฒนาการขึ้นมากน้อยเพียงไร ทำให้สามารถประเมินได้ว่าผู้เรียนมีศักยภาพในการเรียนรู้เพียงไร และกิจกรรมการเรียนที่จัดขึ้นมีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนเพียงไร ข้อมูลจากการประเมิน ภายหลังการเรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากมาย ได้แก่

ก) ปรับปรุงแก้ไขซ่อมเสริมผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือ จุดประสงค์ของการเรียน

ข) ปรับปรุงแก้ไขวิธีการเรียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ค) ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียน

การประเมินหลังเรียนนี้ ถ้าจะให้สอดคล้องกับการประเมินก่อนเรียน เพื่อการเปรียบเทียบพัฒนาการของผู้เรียนสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน ควรใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินชุดเดียวกันหรือคู่ขนานกัน

ข. การประเมินผลการเรียนปลายปี / ปลายภาค

เป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 ,ปีที่ 4 – 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายภาค สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 การประเมินผลนี้ นอกจากจะมีจุดประสงค์เพื่อการสรุปตัดสินความสำเร็จของผู้เรียนในการเรียนสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาคเป็นสำคัญแล้ว ยังใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงแก้ไข ซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา ให้เกิดพัฒนาการและมีผลการเรียนตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างครบถ้วน สมบูรณ์ด้วย

การประเมินผลการเรียนปลายปี / ปลายภาค สามารถใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินได้อย่างหลากหลาย ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหาสาระ กิจกรรมและช่วงเวลาในการประเมิน อย่างไรก็ดี เพื่อให้การประเมินผลการเรียนดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ และสนับสนุนการเรียนการสอน จึงให้นำผลการประเมินผลระหว่างเรียน ไปใช้เป็นข้อมูลในการ

ประเมินผลการเรียนปลายปี / ปลายภาค โดยสัดส่วนการประเมินผลระหว่างเรียนมากกว่าการประเมินผลปลายภาคเรียนหรือปลายปี

2) การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนในทุกช่วงชั้นการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามความถนัดและความสนใจให้เต็มศักยภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ทั้งด้านร่างกายสติปัญญา อารมณ์และสังคมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษา จะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมินช่วงชั้น

(1) ลักษณะกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กรมวิชาการ (2545:19) แบ่งลักษณะของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ก. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งครูทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

ข. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันอย่างเป็นกลุ่ม เช่น โครงการ กิจกรรมตามความสนใจ ชุมนุมวิชาการ กิจกรรมรักการอ่าน กิจกรรมสาธารณประโยชน์ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์

(2) แนวทางการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 2 ลักษณะ ทุกภาคเรียน และทำการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนเป็นรายกิจกรรม โดยมีแนวดำเนินการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

ก. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม

ก) ผู้รับผิดชอบกิจกรรมประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนตามจุดประสงค์ของแต่ละกิจกรรม โดยประเมินจากพฤติกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลการปฏิบัติกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง

ข) ผู้รับผิดชอบกิจกรรมตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดไว้หรือไม่

ค) ในกรณีที่มีกิจกรรมใดต้องใช้ใช้เวลาปฏิบัติตลอดปี เมื่อสิ้นภาคเรียนแรก ผู้รับผิดชอบกิจกรรมควรจัดให้มีการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อสรุปความก้าวหน้าและสภาพของการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนระยะหนึ่งก่อน เพื่อการปรับปรุงแก้ไขหรือส่งเสริมการปฏิบัติ

กิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ และรายงานผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบ โดยทำการประเมินตามจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรม และนำผลการประเมินนั้นไปรวมกับผลการประเมินการร่วมกิจกรรมในภาคเรียนที่สอง เพื่อตัดสินผลการประเมินการผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรม เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา (สิ้นสุดกิจกรรม)

ง) ตัดสินให้ผู้เรียนที่ผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรม และมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ให้เป็นผู้ผ่านการประเมินผลการร่วมกิจกรรม ผู้เรียนที่มีผลการประเมินบกพร่องในเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งหรือทั้งสองเกณฑ์ จะเป็นผู้ไม่ผ่านการประเมินผลการร่วมกิจกรรม จะต้องซ่อมเสริมข้อบกพร่องให้ผ่านเกณฑ์ก่อน จึงจะได้รับการตัดสินให้ผ่านกิจกรรม

ข. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้น เป็นการประเมินสรุปผลการผ่านกิจกรรมตลอดช่วงชั้นของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อนำผลไปพิจารณาตัดสินการผ่านช่วงชั้น โดยมีขั้นตอนปฏิบัติ ดังนี้

ก) กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนทุกคนตลอดช่วงชั้น

ข) ผู้รับผิดชอบสรุปและประเมินผลการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นรายบุคคลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ค) นำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ เพื่อให้ความเห็นชอบ

ง) เสนอผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาตัดสินและอนุมัติผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้นต่อไป

3) การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่สถานศึกษากำหนดขึ้นสำหรับพัฒนาผู้เรียนเป็นกรณีพิเศษ เพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างเอกลักษณ์เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน สถานศึกษาและชุมชนของสถานศึกษา การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการประเมินเชิงวินิจฉัย มีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

(1) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนครู ผู้ปกครอง และชุมชน โดยคณะกรรมการจะมีหน้าที่กำหนดแนวทางการพัฒนา แนวทางการประเมิน เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการปรับปรุงซ่อมเสริมผู้เรียน ฯลฯ

(2) กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา คณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความจำเป็น และความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์

นั้น อาจจะซ้ำหรือแตกต่างจากคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตร หรือมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นก็ได้

(3) กำหนดแนวทางการพัฒนา มี 2 ลักษณะ ดังนี้

ก. การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในห้องเรียน มอบหมายให้ผู้สอน ดำเนินการพัฒนา ประเมินผลและแก้ไขปรับปรุงผู้เรียนในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

ข. การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์นอกห้องเรียน ให้นักลากรของ สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนา ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลาทั้งในลักษณะของการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ หรือการดำเนินชีวิตประจำวันทั้งในและนอก สถานศึกษา

(4) ดำเนินการประเมินผู้เรียนรายภาค เมื่อสิ้นสุดภาคเรียนแต่ละภาค ผู้สอนหรือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดำเนินการประเมิน ผู้เรียนตามแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งสามารถเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการได้อย่างหลากหลาย ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวันทั้งในและนอกห้องเรียน การสัมภาษณ์ การ บันทึกเหตุการณ์ การรายงานตนเอง ฯลฯ ทั้งนี้ จะต้องเหมาะสมกับกิจกรรมและคุณลักษณะที่จะประเมิน

(5) การประมวลผล การประเมินรายภาค ผู้มีหน้าที่ในการพัฒนาและประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละฝ่ายทำการประเมินและรวบรวมข้อมูลการประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน แล้วส่งต่อให้คณะกรรมการฯ นำไปทำการ ประมวลผลและพิจารณาตัดสินผลการประเมินคุณลักษณะแต่ละประการตามเกณฑ์ที่กำหนด

(6) การแจ้งผลและซ่อมเสริม คณะกรรมการประเมินแจ้งผลการตัดสินผลการ ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาของผู้เรียนนำไปกรอกในเอกสารแบบแสดงผล การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนและผู้ปกครองทราบต่อไป พร้อมกับดำเนินการปรับปรุงแก้ไขผู้เรียน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินให้ควบคุมและพัฒนาตนเองใน การถือปฏิบัติคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ดีขึ้น รวมทั้งมอบหมายให้ปฏิบัติกิจกรรมคุณความดีชดเชย ตามแนวทางที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้

(7) การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านช่วงชั้น การพิจารณาสรุปผลการ ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อตัดสินให้ผู้เรียนผ่านช่วงชั้น คณะกรรมการประเมินควรสรุป จากผลการประเมิน ในภาคเรียนสุดท้าย และแนว โน้มการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละ ประการจากผลการประเมินในแต่ละภาคเรียนที่ได้บันทึกไว้

ผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ประการใดประการหนึ่งจะต้องเข้า รับการอบรมและปฏิบัติกิจกรรมคุณความดีชดเชยตามที่คณะกรรมการประเมินมอบหมายจนครบถ้วน ก่อน จึงจะได้รับอนุมัติให้ผ่านช่วงชั้น ได้

4) การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ เป็นการประเมินศักยภาพของผู้เรียนในการอ่านหนังสือ เอกสารและสื่อต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว แล้วนำมาคิดสรุปเป็น ความรู้ความเข้าใจของตน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เนื้อหาสาระของเรื่องที่อ่าน ซึ่งนำไปสู่การ สังเคราะห์สร้างสรรค์ และแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และความสามารถในการถ่ายทอดความคิด เหล่านั้นด้วยการเขียนสื่อความ ที่สะท้อนถึงสติปัญญา ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้างสรรค์จินตนาการอย่างเหมาะสมและมีคุณค่า พร้อมด้วย ประสบการณ์และทักษะในการเขียนที่มีสำนวนภาษาถูกต้อง มีเหตุผล และลำดับขั้นตอนในการ นำเสนอ ที่สามารถสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจน ตามระดับของมาตรฐานช่วงชั้นอย่าง แท้จริง

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ เป็นเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งที่ ผู้เรียนทุกคนจะต้องได้รับการประเมินผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด จึงจะได้รับการตัดสินให้ผ่าน การศึกษาแต่ละช่วงชั้น การประเมินดังกล่าวเป็นมาตรการสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาและยกระดับ คุณภาพการศึกษา เพราะมาตรการดังกล่าวจะช่วยผู้เรียนทุกคนให้ได้รับการฝึกฝนให้มีความสามารถ ในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความ อันเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้านอย่าง จริงจัง ในขณะเดียวกันก็เป็นมาตรการเพื่อแก้ปัญหาความอ่อนด้อยของความสามารถในการเขียนสื่อ ความของผู้จบการศึกษาทุกระดับอีกด้วย

(1) ขั้นตอนดำเนินการในการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ มี ดังนี้

ก. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการของสถานศึกษากำหนดเกณฑ์ และแนวทางการประเมิน

- กำหนดมาตรฐานการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความพร้อมทั้ง ตัวชี้วัดความสามารถ

- กำหนดแนวทางและวิธีการประเมินที่เหมาะสม เช่น

1 ความสามารถจริงของผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรมทางการเรียนใน รายวิชา ต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ โดยการสังเกตของผู้สอน

2 การมอบหมายให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้า แล้วเขียนเป็นรายงาน

3 ผลงานเชิงประจักษ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียน ที่รวบรวม และนำเสนอในรูปของแฟ้มสะสมงาน

4 การทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบแบบเขียนตอบหรือการให้ผู้เรียนเขียน ความเรียง

5 วิธีการอื่น ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสม

- เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความ ตามความเหมาะสม

- แนวทางการซ่อมเสริมปรับปรุงผู้เรียนที่ยังไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐานขั้นต่ำของสถานศึกษา

ข. ประกาศแนวทางต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ และชี้แจงให้เกิดความเข้าใจ

ค. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความ เพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำเครื่องมือประเมิน สรุปรวบรวมข้อมูล และตัดสินผลการประเมิน

ง. กรรมการดำเนินการประเมิน และนำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ความเห็นชอบและเสนอผู้บริหารอนุมัติผลต่อไป

(2) แนวทางการประเมินความสามารถการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความปลายปี เป็นการประเมินความสามารถการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความเมื่อสิ้นปีการศึกษา เพื่อสรุปความสามารถของผู้เรียนในแต่ละปีการศึกษา โดยมีแนวดำเนินการ ดังนี้

ก. ผู้มีหน้าที่ประเมินตรวจสอบหรือประเมินผู้เรียนในความรับผิดชอบตามวิธีการและเครื่องมือที่คณะกรรมการประเมินกำหนด เพื่อให้ได้ข้อมูลความสามารถของผู้เรียนด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความอย่างเหมาะสม ครบถ้วน ตามศักยภาพที่แท้จริงของผู้เรียน รายงานคณะกรรมการดำเนินการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ผู้มีหน้าที่ประเมินสามารถที่จะสรุปผลการประเมินกลางปีหรือเมื่อสิ้นภาคเรียนแรก เพื่อแจ้งให้ผู้เรียนได้ทราบสถานภาพของตนและทำการปรับปรุงแก้ไขตนเองได้

ข. คณะกรรมการดำเนินการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความสรุปผลการประเมินเมื่อสิ้นปีการศึกษา

ค. ตัดสินผลการประเมินการเรียนรู้ที่คาดหวังแต่ละประการ ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ง. แจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนและผู้ปกครองทราบ

จ. ดำเนินการซ่อมเสริม ปรับปรุง แก้ไขผู้เรียนในส่วนที่ไม่ผ่านการประเมิน

(3) แนวทางการประเมินตัดสินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ผ่านช่วงชั้น เป็นการประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความของผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาแต่ละช่วงชั้น เพื่อพิจารณาตัดสินผู้เรียนผ่านช่วงชั้นตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด การประเมิน

ผู้เรียนเพื่อตัดสินการผ่านช่วงชั้น ควรใช้ผลการประเมินปลายปีในปีสุดท้ายของช่วงชั้น เป็นการประเมินเพื่อตัดสินการผ่านช่วงชั้น โดยดำเนินการดังนี้

ก. ผู้มีหน้าที่ประเมิน ทำการตรวจสอบหรือประเมินผู้เรียนในความรับผิดชอบตามวิธีการและเครื่องมือที่กำหนดให้ได้ข้อมูลความสามารถของผู้เรียนด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตามศักยภาพของผู้เรียน รายงานคณะกรรมการดำเนินการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ

ข. คณะกรรมการดำเนินการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ พิจารณาคัดสินการผ่านมาตรฐานตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ค. ดำเนินการซ่อมเสริม ปรับปรุงแก้ไข ผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินแล้วประเมินใหม่

ง. จัดส่งผลการประเมินนำเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการของสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ เพื่อนำเสนอให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการตัดสินการผ่านช่วงชั้นต่อไป

2.3 เกณฑ์ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้การประเมินงานวัดและประเมินของสถานศึกษา

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้สถานศึกษาจะต้องมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และกำหนดรายการตรวจสอบงานเพื่อประเมินการดำเนินงานการศึกษาของสถานศึกษาทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษาหลายหน่วยงาน โดยจากผลการศึกษาของผู้วิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ ดังนี้

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาโดยการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่ง ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยในส่วนของมาตรฐานด้านครู เกี่ยวกับงานวัดและประเมินผล มีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548:16)

1. ครูมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน
2. ครูมีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

อุทุมพร จามรมาน และคณะ (2544 : 186) ได้พัฒนาเกณฑ์ประเมินคุณภาพการศึกษา สำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย เกี่ยวกับงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยกำหนดเกณฑ์เป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 1 สถาบันอุดมศึกษามีระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ระดับ 2 มีกลไกกำกับดูแลให้ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว

ระดับ 3 มี (2) + มีการนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มาปรับปรุงการสอนของ อาจารย์และการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา

ระดับ 4 มี (3) + มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้เป็นรายหลักสูตร

ระดับ 5 มี (4) + มีการนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มาปรับปรุงระบบและ ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา และการสอนของอาจารย์อย่างต่อเนื่อง

ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 (2547 : 15) ได้รวบรวมรายการ ตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาด้านการวัดและประเมินผลจากสำนักงานการศึกษำขึ้นพื้นฐาน โดยกำหนดรายการสำหรับเป็นแนวทางคัดเลือกกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งเกี่ยวกับงานวัดผล คือ “มี การประเมินผลการจัดกิจกรรมโดยวิธีการหลากหลายสอดคล้องกับกิจกรรมอย่างเหมาะสมเป็นระบบ และต่อเนื่อง” กำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ระดับ 4 มีการประเมินผลโดยวิธีการเครื่องมือที่หลากหลาย มีเกณฑ์ที่เหมาะสมสอดคล้อง กับกิจกรรมอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง มีร่องรอยการประเมินผลและจัดกิจกรรมที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน อย่างชัดเจน

ระดับ 3 มีการประเมินผลโดยวิธีการเครื่องมือที่หลากหลาย มีเกณฑ์ที่เหมาะสมสอดคล้อง กับกิจกรรมอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง มีร่องรอยการประเมินผลการจัดกิจกรรมที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ระดับ 2 มีการประเมินผลโดยวิธีการเครื่องมือที่หลากหลายมีเกณฑ์ที่เหมาะสม มีร่องรอย การประเมินผลการจัดกิจกรรมที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ระดับ 1 มีการประเมินผล มีร่องรอยการประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546 : 55) ได้กำหนดแนวทางการ ตรวจสอบเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดรายการตรวจสอบในส่วนขององค์ประกอบ เกี่ยวกับงาน การวัดผลประเมินผลและการรายงานผล ดังนี้

1. วางแผน/สร้างและใช้เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล รายการตรวจสอบ ได้แก่
 - 1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการวัดผลและประเมินผลระดับชั้นเรียน/สถานศึกษา
 - 1.2 วัดผลและประเมินผลผู้เรียนได้ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด
 - 1.3 กำหนดผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัดได้อย่างชัดเจน

1.4 กำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดในแต่ละด้าน
 1.5 กำหนดเกณฑ์การประเมินผลได้สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียนและมาตรฐานการ
 เรียนรู้

- 1.6 ใช้วิธีการวัดผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสม
- 1.7 เลือกใช้เครื่องมือการวัดได้ถูกต้องเหมาะสมกับผลการเรียนรู้ด้านต่างๆ
- 1.8 สร้างเครื่องมือวัดผลได้อย่างมีคุณภาพ
- 1.9 กำหนดร่องรอยหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่จะใช้ในการวัดผล
- 1.10 ใช้เครื่องมือวัดผลได้ถูกต้อง
- 1.11 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล
- 1.12 ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล
- 1.13 จัดทำเอกสารหลักฐาน การวัดผล และประเมินผลได้ถูกต้อง
- 1.14 รายงานการวัดผลและประเมินผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
2. การนำผลการประเมิน ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน รายการตรวจสอบ ได้แก่
 - 2.1 วิเคราะห์ความสามารถของผู้เรียน
 - 2.2 จัดกลุ่มผู้เรียนตามระดับความสามารถ
 - 2.3 กำหนดเป้าหมายการพัฒนาได้สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคล
 - 2.4 ช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด

ในส่วนของกรมวิชาการ (2545 : 19) ได้เสนอผลการวิเคราะห์ภารกิจของสถานศึกษา
 กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับระบบประกัน
 คุณภาพภายในสถานศึกษา ปรากฏผลเป็นสารสนเทศที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 ของสถานศึกษาในส่วนของ การวัดและการประเมินผลการเรียน ดังนี้

สารสนเทศ 1 : ความถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบันเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานการประเมินผล
 การเรียน

ข้อมูลที่ต้องการ : เอกสารหลักฐานการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร ได้แก่

- แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมิน
- เครื่องมือการวัดและประเมินผล
- บันทึกผลการวัดและประเมิน
- เอกสารรายงานผลการเรียนและการรับรองผลการเรียน

สารสนเทศ 2 : ความหลากหลายในวิธีการและการใช้เครื่องมือประเมิน

ข้อมูลที่ต้องการ

- จำนวนวิธีการประเมินที่ครูใช้

- จำนวนเครื่องมือประเมินที่ครูใช้
- ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อวิธีการวัดและประเมินผลการเรียน
- รายงานผลความก้าวหน้าของผู้เรียน portfolio

สารสนเทศ 3 : การมีส่วนร่วมในการวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียน
ข้อมูลที่ต้องการ

- โอกาส/จำนวนครั้งที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมตัดสินใจ กำหนดเกณฑ์การประเมิน
- ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อวิธีการวัดและประเมินผลการเรียน

สารสนเทศ 4 : การนำผลการวัดและประเมินผลการเรียน ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน
ข้อมูลที่ต้องการ

- ผลการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม
- แนวทาง/วิธีการที่ครูเลือกใช้ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

นอกจากนี้ยังกำหนดรายการ สำหรับประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของครู โดยกำหนด
เกณฑ์การปฏิบัติเป็น 5 ระดับ ซึ่งในส่วนของ การประเมินการปฏิบัติงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้
มีรายการประเมิน ดังนี้ กรมวิชาการ (2545 : 69)

- การประเมินครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้
- การประเมินครอบคลุมทั้งด้านกระบวนการและผลงาน
- การประเมินครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ ความรู้สึกลงและการแสดงออกทุกด้าน
- การวัดความสามารถในการอ่าน
- การวัดความสามารถในการวิเคราะห์
- การวัดความสามารถในการเขียน
- มีการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- มีการประเมินไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- มีการประเมินพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนตามสภาพจริง
- มีการประเมินคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น
- มีการประเมินใช้ข้อมูลที่หลากหลาย และเก็บข้อมูลระหว่างการปฏิบัติ
- มีการประเมินตนเองของผู้เรียน
- ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากความเห็นของผู้เรียน เพื่อนและครู

จากการศึกษาหลักสูตรของสถานศึกษาและหลักการวัดประเมินผลตามหลักสูตร จะเห็นว่า
การวัดประเมินผลจะต้องดำเนินการไปตามโครงสร้างของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด
โดยวัดและประเมินผลการเรียนทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา การประเมินระดับชาติ การ
ตัดสินผลการเรียนและการจบหลักสูตรการศึกษา และการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา มีการ

กำหนดกรอบและภารกิจในการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผลการเรียนสำหรับสถานศึกษาที่ชัดเจน รวมถึงการกำหนดบทบาทผู้เกี่ยวข้องในการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล และแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ดำเนินการไปพร้อมกันกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้มีการปรับปรุงวิธีการสอนให้บรรลุตามมาตรฐานผู้เรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างเป็นทางการ

3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเกณฑ์ประเมินการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเกณฑ์ประเมินการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลแล้วพบว่าไม่น้อยมาก จึงขอนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการพัฒนาเกณฑ์ และงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาสภาพทั่ว ๆ ไปของงานด้านการวัดและประเมินของสถานศึกษา จากนักวิจัยหลายท่าน ดังนี้ พิเศษฐ์ ใจเที่ยง (2541: 65) ได้พัฒนาเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาในบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอน จำนวน 5 ด้าน โดยการกำหนดกรอบแนวคิดของเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานจากการศึกษาเอกสารผลงานวิจัย กฏระเบียบที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงาน จากนั้นใช้กระบวนการของเทคนิคเดลฟาย เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม และความเป็นไปได้ที่จะนำมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ผลการวิจัย ได้เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาที่มีทั้งความเหมาะสม สอดคล้องกับภาระหน้าที่รับผิดชอบ และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ประเมินผลการปฏิบัติงาน จำนวนรวม 120 ข้อ โดยในส่วนของ การวัดผล และการประเมินผลการเรียนการสอน มี 9 ข้อ ได้แก่เกณฑ์ประเมินต่อไปนี้

1. กำหนดให้การวัดและการประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ พฤติกรรมและความรู้ที่ต้องการวัด และกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน
2. สร้างแบบวัดจากตารางวิเคราะห์หลักสูตร (Table Specification) และลักษณะเฉพาะของข้อสอบที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาที่ต้องการวัดและกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน
3. ดำเนินการวัดและประเมินผลนักเรียนด้วยการปฏิบัติตามหลักการและระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล
4. จัดการวัดผลและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อการวัดที่ครอบคลุมทั้งในด้านความรู้ความสามารถ การประพฤติปฏิบัติตน การพัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และเอื้อต่อการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน

5. ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินด้วยการกำหนดเกณฑ์การประเมินร่วมกัน และการให้ข้อมูลย้อนกลับในการสอนของครู

6. ส่งเสริมให้นักเรียนประเมินผลการเรียนและการปฏิบัติงานด้วยตนเอง รวมไปถึงการประเมินผลงานของเพื่อนนักเรียน

7. นำผลการประเมินตนเองของนักเรียนและผลการประเมินจากเพื่อนนักเรียนมาประกอบในการประเมินผลการเรียน

8. ให้สารสนเทศจากการวัด และการประเมินผลย้อนกลับแก่นักเรียน

9. นำสารสนเทศจากการประเมินผลการเรียนการสอนมาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานของครู

กษมา แพร์ภิญโญ (2546: 64) ได้ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทางวิชาการของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนทวารวดี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จากกลุ่มตัวอย่าง 210 คน ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูมีความต้องการในการพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน ในระดับปานกลาง และประเด็นที่ต้องพัฒนาได้แก่

1. ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลผู้เรียน
2. การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้
3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้
4. ขั้นตอนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
5. การนำผลการวิเคราะห์และประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน
6. การจัดทำแฟ้มสะสมงาน
7. วิธีการประเมินตามสภาพจริง
8. การวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือวัดผลและประเมินผลผู้เรียน

อรวรรณ อินทวิชญ์ (2542: 85) ได้พัฒนาเกณฑ์ประเมินคุณลักษณะครูวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา โดยใช้เทคนิคเดลฟาย เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และนำผลที่ได้มาสังเคราะห์สร้างเกณฑ์ประเมินคุณลักษณะครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา สร้างแบบสอบถาม จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 19 คน พิจารณาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ที่จะนำเกณฑ์ไปใช้ในการประเมินคุณลักษณะครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 2 รอบ พร้อมให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอหลักฐานเพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการพิจารณาตามเกณฑ์และกำหนดน้ำหนักในการประเมินแต่ละด้าน เพื่อใช้ในการพิจารณาผลการประเมินองค์รวมของผู้ถูกประเมิน โดยวิเคราะห์ข้อมูลความเห็นด้วยค่ามัธยฐาน พิสัยระหว่างควอไท และทดสอบความมีนัยสำคัญของการให้ค่าน้ำหนักด้วยสถิติอนพาราเมตริกฟลิดแมน (The Friedman Test) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า เกณฑ์ประเมินคุณลักษณะครูวิทยาศาสตร์ระดับมัศึกษามี 4 ด้าน ประกอบด้วยด้านความรู้ 22 ข้อ ด้านทักษะการ

ปฏิบัติ จำนวน 27 ข้อ ด้านเจตคติจำนวน 21 ข้อ และด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณครูมี 15 ข้อ ซึ่งในด้านทักษะการปฏิบัติงานที่เป็นทักษะด้านการวัดและประเมินผลมีเกณฑ์การประเมิน 5 ข้อ คือ

1. สามารถวัดและประเมินผลนักเรียนทั้งกระบวนการและผลผลิตได้อย่างเป็นระบบ
2. สามารถสร้างและใช้เครื่องมือที่หลากหลายเหมาะสมในการวัดและประเมินผลนักเรียนตามสภาพที่แท้จริง
3. สามารถนำผลการประเมินมาพัฒนาการเรียนการสอน
4. มีหลักฐานการปฏิบัติงานที่มีการพัฒนาการเก็บสะสมไว้อย่างเป็นระบบ (แฟ้มสะสมงาน)

5. รายงานผลการเรียนให้นักเรียนผู้ปกครองทราบถึงพัฒนาการของนักเรียน

นอกจากนี้ หลักฐานที่ใช้เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับประเมินตามเกณฑ์ดังกล่าว ได้แก่ ผลการเรียน ผลงาน แบบทดสอบมาตรฐาน และรายงานการประเมินตนเองและการประเมินผลปฏิบัติงาน โดยผู้ประเมินภายนอก

ไพศาล คงภิรมย์ขันธ์ (2547) ได้ศึกษาสภาพการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของครู โรงเรียนเซนต์หลุยส์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการปฏิบัติสภาพปัญหา และความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินผลการเรียนรู้ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนมากทำการประเมินก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบ การประเมินระหว่างเรียนครูส่วนมากใช้วิธีการประเมินด้วยวิธีการถามตอบระหว่างการทำกิจกรรมการเรียน การมอบหมายภาระงานให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคล การปฏิบัติจากสถานการณ์ที่เป็นจริง ส่วนการประเมินหลังเรียนครูส่วนมากใช้แบบทดสอบในการประเมิน

2. ครูโรงเรียนเซนต์หลุยส์มีสภาพปัญหาในการประเมินผลในด้านการประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน และการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

3. ครูโรงเรียนเซนต์หลุยส์ มีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านการสร้างเครื่องมือและการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ และด้านความช่วยเหลือในการประเมินผลการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการในด้านแนวปฏิบัติและวิธีการในการประเมินผลการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง

สุทธิณี ชูเชิครัตน์ (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานด้านการวัดผลประเมินผลของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับรายชื่อจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดให้มีการวัดผลก่อนเรียน – หลังเรียน การจัดให้มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง การจัดทำเครื่องมือในการ

วัดผลด้วยตนเอง การจัดบุคลากรตรงกับความรู้ความสามารถด้านการวัดผลประเมินผล โรงเรียนได้นำผลการประเมินของนักเรียนไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน การจัดทำคู่มือวัดผลประเมินผลไว้เป็นแนวทางปฏิบัติ การจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของนักเรียน มีการติดตามผลการสอนซ่อมเสริมและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การจัดให้มีการวิเคราะห์เครื่องมือในการวัดผลประเมินผล และการจัดทำคลังข้อสอบ

ชมพูทิพย์ ธรรมโสภณ (2538) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาเกณฑ์การประเมินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์การประเมินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือศึกษานิเทศก์จังหวัดศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน สร้างและพัฒนาเครื่องมือโดยศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำผลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 40 คน (Tryout) เพื่อหาคุณภาพความเที่ยงของแบบสอบถาม ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยได้เกณฑ์การประเมินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา แบ่งเป็น 8 ด้าน

ศิริวรรณ ต้นขี้ (2531) ได้วิจัยเรื่องการสร้างเกณฑ์ในการประเมินการปฏิบัติงานของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ตอนแรกเป็นการสร้างเกณฑ์การประเมินที่ใช้วิธีวิเคราะห์เอกสารรายงานการประชุม งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาสอบถามกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 34 คน โดยใช้เทคนิคเดลฟายเก็บข้อมูล 3 รอบ ตัดสินข้อความที่ใช้เป็นเกณฑ์โดยพิจารณา ค่ามัธยฐานต้องมีค่าไม่ต่ำกว่า 3.50 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.50 ตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์ที่สร้างจากศึกษานิเทศก์ หัวหน้าฝ่าย และข้าราชการที่ปฏิบัติงานรวมทั้งสิ้น 421 คน และตอนที่ 3 เป็นการทดลองใช้เกณฑ์เพื่อหาความตรงตามสภาพที่เป็นจริงของการปฏิบัติงานของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ผลการวิจัยได้เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จำนวน 85 ข้อ

บัญชา สำรวรรัตน์ (2540) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาเกณฑ์การประเมินโครงการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์แก่ข้าราชการตามมติของคณะรัฐมนตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์การประเมินโครงการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์แก่ข้าราชการตามมติของคณะรัฐมนตรีและ เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของเกณฑ์ โดยใช้เทคนิคเดลฟายในการสร้างเกณฑ์ เครื่องมือใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิจัยได้ข้อความที่เป็นเกณฑ์สำหรับประเมิน 72 ข้อ

สุวัจนุ เล็กสมบุญ (2532) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างเกณฑ์ประเมินงานวัดผล การศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเกณฑ์ประเมินงานวัดผลการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ครอบคลุมงาน 4 ด้าน ได้แก่ งานทะเบียนและงานการวัดผล งานการนิเทศการวัดและประเมินผลการศึกษา งานส่งเสริมการสร้างและพัฒนาคุณภาพข้อสอบ และคลังข้อสอบ งานการวิเคราะห์การวิจัย และงานสถิติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนแรกเป็นการสร้างเกณฑ์ ตอนที่สอง ศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผู้ใช้ ได้แก่ หัวหน้างานทะเบียนวัดผลของโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการใช้เกณฑ์ ตอนที่สามเป็นการทดลองใช้เกณฑ์เพื่อตรวจสอบความตรงตามสภาพการปฏิบัติงานในโรงเรียน ผลการวิจัย ได้เกณฑ์ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด และมีความเป็นไปได้มากที่สุด ได้แก่ เกณฑ์เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบุคลากร การมีเอกสารการวัดและประเมินผล การเรียน มีวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์อย่างเพียงพอ การสนับสนุนของผู้บริหาร การจัดบุคลากรในการปฏิบัติงาน การวางแผนการปฏิบัติงาน การดำเนินงานเกี่ยวกับหลักฐานเอกสารการวัด และประเมินผล การปฏิบัติงานของครูอาจารย์และมีผลการปฏิบัติงานดีขึ้นทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปการพัฒนาเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ มักมาจากบุคคล 2 กลุ่มเป็นหลัก คือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และกลุ่มผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับ และใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อให้ได้เกณฑ์ที่มีคุณภาพและนำไปใช้ได้จริง เช่น การใช้เทคนิคเดลฟาย การสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ การสนทนากลุ่ม และการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้โดยผู้เกี่ยวข้อง เป็นต้น และในส่วนของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเพื่อประเมินการปฏิบัติงานของครู และการศึกษาสภาพปัญหาความต้องการในการวัดและประเมินผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา เพื่อพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยใช้กระบวนการที่หลากหลาย ได้แก่ ใช้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม ใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) การให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ และตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลโดยทดลองใช้กับกลุ่มรู้จัก (Known Group) การพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดองค์ประกอบประเมิน โดยใช้ทฤษฎีเชิงระบบ (System Analysis Theory) ซึ่งประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัย (Input) ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ (Process) และตัวบ่งชี้ด้านผลผลิต (Output) การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดำเนินงาน 6 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิดหลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ตรวจสอบความเหมาะสม ของตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนนโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน
3. ตรวจสอบความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน โดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
4. ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ประเมินของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน โดยครูผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา
5. ตรวจสอบคุณภาพเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยทดลองใช้กับกลุ่มรู้จัก
6. สรุปและเขียนรายงานผลการพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

แผนภูมิขั้นตอนการดำเนินงาน

รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย มีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย มีจำนวน 3 กลุ่ม และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์ประเมิน มี 1 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลและแหล่งข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มี 4 กลุ่ม ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ที่พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 20 คน โดยเจาะจงเลือกจากผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล ทั้งระดับกรม ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา ดังนี้

1.1.1 ผู้เชี่ยวชาญระดับกรม ได้แก่นักวิชาการในสำนักทดสอบและมาตรฐาน และผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผล ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน

1.1.2 ผู้เชี่ยวชาญระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผล ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1, 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 รวมจำนวน 13 คน

1.1.3 ผู้เชี่ยวชาญระดับสถานศึกษา ได้แก่ครูวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 2 คน

1.2 กลุ่มศึกษานิเทศก์และครูผู้เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษา เป็นกลุ่มที่ตรวจสอบความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลโดยการสนทนากลุ่ม ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง จำนวน 40 คน ดังนี้

1.2.1 ศึกษานิเทศก์ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการประเมินจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 และ 2 จำนวน 10 คน

1.2.2 ครูผู้เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษา เป็นครูผู้เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 และ 2 จำนวน 30 คน

1.3 กลุ่มครูผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา เป็นกลุ่มที่พิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลไปใช้ กำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Salant และ Dillman โดยพิจารณาจากคุณลักษณะประชากร แบบ 80/20 ซึ่งมีคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ และกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างไม่เกิน $\pm 5\%$ (สมคิด พรหมจ้อย 2544: 104) มีประชากรครูผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา จำนวน 120 แห่ง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 75 คน

1.4 สถานศึกษากลุ่มรู้จัก (Known Group) เป็นกลุ่มสำหรับตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกจากรายชื่อสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในของเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ในระดับสูงทั้ง 2 ปีการศึกษา คือปีการศึกษา 2547 และปีการศึกษา 2548 จำนวน 5 แห่ง และเลือกจากสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับทั่วไป ทั้ง 2 ปีการศึกษาเช่นกัน คือ ปีการศึกษา 2547 และปีการศึกษา 2548 จำนวน 5 แห่ง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีปลายเปิด สำหรับผู้เชี่ยวชาญและผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สำหรับครูผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผล และแบบประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำหรับสถานศึกษาที่รู้จัก (known Group) ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ 35 ตัวบ่งชี้ แต่ละตัวบ่งชี้มีเกณฑ์การให้คะแนน 4 เกณฑ์ ดังนี้ (1) ด้านปัจจัยสนับสนุนงานการวัดและประเมินผล มี 8 ตัวบ่งชี้ (2) ด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล มี 6 ตัวบ่งชี้ (3) ด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ มี 11 ตัวบ่งชี้ (4) ด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน มี 6 ตัวบ่งชี้ และ (5) ด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผล มี 4 ตัวบ่งชี้ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 2 ประเภท ดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ได้แก่

2.1.1 แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับผู้เชี่ยวชาญ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีปลายเปิด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การให้

คะแนน ในการประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จำนวน 44 ตำบล ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบตามทฤษฎีเชิงระบบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

2.1.2 แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับศึกษานิเทศก์ และครูผู้เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษา โดยการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยนำตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญพร้อมทั้งข้อเสนอแนะใน แบบสอบถามชุดที่ 1 มาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีปลายเปิด เพื่อให้ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ตรวจสอบความเหมาะสมและข้อเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้ คะแนนในการประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2.1.3 แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของตัวบ่งชี้และ เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผล ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจาก ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ใช้เก็บ ข้อมูลด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ประเมินของเกณฑ์ประเมินงานด้านการ วัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มี 5 องค์ประกอบ 35 ตัวบ่งชี้ แต่ละตัวบ่งชี้มีเกณฑ์การให้คะแนน 4 เกณฑ์

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพเกณฑ์ประเมินงานด้าน การวัดและประเมินผล เป็นแบบประเมิน ที่ครอบคลุม 5 องค์ประกอบ 35 ตัวบ่งชี้ แต่ละตัวบ่งชี้มี เกณฑ์การให้คะแนน 4 เกณฑ์ หรือ 4 คะแนน พร้อมคู่มือประเมิน เพื่อประเมินหาความตรงตาม โครงสร้างจากสถานศึกษากลุ่มรัฐชด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามประเภทของเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย ดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามเพื่อพัฒนาเกณฑ์ ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล มีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1.1 แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยโทรประสานขอรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และสอบถามความสมัครใจในการตอบแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญเป็นอันดับแรก จากนั้นประสาน กับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ต่อผู้เชี่ยวชาญรายคน เมื่อได้ หนังสือแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งให้กับผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเองพร้อมชี้แจงรายละเอียดของ แบบสอบถาม การเก็บข้อมูลขั้นนี้ใช้เวลา 3 เดือน ได้ข้อมูลครบ จำนวน 20 ฉบับ

3.1.2 แบบสอบถามสำหรับศึกษานิเทศก์ และครูผู้เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษา ผู้วิจัยเข้าร่วมสนทนากลุ่มกับศึกษานิเทศก์และครูผู้เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 และเขต 2 ซึ่งจัดประชุมที่ห้องประชุมโรงเรียนโพธิ์นิมิตวิทยาคม อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยแจกแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้กับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มในที่ประชุมชี้แจงแบบสอบถามและให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน และปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมส่งผู้วิจัยภายในวันที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

3.1.3 แบบสอบถามสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือส่งจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และส่งแบบสอบถามทางช่องส่งหนังสือของสถานศึกษาโดยตรง ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 75 ฉบับ และติดตามแบบสอบถามโทรประสานทางโทรศัพท์และขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาในการทวงถาม ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ประมาณ 2 เดือน ได้แบบสอบถามคืนครบทั้ง 75 ฉบับ

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมิน เป็นแบบประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง โดยนำไปประเมินสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในจากเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ในระดับสูง จำนวน 5 แห่ง และสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในในระดับทั่วไป จำนวน 5 แห่ง ใช้วิธีส่งแบบประเมินให้สถานศึกษาประเมินตนเอง โดยส่งแบบประเมินพร้อมคู่มือคำชี้แจงประกอบการประเมินและอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินให้กับผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ 30 วัน ได้แบบประเมินคืนครบทั้ง 10 ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามประเภทของเครื่องมือและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และหาความตรงตามโครงสร้าง โดยใช้โปรแกรม SPSS /PC+ ในการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที (t-test Independent) ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดย วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย วิเคราะห์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยกำหนดน้ำหนักคะแนน และแปลความหมายของคะแนน ดังนี้

4.1.1 การกำหนดน้ำหนักคะแนนสำหรับแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยกำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ตัวย่อชี้และเกณฑ์การให้คะแนนมีความเหมาะสมมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง ตัวย่อชี้และเกณฑ์การให้คะแนนมีความเหมาะสมมาก
- ระดับ 3 หมายถึง ตัวย่อชี้และเกณฑ์การให้คะแนนมีความเหมาะสมปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง ตัวย่อชี้และเกณฑ์การให้คะแนนมีความเหมาะสมน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง ตัวย่อชี้และเกณฑ์การให้คะแนนมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

4.1.2 การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลในแบบสอบถาม ผู้วิจัยกำหนดการวิเคราะห์และแปลความหมาย ดังนี้

1) วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไปหมายถึง ตัวย่อชี้และเกณฑ์การให้คะแนน มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ตัวย่อชี้และเกณฑ์การให้คะแนน มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ตัวย่อชี้และเกณฑ์การให้คะแนน มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ตัวย่อชี้และเกณฑ์การให้คะแนน มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 1.50 หมายถึง ตัวย่อชี้และเกณฑ์การให้คะแนน มีความเหมาะสมน้อยมาก

2) วิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยนำประเด็นข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาทุกประเด็น และปรับปรุงประเด็นตัวย่อชี้ และเกณฑ์การให้คะแนนตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมิน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลจากสถานศึกษาสองกลุ่ม คือกลุ่มสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับสูง และกลุ่มสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับทั่วไป แล้วเปรียบเทียบผลคะแนนจำแนกเป็นรายตัวย่อชี้ และรายองค์ประกอบโดยทดสอบค่าที (t-test Independent) กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 การกำหนดเกณฑ์ตัดสิน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ตัดสินตัวย่อชี้และเกณฑ์การให้คะแนน จากแบบสอบถาม คือคะแนนเฉลี่ยของตัวย่อชี้และเกณฑ์การให้คะแนนรายข้อ ตั้งแต่ 3.5 ขึ้นไป ถือว่า ตัวย่อชี้และเกณฑ์การให้คะแนนมีความเหมาะสม กำหนดเกณฑ์ตัดสินองค์ประกอบของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลและตัวย่อชี้รายข้อ โดยพิจารณาจากการทดสอบค่าที

(t-test Independent) ถ้าค่าเฉลี่ยต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถือว่าองค์ประกอบของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลและตัวบ่งชี้รายชื่อมีความตรงตาม โครงสร้าง

4.4 การคัดเลือก กำหนดการคัดเลือกตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน โดยพิจารณาจาก 2 ขั้นตอน คือ

4.4.1 พิจารณาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ได้แก่แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามสำหรับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และแบบสอบถามสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผล โดยพิจารณาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ประเมิน ของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อ คือ คัดเลือกตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนเฉพาะข้อที่มีค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป

4.4.2 พิจารณาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมิน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างผลการประเมินจากสถานศึกษากลุ่มรัฐจัด กลุ่มละ 5 โรงเรียน ด้วยการทดสอบค่าที (t-test Independent) และคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกเป็น 2 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ซึ่งเป็นข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 คน ศิษยานิเทศก์และครูผู้เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษาโดยการสนทนากลุ่ม จำนวน 40 คน และครูผู้รับผิดชอบงานวัดผลในสถานศึกษา จำนวน 75 คน ได้ข้อสรุปรายการตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนที่เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ประเมินได้ครอบคลุม 5 องค์ประกอบ คือองค์ประกอบด้านปัจจัยสนับสนุนงานการวัดและประเมินผล องค์ประกอบด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล องค์ประกอบด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ องค์ประกอบด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน และองค์ประกอบด้านผลผลิตจากการทำงานวัดและประเมินผล ได้ตัวบ่งชี้จำนวน 35 ตัวบ่งชี้ และทุกตัวบ่งชี้มีเกณฑ์การให้คะแนน 4 เกณฑ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละองค์ประกอบ ดังตารางที่ 4.1 – 4.5

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน ด้านปัจจัยสนับสนุน
งานการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2544

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน	\bar{X}	SD	ระดับความ เหมาะสม
ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล เกณฑ์การให้คะแนน	4.68	.52	มากที่สุด
4. มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล 8 กลุ่มสาระ คณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คณะกรรมการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คณะกรรมการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน และมีคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน	4.35	.71	มาก
3. มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล 8 กลุ่มสาระ คณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คณะกรรมการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ คณะกรรมการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน	4.24	.61	มาก
2. มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล 8 กลุ่มสาระ และ มีคณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือ คณะกรรมการ ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หรือ คณะกรรมการประเมินการอ่าน คติ วิเคราะห์และเขียน	4.11	.66	มาก
1. มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล 8 กลุ่มสาระเท่านั้น	3.87	.87	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผล เกณฑ์การให้คะแนน	4.21	.67	มาก
4. มีการจัดสรรงบประมาณบันทึกไว้ในรูปของโครงการบรรจุเป็นแผนปฏิบัติการ ประจำปีและมีการใช้งบประมาณถูกต้องตามวัตถุประสงค์และทันตาม กำหนดเวลาในปีงบประมาณ	4.28	.69	มาก
3. มีการจัดสรรงบประมาณบันทึกไว้ในรูปของโครงการบรรจุเป็นแผนปฏิบัติการ ประจำปี	4.01	.63	มาก
2. มีการจัดสรรงบประมาณโดยบันทึกไว้ในเอกสารการประชุมหรือเอกสารอื่น	3.90	.73	มาก
1. มีการจัดสรรงบประมาณแต่ไม่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	3.79	.82	มาก

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน	\bar{X}	SD	ระดับความเหมาะสม
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ครุมีความรู้ในการวัดและประเมินผล	4.49	.62	มาก
เกณฑ์การให้คะแนน			
4. ครูร้อยละ 80 ขึ้นไป ได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล	4.10	.87	มาก
3. ครูร้อยละ 70 – 79 ได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล	3.94	.83	มาก
2. ครูร้อยละ 60- 69 ได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล	3.93	.83	มาก
1. ครูน้อยกว่าร้อยละ 60 ได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล	3.93	.87	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีข้อมูลนักเรียนรายคนเพื่อใช้เป็นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.35	.58	มาก
เกณฑ์การให้คะแนน			
4. มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลทุกคน และมีข้อมูล 3 ด้านขึ้นไป	4.22	.69	มาก
3. มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลทุกคนโดยมีข้อมูล 2 ด้าน	3.89	.70	มาก
2. มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลบางคนบางด้าน	3.76	.81	มาก
1. มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลบางด้านไม่ครบทุกคน	3.75	.81	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล	4.79	.44	มากที่สุด
เกณฑ์การให้คะแนน			
4. ผู้บริหารให้คำแนะนำ สนับสนุนช่วยเหลือ กำหนดเป้าหมายและกิจกรรมของงานวัดและประเมินผลสม่ำเสมอ	4.42	.62	มาก
3. ผู้บริหารให้คำแนะนำ สนับสนุนช่วยเหลือและกำหนดเป้าหมายงานวัดและประเมินผลบ่อยครั้ง	4.18	.67	มาก
2. ผู้บริหารให้คำแนะนำ สนับสนุนงานวัดและประเมินผลบ้าง บางครั้ง	4.08	.68	มาก
1. ผู้บริหารไม่เคยให้คำแนะนำหรือสนับสนุนงานด้านการวัดและประเมินผล	4.01	.74	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 6 สถานศึกษามีตำรา เอกสารความรู้ด้านการวัดและประเมินผลสำหรับครูใช้ศึกษาหาความรู้	4.40	.68	มาก
เกณฑ์การให้คะแนน			
4. มีระเบียบการวัดประเมินผล คู่มือการวัดและประเมินผล และตำราเอกสารความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับงานวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเพียงพอ	4.24	.68	มาก
3. มีระเบียบการวัดประเมินผล คู่มือการวัดและประเมินผล และตำราเอกสารความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับงานวัดและประเมินผลพอสมควร	4.06	.62	มาก
2. มีระเบียบการวัดประเมินผล คู่มือการวัดและประเมินผล	3.99	.70	มาก
1. มีระเบียบการวัดและประเมินผลเท่านั้น	3.92	.68	มาก

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน	\bar{X}	SD	ระดับความเหมาะสม
ตัวบ่งชี้ที่ 7 สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับงานการวัดและประเมินผล ด้วยระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย	4.35	.53	มาก
เกณฑ์การให้คะแนน			
4. มีข้อมูลสารสนเทศจัดเก็บในคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสามารถประมวลผลและเรียกดูข้อมูลได้ทันที	4.14	.71	มาก
3. มีข้อมูลสารสนเทศจัดเก็บในคอมพิวเตอร์แต่ไม่มีโปรแกรมสำเร็จรูป	3.81	.72	มาก
2. มีข้อมูลสารสนเทศจัดเก็บในเอกสารและจัดระบบสืบค้นง่าย	3.90	.73	มาก
1. มีข้อมูลสารสนเทศจัดเก็บในเอกสารจัดไม่เป็นระบบสืบค้นยาก	3.86	.69	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 8 มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการ และมีเจ้าหน้าที่ประจำให้บริการ	4.13	.67	มาก
เกณฑ์การให้คะแนน			
4. มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการ และมีเจ้าหน้าที่ให้บริการตลอดเวลา	4.03	.75	มาก
3. มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการ และมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการบางเวลา	3.78	.79	มาก
2. ไม่มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการ และมีเจ้าหน้าที่ให้บริการตลอดเวลา	3.75	.80	มาก
1. ไม่มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการและมีเจ้าหน้าที่ให้บริการบางเวลา	3.71	.83	มาก

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลด้านปัจจัยสนับสนุน ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสม ในระดับมากที่สุดมี 2 ตัวบ่งชี้ คือตัวบ่งชี้ที่ 1 และตัวบ่งชี้ที่ 5 มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผลและผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และ 4.79 ตามลำดับ สำหรับตัวบ่งชี้อื่นและเกณฑ์การให้คะแนนมีความเหมาะสมในระดับมากทุกตัว เกณฑ์การให้คะแนนที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมน้อยที่สุด คือเกณฑ์การให้คะแนนข้อ 1 ของตัวบ่งชี้ที่ 8 มีค่าเฉลี่ย 3.71

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน ด้านกระบวนการ
บริหารจัดการงานวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน	\bar{X}	SD	ระดับความ เหมาะสม
ตัวบ่งชี้ที่ 9 มีโครงสร้างบุคลากรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผล โดยมีคำสั่งกำหนดคบบทบาทหน้าที่ชัดเจน	4.42	.57	มาก
เกณฑ์การให้คะแนน			
4. มีโครงสร้างบุคลากรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลมีคำสั่งกำหนด ชัดเจน มีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานและมีการปรับปรุงโครงสร้าง	4.19	.72	มาก
3. มีโครงสร้างบุคลากรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลมีคำสั่งกำหนด ชัดเจน มีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงาน	4.10	.71	มาก
2. มีโครงสร้างบุคลากรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลมีคำสั่งกำหนด ชัดเจน	4.07	.73	มาก
1. มีโครงสร้างบุคลากรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลไม่มีคำสั่ง	3.93	.77	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 10 มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน/ปัญหาทางการวัดและประเมินผล	4.33	.62	มาก
เกณฑ์การให้คะแนน			
4. มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน/ปัญหาโดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย สามารถระบุจุดเด่นจุดด้อย และนำปัญหาไปสู่การแก้ไข	4.07	.77	มาก
3. มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน/ปัญหาโดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย สามารถระบุจุดเด่นจุดด้อย	3.92	.78	มาก
2. มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน/ปัญหาของงานวัดและประเมินผล	3.93	.82	มาก
1. มีการสำรวจปัญหาอย่างง่าย	3.85	.78	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 11 มีการวางแผนพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในรอบปี	4.53	.53	มากที่สุด
เกณฑ์การให้คะแนน			
4. มีแผนงาน/โครงการพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในแผนปฏิบัติการ ประจำปีอย่างชัดเจนและมีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผน	4.24	.68	มาก
3. มีแผนงาน/โครงการพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในแผนปฏิบัติการ ประจำปีอย่างชัดเจน	4.13	.67	มาก
2. มีการกำหนดกิจกรรมพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในแผนปฏิบัติการ ประจำปี	4.01	.66	มาก
1. มีการกำหนดกิจกรรมพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในเอกสาร	3.99	.70	มาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน	\bar{X}	SD	ระดับความเหมาะสม
ตัวบ่งชี้ที่ 12 มีการปฏิบัติงานตามแผน/โครงการพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผล เกณฑ์การให้คะแนน	4.63	.54	มากที่สุด
4. มีการปฏิบัติงานตามแผนฯ ที่กำหนดมากกว่าร้อยละ 80 ของแผนที่วางไว้	4.26	.71	มาก
3. มีการปฏิบัติงานตามแผนฯ ที่กำหนดร้อยละ 70 – 80 ของแผนที่วางไว้	4.03	.76	มาก
2. มีการปฏิบัติงานตามแผนฯ ที่กำหนดร้อยละ 60- 69 ของแผนที่วางไว้	4.06	.76	มาก
1. มีการปฏิบัติงานตามแผนฯ น้อยกว่าร้อยละ 60 ของแผนที่วางไว้	3.97	.80	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 13 การนิเทศแนะนำหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้านการวัดประเมินผลในสถานศึกษา เกณฑ์การให้คะแนน	4.35	.63	มาก
4.มีการประชุมนิเทศแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้านการวัดประเมินผลทุกเดือน	4.14	.73	มาก
3. มีการประชุมนิเทศแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้านการวัดประเมินผล ภาคเรียนละ 2 ครั้ง	4.06	.69	มาก
2. มีการประชุมนิเทศแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้านการวัดประเมินผล ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	3.90	.75	มาก
1. มีการประชุมนิเทศแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เมื่อเกิดปัญหา	3.89	.76	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 14 มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลเมื่อสิ้นปี เกณฑ์การให้คะแนน	4.44	.57	มาก
4. มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ จัดทำรายงานผลเมื่อสิ้นปีอย่างชัดเจนและนำผลการประเมินไปใช้วางแผนพัฒนางานในปีถัดไป	4.22	.73	มาก
3. มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และจัดทำรายงานผลเมื่อสิ้นปีอย่างชัดเจน	4.14	.69	มาก
2. มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ แต่จัดทำรายงานผลเมื่อสิ้นปีไม่ชัดเจน	3.99	.81	มาก
1. มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ แต่ขาดการรวบรวมข้อมูลและการรายงานผล	3.96	.79	มาก

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือตัวบ่งชี้ที่ 11 มีการวางแผนพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในรอบปี มีค่าเฉลี่ย 4.53 และตัวบ่งชี้ที่ 12 มีการปฏิบัติงานตามแผน/โครงการพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 4.63 สำหรับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนอื่น มีความเหมาะสมในระดับมากทุกตัว

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน ด้านกระบวนการ
ประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ของสถานศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน	\bar{X}	SD	ระดับความ เหมาะสม
ตัวบ่งชี้ที่ 15 การประเมินก่อนเรียนของรายวิชาที่สอนใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เกณฑ์การให้คะแนน	4.29	.63	มาก
4. มีการประเมินก่อนเรียนทุกรายวิชาที่สอนมากกว่าร้อยละ 80	3.96	.77	มาก
3. มีการประเมินก่อนเรียนทุกรายวิชาที่สอนระหว่างร้อยละ 70-80	3.93	.71	มาก
2. มีการประเมินก่อนเรียนทุกรายวิชาที่สอนระหว่างร้อยละ 60-69	3.93	.84	มาก
1. มีการประเมินก่อนเรียนทุกรายวิชาที่สอนน้อยกว่าร้อยละ 60	3.83	.78	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 16 การประเมินระหว่างเรียนของรายวิชาที่สอน เกณฑ์การให้คะแนน	4.46	.52	มาก
4. มีการประเมินระหว่างเรียนทุกรายวิชาที่สอนมากกว่าร้อยละ 80	4.11	.74	มาก
3. มีการประเมินระหว่างเรียนทุกรายวิชาที่สอนร้อยละ 70-80	3.90	.71	มาก
2. มีการประเมินระหว่างเรียนทุกรายวิชาที่สอนร้อยละ 60-69	3.90	.75	มาก
1. มีการประเมินระหว่างเรียนทุกรายวิชาที่สอนน้อยกว่าร้อยละ 60	3.79	.76	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 17 การประเมินผลการเรียนรู้โดยการกำหนดภาระงาน เกณฑ์การให้คะแนน	4.21	.55	มาก
4. มีการประเมินผลการเรียนรู้ โดยการกำหนดภาระงานมากกว่าร้อยละ 80 ของ รายวิชาที่สอน	4.08	.72	มาก
3. มีการประเมินผลการเรียนรู้ โดยการกำหนดภาระงานร้อยละ 70 – 80 ของ รายวิชาที่สอน	3.90	.67	มาก
2. มีการประเมินผลการเรียนรู้ โดยการกำหนดภาระงานร้อยละ 60 – 69 ของ รายวิชาที่สอน	3.90	.67	มาก
1. มีการประเมินผลการเรียนรู้ โดยการกำหนดภาระงานน้อยกว่าร้อยละ 60 ของ รายวิชาที่สอน	3.75	.76	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน	\bar{X}	SD	ระดับความเหมาะสม
ตัวบ่งชี้ที่ 18 การประเมินผลผู้เรียนจากเพิ่มสะสมงาน เกณฑ์การให้คะแนน	4.26	.53	มาก
4. มีการประเมินผลผู้เรียนจากเพิ่มสะสมงานมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน	4.06	.72	มาก
3. มีการประเมินผลผู้เรียนจากเพิ่มสะสมงานร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน	3.89	.74	มาก
2. มีการประเมินผลผู้เรียนจากเพิ่มสะสมงาน ร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่สอน	3.87	.76	มาก
1. มีการประเมินผลผู้เรียนจากเพิ่มสะสมงานน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน	3.81	.81	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 19 การประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม เกณฑ์การให้คะแนน	4.25	.66	มาก
4. มีการประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม มากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน	4.00	.76	มาก
3. มีการประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม ร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน	3.82	.67	มาก
2. มีการประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม ร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่สอน	3.85	.74	มาก
1. มีการประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล และรายกลุ่มน้อยกว่า ร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน	3.78	.80	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 20 การพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาเป็นคลัง ข้อสอบของสถานศึกษา เกณฑ์การให้คะแนน	4.65	.53	มากที่สุด
4. มีการพัฒนาเครื่องมือโดยมีการตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเป็นคลังข้อสอบของสถานศึกษามากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่เปิดสอน	4.22	.79	มาก
3. มีการพัฒนาเครื่องมือโดยมีการตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเป็นคลังข้อสอบของสถานศึกษาร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่เปิดสอน	3.96	.75	มาก
2. มีการพัฒนาเครื่องมือโดยมีการตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเป็นคลังข้อสอบของสถานศึกษาร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่เปิดสอน	3.87	.76	มาก
1. มีการพัฒนาเครื่องมือโดยมีการตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเป็นคลังข้อสอบของสถานศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่เปิดสอน	3.86	.82	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน	\bar{X}	SD	ระดับความเหมาะสม
ตัวบ่งชี้ที่ 21 เครื่องมือวัด มีการจัดทำเกณฑ์การประเมินแบบ Scoring Rubrics เกณฑ์การให้คะแนน	4.40	.59	มาก
4. มีเครื่องมือวัดที่มีเกณฑ์แบบ Scoring Rubrics มากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน	4.10	.77	มาก
3. มีเครื่องมือวัดที่มีเกณฑ์แบบ Scoring Rubrics ร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน	3.94	.76	มาก
2. มีเครื่องมือวัดที่มีเกณฑ์แบบ Scoring Rubrics ร้อยละ 60 - 69 ของรายวิชาที่สอน	3.87	.82	มาก
1. มีเครื่องมือวัดที่มีเกณฑ์แบบ Scoring Rubrics น้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน	3.85	.79	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 22 การประเมินผลหลังเรียน การซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เกณฑ์การให้คะแนน	4.53	.50	มากที่สุด
4. มีการประเมินผลหลังเรียน ซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มากกว่า ร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน	4.26	.78	มาก
3. มีการประเมินผลหลังเรียน ซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ร้อยละ 70-80 ของรายวิชาที่สอน	4.03	.78	มาก
2. มีการประเมินผลหลังเรียน ซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ร้อยละ 60-69 ของรายวิชาที่สอน	3.96	.79	มาก
1. มีการประเมินผลหลังเรียน ซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน	3.93	.79	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 23 การประเมินผลการเรียนรู้ปลายปี เกณฑ์การให้คะแนน	4.39	.57	มาก
4. มีผลการประเมินการเรียนรู้ปลายปี มีเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การให้คะแนน มีการซ่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชา ที่สอน	4.22	.75	มาก
3. มีผลการประเมินการเรียนรู้ปลายปี มีเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การให้คะแนน มีการซ่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบร้อยละ 70-80 ของรายวิชาที่สอน	4.00	.69	มาก
2. มีผลการประเมินการเรียนรู้ปลายปี มีเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การให้คะแนน มีการซ่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบร้อยละ 60-69 ของรายวิชาที่สอน	3.86	.77	มาก
1. มีผลการประเมินการเรียนรู้ปลายปี มีเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การให้คะแนน มีการซ่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชา	3.76	.81	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน	\bar{X}	SD	ระดับความเหมาะสม
ตัวบ่งชี้ที่ 24 การตัดสินใจผลการเรียนรู้และการให้ระดับผลการเรียนของผู้เรียน เกณฑ์การให้คะแนน	4.33	.53	มาก
4. มีคะแนนสะสมของผู้เรียนทุกคน ทุกรายวิชา และมีเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนทุกรายวิชา	4.11	.74	มาก
3. มีคะแนนสะสมของผู้เรียนทุกคน ทุกรายวิชา และมีเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนร้อยละ 90-99 ของรายวิชา	3.92	.68	มาก
2. มีคะแนนสะสมของผู้เรียนทุกคน ทุกรายวิชา และมีเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนร้อยละ 80-89 ของรายวิชา	3.75	.80	มาก
1. มีคะแนนสะสมของผู้เรียนทุกคน ทุกรายวิชา และมีเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนน้อยกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชา	3.75	.76	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 25 การตรวจสอบระดับผลการเรียน (เกรด) ให้สอดคล้องกับ ความสามารถของผู้เรียน เกณฑ์การให้คะแนน	4.50	.62	มากที่สุด
4. มีการตรวจสอบระดับผลการเรียนกับผลงานผู้เรียน ผลการเรียนระหว่างปี และผล การเรียนปลายปีมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน	4.26	.69	มาก
3. มีการตรวจสอบระดับผลการเรียนกับผลงานผู้เรียน ผลการเรียนระหว่างปี และผล การเรียนปลายปีร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน	4.01	.68	มาก
2. มีการตรวจสอบระดับผลการเรียนกับผลงานผู้เรียน ผลการเรียนระหว่างปี และผล การเรียนปลายปีร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่สอน	3.82	.84	มาก
1. มีการตรวจสอบระดับผลการเรียนกับผลงานผู้เรียน ผลการเรียนระหว่างปี และผล การเรียนปลายปีน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน	3.78	.80	มาก

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 20 การพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลและปรับปรุงเป็นคลังข้อสอบของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.65 ตัวบ่งชี้ที่ 22 การประเมินผลหลังเรียน การซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบมีค่าเฉลี่ย 4.53 และตัวบ่งชี้ที่ 25 การตรวจสอบระดับผลการเรียน (เกรด) ให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน ค่าเฉลี่ย 4.50 สำหรับตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนนอื่น อยู่ในระดับมากทุกตัว

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน ด้านกระบวนการ
ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมิน
การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนของสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน	\bar{X}	SD	ระดับความ เหมาะสม
ตัวบ่งชี้ที่ 26 การประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกกิจกรรม เกณฑ์การให้คะแนน	4.53	.58	มากที่สุด
4. กำหนดขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือประเมิน และเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนมากกว่าร้อยละ 80 ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.22	.63	มาก
3. กำหนดขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือประเมิน และเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนร้อยละ 70 - 80 ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.01	.76	มาก
2. กำหนดขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือประเมิน และเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนร้อยละ 60 - 69 ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.83	.90	มาก
1. กำหนดขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือประเมิน และเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนน้อยกว่าร้อยละ 60 ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.82	.87	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 27 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปีของครู เกณฑ์การให้คะแนน	4.33	.65	มาก
4. ครูมากกว่าร้อยละ 80 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี	4.26	.82	มาก
3. ครูร้อยละ 70 - 80 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี	4.10	.69	มาก
2. ครูร้อยละ 60 - 69 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี	3.99	.84	มาก
1. ครูน้อยกว่าร้อยละ 60 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี	3.97	.88	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 28 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เกณฑ์การให้คะแนน	4.39	.59	มาก
4. มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการกำหนดวิธีการประเมิน มี เครื่องมือ มีการประเมินโดยบุคคลหลายฝ่าย และมีการปรับปรุงพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.19	.85	มาก
3. มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการกำหนดวิธีการประเมิน และมี เครื่องมือประเมินอย่างชัดเจน	4.10	.79	มาก
2. มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ไม่ปรากฏวิธีการประเมินและ เครื่องมือประเมิน	3.83	.93	มาก
1. มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3.96	.81	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน	\bar{X}	SD	ระดับความเหมาะสม
ตัวบ่งชี้ที่ 29 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างปีของครู เกณฑ์การให้คะแนน	4.44	.60	มาก
4. ครูมากกว่าร้อยละ 80 มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างปี	4.38	.65	มาก
3. ครูร้อยละ 70 - 80 มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างปี	4.14	.67	มาก
2. ครูร้อยละ 60 - 69 มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างปี	3.81	.91	มาก
1. ครูน้อยกว่าร้อยละ 60 มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างปี	3.76	1.02	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 30 การประเมินความสามารถการอ่าน การคิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี เกณฑ์การให้คะแนน	4.38	.59	มาก
4. มีผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี มีวิธีการเครื่องมือ มีเกณฑ์การประเมิน และมีการซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่าน	4.35	.63	มาก
3. มีผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี มีวิธีการเครื่องมือ มีเกณฑ์การประเมิน	4.17	.69	มาก
2. มีผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี และมีเกณฑ์การ ประเมิน	4.13	.76	มาก
1. มีเฉพาะผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี	3.99	.91	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 31 การประเมินความสามารถการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ระหว่างปีของครู เกณฑ์การให้คะแนน	4.44	.62	มาก
4. ครูมากกว่าร้อยละ 80 มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี	4.26	.69	มาก
3. ครูร้อยละ 70 - 80 มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี	4.10	.75	มาก
2. ครูร้อยละ 60 - 69 มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี	4.06	.69	มาก
1. ครูน้อยกว่าร้อยละ 60 มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี	3.94	.90	มาก

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของเกณฑ์ประเมินงานด้านกระบวนการ
ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และการประเมินการอ่าน
คิดวิเคราะห์และเขียน ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 26 การประเมินผลกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียนทุกกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.53 สำหรับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนอื่น มีความเหมาะสม
มาก ทุกตัว

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน ด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน	\bar{X}	SD	ระดับความเหมาะสม
ตัวบ่งชี้ที่ 32 ร้อยละของผู้เกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษา (ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง) มีความพึงพอใจต่องานการวัดและประเมินผลในระดับมาก	4.28	.56	มาก
เกณฑ์การให้คะแนน			
4. ผู้เกี่ยวข้องมากกว่าร้อยละ 80 มีความพึงพอใจต่องานวัดและประเมินผลในระดับมาก	4.04	.77	มาก
3. ผู้เกี่ยวข้องร้อยละ 70 -80 มีความพึงพอใจต่องานวัดและประเมินผลในระดับมาก	3.97	.76	มาก
2. ผู้เกี่ยวข้องร้อยละ 60 – 69 มีความพึงพอใจต่องานวัดและประเมินผลในระดับมาก	3.93	.73	มาก
1. ผู้เกี่ยวข้องน้อยกว่าร้อยละ 60 มีความพึงพอใจต่องานวัดและประเมินผลในระดับมาก	3.93	.73	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 33 การวิจัยและพัฒนาางานวัดและประเมินผล	4.14	.63	มาก
เกณฑ์การให้คะแนน			
4. มีผลงานวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัยปีละ 2 รายการขึ้นไป	3.96	.79	มาก
3. มีผลงานวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัยปีละ 1 รายการ	3.90	.73	มาก
2. ไม่มีผลงานวิจัยแต่มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของบุคคลภายนอกสถานศึกษาปีละ 3 รายการขึ้นไป	3.82	.79	มาก
1. ไม่มีผลงานวิจัยแต่มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของบุคคลภายนอกสถานศึกษาปีละ 1-2 รายการ	3.83	.83	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 34 มีเครื่องมือวัดและประเมินผลทุกรายวิชาและมีคุณภาพ	4.54	.64	มากที่สุด
เกณฑ์การให้คะแนน			
4. มีเครื่องมือวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกรายวิชา มีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบมีคลังข้อสอบและปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่องทุกปี	4.29	.72	มาก
3. มีเครื่องมือวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกรายวิชา มีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบมีคลังข้อสอบและปรับปรุงพัฒนา 2 – 3 ปี ต่อครั้ง	4.08	.72	มาก
2. มีเครื่องมือวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกรายวิชา มีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบมีคลังข้อสอบและปรับปรุงพัฒนา 4-5 ปี ต่อครั้ง	3.99	.81	มาก
1. มีเครื่องมือวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกรายวิชา และ ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบ	3.85	.89	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน	\bar{X}	SD	ระดับความเหมาะสม
ตัวบ่งชี้ที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมของผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น (GPA) กับคะแนน NT	4.31	.64	มาก
เกณฑ์การให้คะแนน			
4. มีค่าสหสัมพันธ์ ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป	4.11	.76	มาก
3. มีค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.50 – 0.79	3.99	.81	มาก
2. มีค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.30 – 0.49	4.00	.80	มาก
1. มีค่าสหสัมพันธ์น้อยกว่า 0.30	3.94	.83	มาก

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผล ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 34 มีเครื่องมือวัดและประเมินผลทุกรายวิชา และมีคุณภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.54 สำหรับตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนนอื่น มีความเหมาะสมในระดับมากทุกตัว

โดยสรุป การพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ จากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และครูผู้รับผิดชอบงานด้านการวัด ประเมินผล ปรากฏว่า ได้ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนที่มีความเหมาะสมในระดับมาก ถึง มากที่สุด

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพ

วิเคราะห์เกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จากแบบประเมินตนเอง ซึ่งครอบคลุม 5 องค์ประกอบ และ 35 ตัวบ่งชี้ แต่ละตัวบ่งชี้ มีเกณฑ์การให้คะแนน 4 เกณฑ์ และมี 4 ระดับ จากการทดลองใช้กับกลุ่มผู้รู้ (Known Group) ระหว่างสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับสูง และสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับทั่วไป อย่างละ 5 แห่ง รวม 10 แห่ง ด้วยการทดสอบค่าที ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลและมีความตรงตามโครงสร้างจำแนกรายตัวบ่งชี้และรายองค์ประกอบ ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ด้านปัจจัยสนับสนุนงานการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

รายการตัวบ่งชี้	ผลการทดสอบค่าทีของตัวบ่งชี้					
	สถานศึกษาที่มีผลประเมินระดับสูง		สถานศึกษาที่มีผลประเมินระดับทั่วไป		t	P
	\bar{X}_H	SD _H	\bar{X}_L	SD _L		
ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล	3.85	.37	2.57	.53	5.19	.000
ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผล	3.28	.48	2.42	.53	3.13	.009
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ครูมีความรู้ในการวัดและประเมินผล	3.71	.48	2.28	.48	5.47	.000
ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีข้อมูลนักเรียนรายคนเพื่อใช้เป็นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.71	.48	2.28	.48	5.47	.000
ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล	3.42	.53	2.14	.37	5.19	.000

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการตัวบ่งชี้	ผลการทดสอบค่าทีของตัวบ่งชี้					
	สถานศึกษาที่มีผลประเมินระดับสูง		สถานศึกษาที่มีผลประเมินระดับทั่วไป		t	P
	\bar{X}_H	SD _H	\bar{X}_L	SD _L		
ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีตำรา เอกสารความรู้ด้านการวัดและประเมินผลสำหรับครูใช้ศึกษาหาความรู้	3.42	.53	2.57	.53	3.00	.011
ตัวบ่งชี้ที่ 7 สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับงานการวัดและประเมินผล ด้วยระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.42	.53	2.14	.37	5.19	.000
ตัวบ่งชี้ที่ 8 มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการ และมีเจ้าหน้าที่ประจำให้บริการ	3.00	.57	2.28	.48	2.50	.028

$P < .05$ แสดงว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 4.6 พบว่า คะแนนผลการประเมินสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 กลุ่มที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในในระดับสูง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับทั่วไป และเมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล
ด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

รายการตัวบ่งชี้	ผลการทดสอบค่าที่ของตัวบ่งชี้				t	P
	สถานศึกษาที่มีผลประเมินระดับสูง		สถานศึกษาที่มีผลประเมินระดับทั่วไป			
	\bar{X}_H	SD _H	\bar{X}_L	SD _L		
ตัวบ่งชี้ที่ 9 มีโครงสร้างบุคลากรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลโดยมีคำสั่งกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจน	3.42	.53	2.42	.53	3.50	.004
ตัวบ่งชี้ที่ 10 มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน/ปัญหาทางการวัดและประเมินผล	3.28	.48	2.42	.53	3.13	.009
ตัวบ่งชี้ที่ 11 มีการวางแผนพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในรอบปี	3.85	.37	2.57	.53	5.19	.000
ตัวบ่งชี้ที่ 12 มีการปฏิบัติงานตามแผน/โครงการพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผล	3.71	.48	2.00	.57	6.00	.000
ตัวบ่งชี้ที่ 13 การนิเทศแนะนำหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้านการวัดประเมินผลในสถานศึกษา	3.28	.48	2.42	.53	3.13	.009
ตัวบ่งชี้ที่ 14 มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลเมื่อสิ้นปี	3.57	.53	2.28	.48	4.70	.001

P<.05 แสดงว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 4.7 พบว่า คะแนนผลการประเมินสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 กลุ่มที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับสูง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับทั่วไป และเมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล
ด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ของ
สถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

รายการตัวบ่งชี้	ผลการทดสอบค่าทีของตัวบ่งชี้					
	สถานศึกษาที่มีผลประเมินระดับสูง		สถานศึกษาที่มีผลประเมินระดับทั่วไป		t	P
	\bar{X}_H	SD _H	\bar{X}_L	SD _L		
ตัวบ่งชี้ที่ 15 การประเมินก่อนเรียนของรายวิชาที่สอนใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	3.14	.37	2.28	.48	3.67	.003
ตัวบ่งชี้ที่ 16 การประเมินระหว่างเรียนของรายวิชาที่สอน	3.71	.48	2.28	.48	5.47	.000
ตัวบ่งชี้ที่ 17 การประเมินผลการเรียนรู้โดยการกำหนดภาระงาน	3.14	.37	2.28	.48	3.67	.003
ตัวบ่งชี้ที่ 18 การประเมินผลผู้เรียนจากเพิ่มสะสมงาน	3.00	.00	2.14	.37	6.00	.000
ตัวบ่งชี้ที่ 19 การประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม	3.28	.48	2.42	.53	3.13	.009
ตัวบ่งชี้ที่ 20 การพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาเป็นคลังข้อสอบของสถานศึกษา	3.28	.48	2.28	.48	3.83	.002
ตัวบ่งชี้ที่ 21 เครื่องมือวัด มีการจัดทำเกณฑ์การประเมินแบบ Scoring Rubrics	3.14	.37	2.14	.69	3.36	.006
ตัวบ่งชี้ที่ 22 การประเมินผลหลังเรียน การซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	3.85	.37	2.28	.48	6.73	.000
ตัวบ่งชี้ที่ 23 การประเมินผลการเรียนรู้ปลายปี	4.00	.00	3.35	.48	9.29	.000
ตัวบ่งชี้ที่ 24 การตัดสินผลการเรียนรู้และการให้ระดับผล การเรียนของผู้เรียน	3.71	.48	2.28	.48	5.47	.000
ตัวบ่งชี้ที่ 25 การตรวจสอบระดับผลการเรียน (เกรด) ให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน	3.57	.53	2.14	.37	5.77	.000

$P < .05$ แสดงว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 4.8 พบว่า คะแนนผลการประเมินสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานนทบุรี เขต 2 กลุ่มที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับสูง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับทั่วไป และเมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล
ด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
และการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน ของสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2544

รายการตัวบ่งชี้	ผลการทดสอบค่าที่ของตัวบ่งชี้				t	P
	สถานศึกษาที่มีผลประเมินระดับสูง		สถานศึกษาที่มีผลประเมินระดับทั่วไป			
	\bar{X}_H	SD _H	\bar{X}_L	SD _L		
ตัวบ่งชี้ที่ 26 การประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.71	.48	2.28	.48	5.47	.000
ตัวบ่งชี้ที่ 27 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี ของครู	3.85	.37	2.42	.53	5.77	.000
ตัวบ่งชี้ที่ 28 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน	3.85	.37	2.57	.53	5.19	.000
ตัวบ่งชี้ที่ 29 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระหว่างปีของครู	3.57	.53	2.42	.53	4.00	.002
ตัวบ่งชี้ที่ 30 การประเมินความสามารถการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนระหว่างปี	3.28	.48	2.14	.37	4.89	.000
ตัวบ่งชี้ที่ 31 การประเมินความสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียนระหว่างปีของครู	3.85	.37	2.28	.48	6.73	.000

P<.05 แสดงว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 4.9 พบว่า คะแนนผลการประเมินสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานนทบุรี เขต 2 กลุ่มที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับสูง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า
กลุ่มที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับทั่วไป และเมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติ พบว่า
มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

รายการตัวบ่งชี้	ผลการทดสอบค่าที่ของตัวบ่งชี้					
	สถานศึกษาที่มีผลประเมินระดับสูง		สถานศึกษาที่มีผลประเมินระดับทั่วไป		t	P
	\bar{X}_H	SD _H	\bar{X}_L	SD _L		
ตัวบ่งชี้ที่ 32 ร้อยละของผู้เกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษา (ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง) มีความพึงพอใจต่องานการวัดและประเมินผลในระดับมาก	3.71	.48	2.14	.37	6.73	.000
ตัวบ่งชี้ที่ 33 การวิจัยและพัฒนางานวัดและประเมินผล	3.00	.57	2.14	.37	3.28	.007
ตัวบ่งชี้ที่ 34 มีเครื่องมือวัดและประเมินผลทุกรายวิชา และมีคุณภาพ	3.14	.37	2.42	.53	2.88	.014
ตัวบ่งชี้ที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมของผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น (GPA) กับคะแนน NT	3.00	.00	2.42	.53	2.82	.015

$P < .05$ แสดงว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 4.10 พบว่า คะแนนผลการประเมินสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 กลุ่มที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับสูง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับทั่วไป และเมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นรายองค์ประกอบ

องค์ประกอบของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล	ผลการทดสอบค่าที่ขององค์ประกอบ					
	สถานศึกษาที่มีผลประเมินระดับสูง		สถานศึกษาที่มีผลประเมินระดับทั่วไป		t	P
	\bar{X}_H	SD _H	\bar{X}_L	SD _L		
องค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบด้านปัจจัยสนับสนุนงานการวัดและประเมินผล	3.55	.21	2.34	.18	11.49	.000
องค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล	3.45	.29	2.35	.18	8.50	.000
องค์ประกอบที่ 3 องค์ประกอบด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ การเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ	3.44	.34	2.26	.09	11.15	.000
องค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน	3.69	.23	2.36	.15	11.94	.000
องค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผล	3.21	.34	2.28	.16	4.90	.006

$P < .05$ แสดงว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผลการประเมินสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามณฑลบุรี เขต 2 กลุ่มที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับสูง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับทั่วไป และเมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกองค์ประกอบ

โดยสรุป เมื่อนำเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ไปทดลองใช้กับกลุ่มสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับสูง และกลุ่มสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับทั่วไป กลุ่มละ 5 แห่ง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างสุ่ม พบว่า ตัวบ่งชี้ 35 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความตรงตามโครงสร้างซึ่งหมายถึงเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ประเมิน และตัดสินการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ได้

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาที่มุ่งพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ครอบคลุม 5 องค์ประกอบ คือ ด้านปัจจัยสนับสนุนงานการวัดและประเมินผล ด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล ด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน และด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผล การดำเนินการวิจัยและสรุปผลจากการวิจัยเป็นดังนี้

1. สรุปกระบวนการและผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2

1.1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 *กลุ่มตัวอย่าง* กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามขั้นตอนการวิจัยได้ดังนี้

1) *ขั้นตอนการพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล* มีกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ

(1) *กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ* มีจำนวน 20 คน เลือกแบบเจาะจงได้แก่ นักวิชาการที่ปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คนศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลในเขตพื้นที่การศึกษา 13 คน ครูเชี่ยวชาญในสถานศึกษา 2 คน

(2) กลุ่มศึกษานิเทศก์และครูผู้เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษา มีจำนวน 40 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ศึกษานิเทศก์ผู้มีประสบการณ์ด้านการประเมิน และครูผู้เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 และเขต 2

(3) กลุ่มครูในสถานศึกษาที่รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา มีจำนวน 75 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Salant และ Dillman จากประชากรสถานศึกษา จำนวน 120 แห่ง ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 75 แห่ง ๆ ละ 1 คน

2) ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล เป็นกลุ่มสถานศึกษา จำนวน 10 แห่ง ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง โดยพิจารณาจากสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในของเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ระดับสูงทั้ง 2 ปีการศึกษา คือปีการศึกษา 2547 และปีการศึกษา 2548 จำนวน 5 แห่ง และเลือกจากสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับทั่วไปทั้ง 2 ปีการศึกษา คือปีการศึกษา 2547 และปีการศึกษา 2548 อีกจำนวน 5 แห่ง

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 แบบ คือ

1) แบบสอบถาม ใช้สำหรับพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 มี 3 ชุด ดังนี้

(1) แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีปลายเปิด

(2) แบบสอบถามสำหรับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีปลายเปิด

(3) แบบสอบถามสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนไปประเมิน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

2) แบบประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล เป็นแบบประเมินที่ใช้ตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง ประกอบด้วยตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนที่ได้รับการพัฒนาแล้ว ครอบคลุม 5 องค์ประกอบ คือ ด้านปัจจัยสนับสนุนงานการวัดและประเมินผล มี 8 ตัวบ่งชี้ ด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล มี 6 ตัวบ่งชี้ ด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ มี 11 ตัวบ่งชี้ ด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน มี 6 ตัวบ่งชี้ และด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผล มี 4 ตัวบ่งชี้

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ดังนี้

1) รวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีปลายเปิด ส่งให้กับผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเองพร้อมชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถาม การเก็บข้อมูลขั้นนี้ใช้เวลา 3 เดือน ได้ข้อมูลครบ จำนวน 20 ฉบับ

2) รวบรวมข้อมูลจากศึกษานิเทศก์และครูผู้เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล การศึกษา ผู้วิจัยเข้าร่วมสนทนากลุ่มกับศึกษานิเทศก์และครูผู้เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล การศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 และเขต 2 แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสนทนากลุ่มและดำเนินการสนทนากลุ่ม ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที ได้ข้อมูลครบ จำนวน 40 ฉบับ

3) รวบรวมข้อมูลจากครูผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นครูของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 75 แห่ง ใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางช่องส่งหนังสือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ได้แบบสอบถามคืน 75 ฉบับ

4) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมิน ใช้วิธีส่งแบบประเมินให้สถานศึกษาประเมินตนเองโดยขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามข้อมูล เก็บข้อมูลได้ 10 ฉบับ

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับของการพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ มีแบบสอบถามจำนวน 20 ฉบับ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน

2) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและวิเคราะห์เนื้อหา ข้อเสนอแนะ ของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มที่มีต่อตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน

3) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 75 ฉบับ ได้วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน

4) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมิน ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากสถานศึกษากลุ่มรัฐเขต 2 กลุ่ม จำนวน กลุ่มละ 5 แห่ง ได้วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่

1.3 ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

1.3.1 ผลการพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 พบว่าตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนนมีความเหมาะสมและนำไปใช้ประเมินได้ในระดับมาก ถึงมากที่สุด จำนวน 35 ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนนมีความเหมาะสมในระดับมาก ถึงมากที่สุด โดยในแต่ละตัวบ่งชี้ประกอบด้วยเกณฑ์การให้คะแนน จำนวน 4 ระดับ และครอบคลุม 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนด้านปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผล ประกอบด้วย 8 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การให้คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีคณะกรรมการ รับผิดชอบงานการวัด และประเมินผล	4. มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล 8 กลุ่มสาระ คณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คณะกรรมการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน และมีคณะกรรมการประเมินผล การปฏิบัติงาน 3. มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล 8 กลุ่มสาระ คณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ คณะกรรมการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน 2. มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล 8 กลุ่มสาระ และมี คณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือ คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หรือ คณะกรรมการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน 1. มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล 8 กลุ่มสาระเท่านั้น
ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการจัดสรร งบประมาณสำหรับ ดำเนินงานด้านการวัด และประเมินผล	4. มีการจัดสรรงบประมาณบันทึกไว้ในรูปของโครงการบรรจุเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการใช้งบประมาณถูกต้องตามวัตถุประสงค์และทันตามกำหนดเวลาใน ปีงบประมาณ 3. มีการจัดสรรงบประมาณบันทึกไว้ในรูปของโครงการบรรจุเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี 2. มีการจัดสรรงบประมาณ โดยบันทึกไว้ในเอกสารการประชุมหรือเอกสารอื่น 1. มีการจัดสรรงบประมาณแต่ไม่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

ตัวบ่งชี้

เกณฑ์การให้คะแนน

ตัวบ่งชี้ที่ 3

ครูมีความรู้ในการวัด
และประเมินผล

4. ครูร้อยละ 80 ขึ้นไป ได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล
3. ครูร้อยละ 70 – 79 ได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล
2. ครูร้อยละ 60- 69 ได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล
1. ครูน้อยกว่าร้อยละ 60 ได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล

ตัวบ่งชี้ที่ 4

มีข้อมูลนักเรียนรายคน
เพื่อใช้เป็นฐานในการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้
(ได้แก่ข้อมูลผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน ความถนัด
ความสามารถพิเศษ ฯลฯ)

4. มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลทุกคน และมีข้อมูล 3 ด้านขึ้นไป
3. มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลทุกคน โดยมีข้อมูล 2 ด้าน
2. มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลบางคนบางด้าน
1. มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลบางด้านไม่ครบทุกคน

ตัวบ่งชี้ที่ 5

ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ใน
การบริหารจัดการงานวัด
และประเมินผล

4. ผู้บริหารให้คำแนะนำ สนับสนุนช่วยเหลือ กำหนดเป้าหมายและกิจกรรมของ
งานวัดและประเมินผลสม่ำเสมอ
3. ผู้บริหารให้คำแนะนำ สนับสนุนช่วยเหลือและกำหนดเป้าหมายงานวัดและ
ประเมินผลบ่อยครั้ง
2. ผู้บริหารให้คำแนะนำ สนับสนุนงานวัดและประเมินผลบ้าง บางครั้ง
1. ผู้บริหารไม่เคยให้คำแนะนำหรือสนับสนุนงานด้านการวัดและประเมินผล

ตัวบ่งชี้ที่ 6

สถานศึกษามีตำรา
เอกสารความรู้ด้านการ
วัดและประเมินผล
สำหรับครูใช้ศึกษาหา
ความรู้

4. มีระเบียบการวัดประเมินผล คู่มือการวัดและประเมินผล และตำราเอกสาร
ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับงานวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเพียงพอ
3. มีระเบียบการวัดประเมินผล คู่มือการวัดและประเมินผล และตำราเอกสาร
ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับงานวัดและประเมินผลพอสมควร
2. มีระเบียบการวัดประเมินผล คู่มือการวัดและประเมินผล
1. มีระเบียบการวัดและประเมินผลเท่านั้น

ตัวบ่งชี้ที่ 7

สถานศึกษามีข้อมูล
สารสนเทศเกี่ยวกับงาน
การวัดและประเมินผล
ด้วยระบบเทคโนโลยีที่
ทันสมัย

4. มีข้อมูลสารสนเทศจัดเก็บในคอมพิวเตอร์ด้วย โปรแกรมสำเร็จรูปสามารถ
ประมวลผลและเรียกดูข้อมูลได้ทันที
3. มีข้อมูลสารสนเทศจัดเก็บในคอมพิวเตอร์แต่ไม่มี โปรแกรมสำเร็จรูป
2. มีข้อมูลสารสนเทศจัดเก็บในเอกสารและจัดระบบสืบค้นง่าย
1. มีข้อมูลสารสนเทศจัดเก็บในเอกสารจัดไม่เป็นระบบสืบค้นยาก

ตัวบ่งชี้ที่ 8

มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์
ปฏิบัติการ และมี
เจ้าหน้าที่ประจำ
ให้บริการ

4. มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการ และมีเจ้าหน้าที่ให้บริการตลอดเวลา
3. มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการ และมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการบางเวลา
2. ไม่มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการ และมีเจ้าหน้าที่ให้บริการตลอดเวลา
1. ไม่มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการและมีเจ้าหน้าที่ให้บริการบางเวลา

2) ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัดและ
ประเมินผล จำนวน 6 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การให้คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่ 9 มีโครงสร้างบุคลากรเพื่อ บริหารงานด้านการวัดและ ประเมินผล โดยมีคำสั่งกำหนดบทบาท หน้าที่ชัดเจน	<ol style="list-style-type: none"> 4. มีโครงสร้างบุคลากรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลมีคำสั่งกำหนดชัดเจน มีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานและมีการปรับปรุงโครงสร้าง 3. มีโครงสร้างบุคลากรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลมีคำสั่งกำหนดชัดเจน มีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงาน 2. มีโครงสร้างบุคลากรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลมีคำสั่งกำหนดชัดเจน 1. มีโครงสร้างบุคลากรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลไม่มีคำสั่ง
ตัวบ่งชี้ที่ 10 มีการวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบัน/ปัญหาทางการวัด และประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> 4. มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน/ปัญหาโดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย สามารถระบุจุดเด่นจุดด้อย และนำไปสู่การแก้ไข 3. มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน/ปัญหาโดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย สามารถระบุจุดเด่นจุดด้อย 2. มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาของงานวัดและประเมินผล 1. มีการสำรวจปัญหาอย่างง่าย
ตัวบ่งชี้ที่ 11 มีการวางแผนพัฒนางาน ด้านการวัดและประเมินผล ในรอบปี	<ol style="list-style-type: none"> 4. มีแผนงาน/โครงการพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างชัดเจนและมีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผน 3. มีแผนงาน/โครงการพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างชัดเจน 2. มีการกำหนดกิจกรรมพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในแผนปฏิบัติการประจำปี 1. มีการกำหนดกิจกรรมพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในเอกสาร
ตัวบ่งชี้ที่ 12 มีการปฏิบัติงานตามแผน/ โครงการพัฒนางานด้าน การวัดและประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> 4. มีการปฏิบัติงานตามแผนฯ ที่กำหนดมากกว่าร้อยละ 80 ของแผนที่วางไว้ 3. มีการปฏิบัติงานตามแผนฯ ที่กำหนดร้อยละ 70 – 80 ของแผนที่วางไว้ 2. มีการปฏิบัติงานตามแผนฯ ที่กำหนดร้อยละ 60- 69 ของแผนที่วางไว้ 1. มีการปฏิบัติงานตามแผนฯ น้อยกว่าร้อยละ 60 ของแผนที่วางไว้
ตัวบ่งชี้ที่ 13 การนิเทศแนะนำหรือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้าน การวัดประเมินผลใน สถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 4. มีการประชุมนิเทศแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้านการวัดประเมินผลทุกเดือน 3. มีการประชุมนิเทศแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้านการวัดประเมินผล ภาคเรียนละ 2 ครั้ง 2. มีการประชุมนิเทศแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้านการวัดประเมินผล ภาคเรียนละ 1 ครั้ง 1. มีการประชุมนิเทศแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เมื่อเกิดปัญหา

ตัวบ่งชี้

เกณฑ์การให้คะแนน

- ตัวบ่งชี้ที่ 14**
- มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลเมื่อสิ้นปี
4. มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ จัดทำรายงานผลเมื่อสิ้นปีอย่างชัดเจนและนำผลการประเมินไปใช้วางแผนพัฒนางานในปีถัดไป
 3. มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และจัดทำรายงานผลเมื่อสิ้นปีอย่างชัดเจน
 2. มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ แต่จัดทำรายงานผลเมื่อสิ้นปีไม่ชัดเจน
 1. มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ แต่ขาดการรวบรวมข้อมูลและการรายงานผล

3) ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ จำนวน 11 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้

เกณฑ์การให้คะแนน

- ตัวบ่งชี้ที่ 15**
- การประเมินก่อนเรียนของรายวิชาที่สอนใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
4. มีการประเมินก่อนเรียนทุกรายวิชาที่สอนมากกว่าร้อยละ 80
 3. มีการประเมินก่อนเรียนทุกรายวิชาที่สอนระหว่างร้อยละ 70-80
 2. มีการประเมินก่อนเรียนทุกรายวิชาที่สอนระหว่างร้อยละ 60-69
 1. มีการประเมินก่อนเรียนทุกรายวิชาที่สอนน้อยกว่าร้อยละ 60
- ตัวบ่งชี้ที่ 16**
- การประเมินระหว่างเรียนของรายวิชาที่สอน
4. มีการประเมินระหว่างเรียนทุกรายวิชาที่สอนมากกว่าร้อยละ 80
 3. มีการประเมินระหว่างเรียนทุกรายวิชาที่สอนร้อยละ 70-80
 2. มีการประเมินระหว่างเรียนทุกรายวิชาที่สอนร้อยละ 60-69
 1. มีการประเมินระหว่างเรียนทุกรายวิชาที่สอนน้อยกว่าร้อยละ 60
- ตัวบ่งชี้ที่ 17**
- การประเมินผลการเรียนรู้โดยการกำหนดภาระงาน
4. มีการประเมินผลการเรียนรู้ โดยการกำหนดภาระงานมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน
 3. มีการประเมินผลการเรียนรู้ โดยการกำหนดภาระงานร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน
 2. มีการประเมินผลการเรียนรู้ โดยการกำหนดภาระงานร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่สอน
 1. มีการประเมินผลการเรียนรู้ โดยการกำหนดภาระงานน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน
- ตัวบ่งชี้ที่ 18**
- การประเมินผลผู้เรียนจากเพิ่มสะสมงาน
4. มีการประเมินผลผู้เรียนจากเพิ่มสะสมงานมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน
 3. มีการประเมินผลผู้เรียนจากเพิ่มสะสมงานร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน
 2. มีการประเมินผลผู้เรียนจากเพิ่มสะสมงาน ร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่สอน
 1. มีการประเมินผลผู้เรียนจากเพิ่มสะสมงานน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การให้คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่ 19 การประเมินผล ผู้เรียนจากโครงการ เป็นรายบุคคล และ รายกลุ่ม	<ol style="list-style-type: none"> 4. มีการประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม มากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน 3. มีการประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม ร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน 2. มีการประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม ร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่สอน 1. มีการประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล และรายกลุ่มน้อยกว่า ร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน
ตัวบ่งชี้ที่ 20 การพัฒนาเครื่องมือ วัสดุประเมินผล และปรับปรุงพัฒนา เป็นคลังข้อสอบของ สถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 4. มีการพัฒนาเครื่องมือโดยมีการตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเป็นคลังข้อสอบของสถานศึกษามากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่เปิดสอน 3. มีการพัฒนาเครื่องมือโดยมีการตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเป็นคลังข้อสอบของสถานศึกษาร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่เปิดสอน 2. มีการพัฒนาเครื่องมือโดยมีการตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเป็นคลังข้อสอบของสถานศึกษาร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่เปิดสอน 1. มีการพัฒนาเครื่องมือโดยมีการตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเป็นคลังข้อสอบของสถานศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่เปิดสอน
ตัวบ่งชี้ที่ 21 เครื่องมือวัด มีการ จัดทำเกณฑ์การ ประเมินแบบ Scoring Rubrics	<ol style="list-style-type: none"> 4. มีเครื่องมือวัดที่มีเกณฑ์แบบ Scoring Rubrics มากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน 3. มีเครื่องมือวัดที่มีเกณฑ์แบบ Scoring Rubrics ร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน 2. มีเครื่องมือวัดที่มีเกณฑ์แบบ Scoring Rubrics ร้อยละ 60 - 69 ของรายวิชาที่สอน 1. มีเครื่องมือวัดที่มีเกณฑ์แบบ Scoring Rubrics น้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน
ตัวบ่งชี้ที่ 22 การประเมินผลหลัง เรียน การซ่อมเสริม ผู้เรียนและแจ้งให้ ผู้เกี่ยวข้องทราบ	<ol style="list-style-type: none"> 4. มีการประเมินผลหลังเรียน ซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน 3. มีการประเมินผลหลังเรียน ซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ร้อยละ 70-80 ของรายวิชาที่สอน 2. มีการประเมินผลหลังเรียน ซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ร้อยละ 60-69 ของรายวิชาที่สอน 1. มีการประเมินผลหลังเรียน ซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ น้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การให้คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่ 23 การประเมินผลการเรียนรู้ ปลายปี	<ol style="list-style-type: none"> 4. มีผลการประเมินการเรียนรู้ปลายปี มีเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การให้คะแนน มีการซ่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน 3. มีผลการประเมินการเรียนรู้ปลายปี มีเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การให้คะแนน มีการซ่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบร้อยละ 70-80 ของรายวิชาที่สอน 2. มีผลการประเมินการเรียนรู้ปลายปี มีเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การให้คะแนน มีการซ่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบร้อยละ 60-69 ของรายวิชาที่สอน 1. มีผลการประเมินการเรียนรู้ปลายปี มีเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การให้คะแนน มีการซ่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน
ตัวบ่งชี้ที่ 24 การตัดสินผลการเรียนรู้ และการให้ระดับผลการ เรียนของผู้เรียน	<ol style="list-style-type: none"> 4. มีคะแนนสะสมของผู้เรียนทุกคน ทุกรายวิชา และมีเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนทุกรายวิชา 3. มีคะแนนสะสมของผู้เรียนทุกคน ทุกรายวิชา และมีเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนร้อยละ 90-99 ของรายวิชา 2. มีคะแนนสะสมของผู้เรียนทุกคน ทุกรายวิชา และมีเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนร้อยละ 80-89 ของรายวิชา 1. มีคะแนนสะสมของผู้เรียนทุกคน ทุกรายวิชา และมีเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนน้อยกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชา
ตัวบ่งชี้ที่ 25 การตรวจสอบระดับผลการ เรียน (เกรด) ให้สอดคล้อง กับความสามารถของ ผู้เรียน	<ol style="list-style-type: none"> 4. มีการตรวจสอบระดับผลการเรียนกับผลงานผู้เรียน ผลการเรียนระหว่างปี และผลการเรียนปลายปีมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน 3. มีการตรวจสอบระดับผลการเรียนกับผลงานผู้เรียน ผลการเรียนระหว่างปี และผลการเรียนปลายปีร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน 2. มีการตรวจสอบระดับผลการเรียนกับผลงานผู้เรียน ผลการเรียนระหว่างปี และผลการเรียนปลายปีร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่สอน 1. มีการตรวจสอบระดับผลการเรียนกับผลงานผู้เรียน ผลการเรียนระหว่างปี และผลการเรียนปลายปีน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน

4) **ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน ด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน**
การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน จำนวน 6 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การให้คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่ 26 การประเมินผลกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนทุกกิจกรรม	4. กำหนดขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือประเมิน และเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนมากกว่าร้อยละ 80 ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3. กำหนดขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือประเมิน และเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนร้อยละ 70 - 80 ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 2. กำหนดขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือประเมิน และเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนร้อยละ 60 – 69 ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 1. กำหนดขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือประเมิน และเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนน้อยกว่าร้อยละ 60 ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ตัวบ่งชี้ที่ 27 การประเมินกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนระหว่างปีของครู	4. ครูมากกว่าร้อยละ 80 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี 3. ครูร้อยละ 70 - 80 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี 2. ครูร้อยละ 60 - 69 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี 1. ครูน้อยกว่าร้อยละ 60 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี
ตัวบ่งชี้ที่ 28 การประเมินคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ของผู้เรียน	4. มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการกำหนดวิธีการประเมิน มี เครื่องมือ มีการประเมินโดยบุคคลหลายฝ่าย และมีการปรับปรุงพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3. มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการกำหนดวิธีการประเมิน และมี เครื่องมือประเมินอย่างชัดเจน 2. มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ไม่ปรากฏวิธีการประเมินและ เครื่องมือประเมิน 1. มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ตัวบ่งชี้ที่ 29 การประเมินคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ระหว่างปีของ ครู	4. ครูมากกว่าร้อยละ 80 มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างปี 3. ครูร้อยละ 70 - 80 มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างปี 2. ครูร้อยละ 60 - 69 มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างปี 1. ครูน้อยกว่าร้อยละ 60 มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างปี

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การให้คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่ 30 การประเมินความสามารถ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียน ระหว่างปี	4. มีผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี มีวิธีการเครื่องมือ มีเกณฑ์การประเมิน และมีการซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่าน 3. มีผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี มีวิธีการเครื่องมือ มีเกณฑ์การประเมิน 2. มีผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี และมีเกณฑ์การ ประเมิน 1. มีเฉพาะผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี
ตัวบ่งชี้ที่ 31 การประเมินความสามารถ การอ่าน คิดวิเคราะห์และ เขียน ระหว่างปีของครู	4. ครูมากกว่าร้อยละ 80 มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี 3. ครูร้อยละ 70 - 80 มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี 2. ครูร้อยละ 60 - 69 มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี 1. ครูน้อยกว่าร้อยละ 60 มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี

5) ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน ด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผล จำนวน 4 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การให้คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่ 32 ร้อยละของผู้เกี่ยวข้องต่อ การจัดการศึกษา (ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง) มีความ พึงพอใจต่อการวัดและ ประเมินผลในระดับมาก	4. ผู้เกี่ยวข้องมากกว่าร้อยละ 80 มีความพึงพอใจต่อการวัดและประเมินผลในระดับ มาก 3. ผู้เกี่ยวข้องร้อยละ 70-80 มีความพึงพอใจต่อการวัดและประเมินผลในระดับมาก 2. ผู้เกี่ยวข้องร้อยละ 60-69 มีความพึงพอใจต่อการวัดและประเมินผลในระดับมาก 1. ผู้เกี่ยวข้องน้อยกว่าร้อยละ 60 มีความพึงพอใจต่อการวัดและประเมินผลในระดับ มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 33 การวิจัยและพัฒนางานวัด และประเมินผล	4. มีผลงานวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัยปีละ 2 รายการขึ้นไป 3. มีผลงานวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัยปีละ 1 รายการ 2. ไม่มีผลงานวิจัยแต่มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของบุคคลภายนอกสถานศึกษาปีละ 3 รายการขึ้นไป 1. ไม่มีผลงานวิจัยแต่มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของบุคคลภายนอกสถานศึกษาปีละ 1-2 รายการ

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การให้คะแนน
ตัวบ่งชี้ที่ 34 มีเครื่องมือวัดและ ประเมินผลทุกรายวิชาและ มีคุณภาพ	4. มีเครื่องมือวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกรายวิชา มีการตรวจสอบคุณภาพ ข้อสอบมีคลังข้อสอบและปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่องทุกปี 3. มีเครื่องมือวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกรายวิชา มีการตรวจสอบคุณภาพ ข้อสอบมีคลังข้อสอบและปรับปรุงพัฒนา 2 – 3 ปี ต่อครั้ง 2. มีเครื่องมือวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกรายวิชา มีการตรวจสอบคุณภาพ ข้อสอบมีคลังข้อสอบและปรับปรุงพัฒนา 4-5 ปี ต่อครั้ง 1. มีเครื่องมือวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกรายวิชา และไม่มีตรวจสอบ คุณภาพข้อสอบ
ตัวบ่งชี้ที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่าง คะแนนเฉลี่ยสะสมของ ผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น (GPA) กับคะแนน NT	4. มีค่าสหสัมพันธ์ ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป 3. มีค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.50 – 0.79 2. มีค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.30 – 0.49 1. มีค่าสหสัมพันธ์น้อยกว่า 0.30

1.3.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ตาม
 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 วิเคราะห์ข้อมูลโดยทดสอบค่าที (t-test Independent)
 เพื่อตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างจากแบบประเมินโดยเปรียบเทียบผลการประเมินจากกลุ่ม
 สถานศึกษารัฐฯ คือกลุ่มสถานศึกษาที่มีผลการประเมินภายในระดับสูง จำนวน 5 แห่ง และกลุ่ม
 สถานศึกษาที่มีผลการประเมินภายในระดับทั่วไป จำนวน 5 แห่ง ปรากฏว่าองค์ประกอบการประเมิน
 งานด้านการวัดและประเมินผล ทั้ง 5 องค์ประกอบ และ ตัวบ่งชี้ ทุกตัว มีความแตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลที่ผู้วิจัยได้
 พัฒนาขึ้นมีความตรงตามโครงสร้างเป็นไปตามลักษณะของเครื่องมือที่ดี สามารถนำไปประเมินงาน
 ด้านการวัดและประเมินผลกับสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ได้

2.อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 การวิจัยเพื่อพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ระดับกรมไปจนถึงระดับสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวัดประเมินผล เพื่อให้ความเห็นและร่วมตรวจสอบเกณฑ์ด้วยวิธีการหลายขั้นตอน เพื่อให้เกณฑ์เป็นที่ยอมรับของสถานศึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องในโอกาสต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ ชมพูทิพย์ ธรรมโสภณ (2538:202) ที่กล่าวถึงการกำหนดเกณฑ์ที่จะสร้างใหม่ว่าอาจใช้เทคนิคของการวิจัย ใช้การตัดสินใจจากผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป หรืออาจใช้วิธีระดมความคิดของบุคคลหลาย ๆ ฝ่ายก็ได้ และในการสร้างเกณฑ์ตามหลักเหตุผลนั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น นอกจากนี้ สตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam D.L.,1971) ได้กล่าวถึงการกำหนดเกณฑ์ว่าเป็นปัญหาที่ร้ายแรงต่องานประเมินที่ยากแก่การแก้ไข แต่เพื่อลดความขัดแย้งเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์ให้ได้มากที่สุด เขาเสนอว่าการกำหนดเกณฑ์ต้องคำนึงถึงแนวคิด ค่านิยม หรือความคาดหวังเกี่ยวกับสิ่งที่ถูกประเมินจากบุคคล 4 กลุ่ม คือ ผู้บริหารระดับสูงขององค์กร บุคลากรนอกองค์กร เพื่อนร่วมงานและผู้รับผิดชอบโครงการที่ถูกประเมิน นอกจากนี้ ผุสดี รุมาคม (2542:134) ได้กล่าวถึงการกำหนดความสำคัญของเกณฑ์แต่ละเกณฑ์นั้น ควรจะขอความคิดเห็นจากผู้ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในงานนั้น อาทิ เช่น ผู้ปฏิบัติงาน หัวหน้างาน ผู้บริหารในระดับที่สูงกว่าหัวหน้างาน ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก หรือผู้ที่เคยปฏิบัติงานนั้นมาก่อน

2.2 ผลการวิจัยพบว่า เกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 มีองค์ประกอบที่ครอบคลุม 5 ด้าน คือ ด้านปัจจัยสนับสนุนงานการวัดและประเมินผล ด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล ด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน และด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Tyler (อ้างใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2544:29) ที่ได้เสนอแนวทางการประเมินทางการศึกษาโดยใช้แนวคิดเชิงระบบ ซึ่งมีการประเมินทั้งตัวป้อนคือด้านปัจจัย การประเมินกระบวนการและการประเมินผลลัพธ์ เพื่อให้เกิดความเป็นระบบครบวงจร และสอดคล้องกับแนวคิดของ Provus (อ้างในอรรธรณ อินทวิชญ 2542:58) เกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์คือในขั้นตอนแรกของการประเมินจะมีการประชุมหามาตรฐานหรือเกณฑ์ของแบบแผน (design criteria) ซึ่งจะครอบคลุมองค์ประกอบ 3 ประการ คือปัจจัยเบื้องต้น (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output)

2.3 ผลการพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดประเมินผล เมื่อพิจารณาตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบมีตัวบ่งชี้ที่น่าสนใจ เนื่องจากมีผลการพิจารณาความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้

2.3.1 ด้านปัจจัยสนับสนุนงานการวัดและประเมินผล ตัวบ่งชี้ทุกตัวมีความเหมาะสมในระดับมาก ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มี 2 ตัวบ่งชี้ คือ (1) ตัวบ่งชี้ที่ 1 “คณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนในรูปของกรรมการเป็นเรื่องที่ครุให้ความสำคัญเพื่อให้เกิดการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน ร่วมรับผิดชอบ และยังสอดคล้องกับการกำหนดบทบาทผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการประเมินผลการเรียนกรมวิชาการ (2545: 9) ที่กำหนดให้คณะกรรมการกลุ่มต่าง ๆ มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานประเมินผลการเรียน และ (2) ตัวบ่งชี้ที่ 5 “ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่สนใจงานด้านวิชาการเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการวัดและประเมินผลของ สวิตร์ ขาล โสง (2541) ที่พบว่าผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญและขาดการส่งเสริมให้ครูทำการวัดและประเมินผลอย่างจริงจัง และเป็นไปตามผลการศึกษาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาของ ด้ จงรักษ์ (2543:91) ที่พบว่า ผู้บริหารขาดการนิเทศติดตามงานการวัดประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เพราะต้องใช้เวลาไปประสานงานกับหน่วยงานอื่น หรือกับชุมชน ทำให้ครูผู้ปฏิบัติงานขาดการสนับสนุนทางวิชาการในการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลของโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีรายงานที่น่าเชื่อถือจากการสรุปผลสะท้อนจากการประเมินคุณภาพภายนอก รอบแรก (พ.ศ. 2544 – 2548) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2549: 14) ที่พบว่า ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารวิชาการยังไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

2.3.2 ด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล ทุกตัวบ่งชี้มีผลการประเมินในระดับมาก ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดมี 2 ตัวบ่งชี้ คือ (1) ตัวบ่งชี้ที่ 11 “มีการวางแผนพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในรอบปี” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวางแผนการทำงานในด้านการพัฒนางานวัดและประเมินผลในรอบปีมีน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาสภาพปัญหาการวัดการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เพิ่มสะสมงานในวิชาคณิตศาสตร์ของ ประภาพิศ ป้องคำ (2544 : 70) ที่พบว่า ด้านการดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนการจัดทำเพิ่มสะสมงานของนักเรียนเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนและการเก็บรวบรวมผลงานของนักเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับมาก และเป็นไปตามการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการวัดประเมินผลของ สวิตร์ ขาล โสง (2541) ที่พบว่า มีปัญหาด้านการวางแผนและเตรียมการ นอกจากนี้จากผลการวิจัยของ สุวัจฉา เล็กสมบูรณ์ (2533) เรื่องการสร้างเกณฑ์ประเมินงานวัดผลการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าเกณฑ์ที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีความเป็นไปได้มากที่สุด คือการวาง

แผนการปฏิบัติงาน (2) ตัวบ่งชี้ที่ 12 “มีการปฏิบัติงานตามแผน/โครงการพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผล” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะแนวคิดของครูส่วนใหญ่เห็นว่าเมื่อมีการวางแผนพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในรอบปี ก็จำเป็นต้องให้มีการปฏิบัติงานตามแผนและโครงการ เพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของแผนที่วางไว้นั่นเอง

2.3.3 ด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ตัวบ่งชี้ทุกตัวมีผลการประเมินความเหมาะสมในระดับมาก ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ (1) ตัวบ่งชี้ที่ 20 “การพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลและปรับปรุงเป็นคลังข้อสอบของสถานศึกษา” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษายังขาดความรู้ในการพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผล และไม่มีคลังข้อสอบของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารของ สุทธิณี ชูเชิดรัตน์ (2547) ที่พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการจัดให้มีการวิเคราะห์เครื่องมือในการวัดผลประเมินผลและการจัดทำคลังข้อสอบน้อย และจากผลการศึกษาสภาพความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนเซนต์หลุย จังหวัดฉะเชิงเทรา โดย ไพศาล คงภิรมย์ชั้น (2547) พบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านการสร้างเครื่องมือและการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ในระดับมาก (2) ตัวบ่งชี้ที่ 22 “การประเมินผลหลังเรียน การซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ” แสดงว่าครูผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผลมีความตระหนัก และให้ความสำคัญต่อการประเมินผลหลังเรียน การซ่อมเสริมผู้เรียน และการแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัย ของ นิศยา บุตรอ่อน (2543) ที่พบว่า ครูส่วนมากได้สอนซ่อมเสริมผู้เรียนในเรื่องที่ยากแก่การเข้าใจและมีการสอนซ่อมเสริมผู้เรียนพร้อมกันทั้งห้อง และจากผลการวิจัยของ บุญศิริ สังข์เพ็ญ (2546) พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับสูงสุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การประเมินผลหลังเรียนอยู่ในระดับสูงสุด(ระดับการปฏิบัติ) เช่นกัน (3) ตัวบ่งชี้ที่ 25 “การตรวจสอบระดับผลการเรียน (เกรด) ให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษาเองเกิดความไม่มั่นใจในคุณภาพของงานด้านการวัดประเมินผลของสถานศึกษา หากมีการตรวจสอบระดับผลการเรียนให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนน่าจะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ และเป็นสิ่งที่ท้าทายต่อการปฏิบัติงานด้านนี้ได้ ซึ่งเสน่ห์ สิงนุ้ย (2546: 180) ได้ศึกษารูปแบบการตีค่าความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน โดยใช้ผลงาน ชิ้นงาน การประเมินกระบวนการทำงานระหว่างเรียน และการทดสอบอย่างเป็นทางการด้านความยุติธรรม โดยภาพรวมมีคุณค่าและเป็นจริงมากที่สุด และจากการพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การใช้ข้อมูลเบื้องหลังของผู้เรียนรอบด้าน ผู้เรียนได้รับการประเมินหลายครั้ง ผลการประเมินได้จากผู้ประเมินหลายคน มีคุณค่าและเป็นจริงมากที่สุด

2.3.4 ด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน ตัวบ่งชี้ทุกตัวมีความเหมาะสมในระดับมาก และตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 26 “การประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกกิจกรรม” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแรกที่กำหนดให้มีการนำผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มาใช้เป็นข้อมูลตัดสินการผ่านช่วงชั้น หรือการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย นั่นเอง

2.3.5 ด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผล ทุกตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมในระดับมาก ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 34 “มีเครื่องมือวัดและประเมินผลทุกรายวิชา และมีคุณภาพ” ที่เป็นเช่นนี้แสดงว่าครูยังขาดความรู้ และทักษะ ด้านการพัฒนาเครื่องมือประเมินผลให้มีคุณภาพ ซึ่ง ตู จงรักษ์ (2543 : 91) ได้ศึกษาวิจัยปัญหาอุปสรรคของงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า ครูมีปัญหาในการสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย และทักษะพิสัย และครูส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการสร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบ แต่ครูขาดความรู้เรื่องการสร้างเครื่องมือวัดผลการปฏิบัติงาน วัดความสนใจ ความรับผิดชอบ หรือวัดคุณลักษณะอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ นิตยา บุตรอ่อน (2543 : 75) ซึ่งศึกษาปัญหาของครูผู้สอนในการวัดและประเมินผล พบว่า ครูมีปัญหาในระดับมาก เกี่ยวกับการขาดความรู้และทักษะในการสร้างเครื่องมือที่มีมาตรฐาน

สรุปจากผลการวิจัย เมื่อพิจารณาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของตัวบ่งชี้ โดยรวม จากทุกองค์ประกอบ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมระดับมากที่สุดมีจำนวน 9 ตัวบ่งชี้ และตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมระดับมาก มี จำนวน 26 ตัวบ่งชี้ จากจำนวนตัวบ่งชี้ทั้งหมด 35 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะตัวบ่งชี้ส่วนใหญ่เป็นงานหลักที่ต้องปฏิบัติตามแนวทางการวัดและประเมินผลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่แล้ว ทำให้ครูผู้รับผิดชอบงานวัดและประเมินผลในสถานศึกษาเห็นด้วยอย่างมากในการนำเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลไปใช้ประเมิน เนื่องจากสามารถที่จะนำไปเป็นตัวตัดสินการปฏิบัติงานและตรวจสอบคุณภาพงานของสถานศึกษา โดยเฉพาะคุณภาพด้านผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Cotton (1995) (อ้างถึงใน พิเศษฐ์ ใจเที่ยง 2541:98) ที่กล่าวว่า การที่ครูปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผลจะทำให้ครูได้ข้อมูลสารสนเทศที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูทั้งหมด นอกจากนั้น ยังใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งน่าจะเป็นผลดีต่อการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

2.4 การทดลองใช้เกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง ของเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ผลปรากฏว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวและองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะการพัฒนาเครื่องมือมีกระบวนการที่ หลากหลาย มีผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับร่วมกันพิจารณาทำให้เชื่อได้ว่าเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและ ประเมินผลที่พัฒนาขึ้นมีความตรง และเมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้เกณฑ์ประเมินงานด้าน การวัดและประเมินผล ซึ่งมีความแตกต่างกันในด้านคุณภาพ จึงเชื่อถือได้ว่า เกณฑ์ประเมินงานด้าน การวัดและประเมินผลมีโครงสร้างองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนนที่เกี่ยวข้องกับ งานวัดและประเมินผลในสถานศึกษาที่ปฏิบัติอยู่จริง สามารถนำไปใช้ประเมินและตัดสินงานด้านการ วัดและประเมินผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ควรนำเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลไปใช้ประเมินสถานศึกษาในสังกัด หรือสถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้ประเมินตนเอง เพื่อตัดสินประสิทธิภาพงานด้านการวัดและประเมินผล และนำข้อมูลสารสนเทศจากการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.1.2 การนำเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลไปใช้ประเมินตนเองของสถานศึกษา ควรมีการศึกษารูปแบบ ตัวอย่าง และเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละตัวให้เข้าใจตรงกัน มีการจัดทำคู่มือการประเมิน และประชุมครูในสถานศึกษาเพื่อตกลงร่วมกันในการคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่สามารถนำไปใช้ให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อมของสถานศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งมีบริบทที่แตกต่างกัน เช่น สถานศึกษาขนาดเล็ก และขนาดกลาง ส่วนมากมีความขาดแคลนบุคลากร และมีงบประมาณจำกัด เป็นต้น

3.1.3 การนำเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลไปใช้ประเมินสถานศึกษา หรือการประเมินตนเองของสถานศึกษาควรมีการกำหนดระดับคุณภาพเพื่อการตัดสินใจดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลให้ชัดเจน มีการตกลงร่วมกันเกี่ยวกับระดับคุณภาพการตัดสินระหว่างผู้ประเมินและสถานศึกษาผู้ถูกประเมิน และควรมีการเพิ่มระดับคุณภาพให้สูงขึ้นเรื่อยๆ เพื่อการพัฒนากระบวนการทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลในระดับประเทศ หรือนำเกณฑ์นี้ไปวิจัยสร้างเป็นมาตรฐานระดับชาติต่อไป

3.2.2 ควรมีการพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประเมิน และผู้ถูกประเมินอภิปรายให้ข้อเสนอแนะ และหาข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ เกณฑ์การให้คะแนน และหลักฐานร่องรอยสำหรับตัวบ่งชี้ นั้น ๆ โดยใช้วิธีการประชุมสร้างความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องในหลายๆ พื้นที่ ร่วมกับใช้วิธีการทำประชาพิจารณ์ ซึ่งจะนำไปสู่การใช้เกณฑ์การประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพต่อไป

3.2.3 ควรมีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพงานด้านการวัดและประเมินผล โดยนำเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ไปประยุกต์เข้ากับระบบที่จะพัฒนา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กษมา แพร์ภิญโญ “การพัฒนาความต้องการเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทางวิชาการของ
ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่ม โรงเรียนทวารวดี สังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษากรุงเทพมหานคร” สารนิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ 2546
- การศึกษาเอกชน , สำนักงาน “แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน” เอกสารประกอบหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา 2545
- วิชาการ กรม “แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา” เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2545
- _____ .กรม **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544** กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ อจท. 2544
- วิชาการ กรม “กรอบความคิดและแนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่”
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2546
- _____ .สำนักทดสอบทางการศึกษา **แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544** กรุงเทพมหานคร 2545
- กุลธิดา กิจเจริญธรรม “เกณฑ์มาตรฐานการวัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพสำหรับโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2540
- เกียรติศักดิ์ ชารีโคตร “การพัฒนาเกณฑ์สมรรถภาพสำหรับนักคอมพิวเตอร์ช่วยสอน”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2543
- ตุ้ จงรักษ์ “กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ศึกษากรณีโรงเรียนใน
โครงการปฏิรูปการศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2543
- จักรพันธ์ จันตะสา “การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 ของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2541

- ชมพุกิติพย์ ธรรมโสภณ “การพัฒนาเกณฑ์การประเมินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2538
- เชษฐา เทียมเพชร “การพัฒนาเกณฑ์การประเมินการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเทคโนโลยีการศึกษา”
ปริญญาโท วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2534
- โชคชัย สิริพนมณี “การพัฒนาตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยใช้พีดีบีแอลยูพี และการสัมภาษณ์กลุ่มเจาะจง”
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2540
- ญาติา มุมบ้านเช่า “การพัฒนาระบบควบคุมคุณภาพมหาบัณฑิตวิชาเอกการประเมินการศึกษา”
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการประเมินการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช 2546
- ถนอม กฤษณ์เพชร *การศึกษาตัวบ่งชี้การพัฒนาการศึกษาของไทย* การพัฒนาวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2540
- นิตยา บุตรอ่อน “ความรู้วิธีการและปัญหาการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ
ประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533) ของครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโครงการขยายโอกาสทาง
การศึกษา” วิทยานิพนธ์สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2543
- บัญชา ส้ารวรรัตน์ “การพัฒนาเกณฑ์การประเมินโครงการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์แก่
ข้าราชการครูตามมติของคณะรัฐมนตรี” 2540
- บุญศิริ สังข์เพื่อน “ประสิทธิผลการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนอำเภอเมือง
จังหวัดระยอง” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต 2546
- บุญศรี พรหมมาพันธุ์ “การพัฒนาเครื่องชี้วัดสำหรับการประเมินผลการบริหารงานบุคคล
ส่วนท้องถิ่น” *รายงานการวิจัย* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2547
- บุญจันทร์ ประเสริฐสังข์ “พฤติกรรมกรรมการบริหารโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2544
- สุสติ รุมาคม *การประเมินการปฏิบัติงาน PERFORMANCE APPRAISAL* คณะพาณิชยศาสตร์
และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2542

- พัสวีย์ จริตธรรม “การพัฒนาเกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ในภาษาไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2538
- พิเชษฐ ใจเที่ยง “การพัฒนาเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2541
- ไพศาล คงภิมย์ชื่น “การศึกษาสภาพการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของครูโรงเรียนเซนต์หลุยส์ ฉะเชิงเทรา” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2547
- มนัสวีร์ โนนหัวรอ “การประเมินตัวบ่งชี้รวมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การประยุกต์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงกระบวนการลำดับลดหลั่น” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2545
- รัชดาภรณ์ สุราเลิศ “การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนประถมศึกษา” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2545
- รัตนาพร ไกรถาวร “การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2545
- ลดาวรรณ บัวผัน “การพัฒนาเกณฑ์การตรวจสอบผลการประกันคุณภาพของคณะครู” วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2543
- ศิริชัย กาญจนวาสี **ทฤษฎีการประเมิน** พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2537
- ศิริชัย กาญจนวาสี **ทฤษฎีการประเมิน** พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2547
- ศิริชัย กาญจนวาสี (2548) ระบบประเมินคุณภาพครู ค้นวันที่ 30 มิถุนายน 2548
จาก <http://www.moe.go.th/webtcs/Home/Paper/Article/rattana/ratl.htm>
- ศิริวรรณ ตันย้ง “เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2531
- ส.วาสนา ประवालพุกษ์ “การประเมินสภาพที่แท้จริง” กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2540

- สถิต ศิลานูตร “ศึกษาสภาพความต้องการในการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนขั้น
เงินเดือนตามความคิดเห็นของครูในเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร” สารนิพนธ์
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2546
- สมคิด พรหมจ้อย “หน่วยที่ 9 เทคนิคการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง” ใน *การวิจัยและสถิติทางการศึกษา* หน้า 104
นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2544
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ *วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2544
- สุทธิณี ชูเชิดรัตน์ “การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนวัดบ่อ(นันทวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานนทบุรี เขต 2” สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 2547
- สุพักตร์ พิบูลย์ (2546) “หน่วยที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยและประเมิน” ใน *วิทยานิพนธ์ 2*
หน้า 38 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2546
- สุวัจนา เล็กสมบุญณ์ “การสร้างเกณฑ์ประเมินงานวัดผลการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2533
- สุวิตร ฆาลโสง “การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการวัดและประเมินผลโดยใช้เพิ่มสะสมงาน
ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอประโคนชัย จังหวัด
บุรีรัมย์” ปรียญศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2541
- เสน่ห์ สิงห์นุ้ย “การศึกษารูปแบบการตีค่าความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ 2546
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*
กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ 2542
- _____. (2545) *รายงานการติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษา* กรุงเทพมหานคร
สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 2545
- _____. (2546) *คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหาร* กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ 2546
- _____. (2546) *แนวทางการตรวจสอบเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา* กรุงเทพมหานคร
กระทรวงศึกษาธิการ 2546
- เขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2, สำนักงานแนวทางการพิจารณาคัดเลือกกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่
ประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544”
นนทบุรี 2547
- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน *มาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้และ
เกณฑ์การพิจารณา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก: ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*
กรุงเทพมหานคร 2548

_____ . (2549) ร่างบทสรุปสำหรับผู้บริหารผลสะท้อนจากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก
(พ.ศ.2544 – 2548) กรุงเทพมหานคร 2549

อรรวรรณ อินทวิษณุ “การพัฒนาเกณฑ์ประเมินคุณลักษณะครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2542

อนง ศิลปนิลมาลย์ “การพัฒนาเกณฑ์ประเมินหลักสูตรจริยศึกษาในระดับประถมศึกษา
ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ดุสิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2530

อุทุมพร จามรมาน และคณะ **ดัชนี เกณฑ์ และวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในและ
ภายนอกสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย** จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2544

Burchfield,R.W.*The Oxford English Dictionary*. 2nd ed,vol.7.oxford:Clarendon press,1989.

Johnstone J.N. *Indicators of Education Systems*. London:Ancher Press,1981

Jusmine,J. *Portfolio and Other Assessment*,Huntington Breach: Teacher Created Materials 1993

Ryan , *Concetta Doti Authentic Assessment* Westminster: Teacher Created Materials, 1994

Stufflebeam,D.L. *Educational Evaluation and Decision Making Bloomington*:Indiana,Phi Delta

Kappa National Study Committee on Evaluation,F.E. Peacock Publishers,1971.

ภาคผนวก ก

เครื่องมือวิจัย

1. แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
2. แบบสอบถามสำหรับการสนทนากลุ่ม
3. แบบสอบถามสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดประเมินผล
4. แบบประเมินสำหรับกลุ่มสถานศึกษาผู้จัด

(แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

การพัฒนาเกณฑ์ประเมินการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุพักตร์ พิบูลย์

ผู้วิจัย นางสาวท ก่อเจดีย์
 นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา
 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
 โทรศัพท์ 01-6348002 , 02-9236177
 E-mail : ward@ego.co.th

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามณฑลบุรี เขต 2 ที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 88 แห่ง โดยผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ขั้นที่ 1) จัดทำร่างตัวบ่งชี้และร่างเกณฑ์การประเมิน โดยศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากเอกสารแนวทางการวัดและประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการ เอกสารเกณฑ์มาตรฐานการประเมินที่เกี่ยวข้อง อื่น ๆ ปรึกษาผู้มีความรู้และรับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผล โดยกำหนดกรอบตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลออกเป็น 3 องค์ประกอบ 44 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

2.1 องค์ประกอบด้านปัจจัยสนับสนุน เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลบรรลุตามจุดมุ่งหมาย ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานการวัดและประเมินผล การมีบุคลากรผู้มีความรู้ด้านการวัดและประเมินผล เป็นต้น มี 5 ตัวบ่งชี้

2.2 องค์ประกอบด้านกระบวนการวัดและประเมินผล เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ของงานวัดและประเมินผล ได้แก่ การจัดทำแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินของสถานศึกษา การจัดทำเครื่องมือการประเมินที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น มี 33 ตัวบ่งชี้

2.3 ด้านผลผลิตจากงานวัดและประเมินผล เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นหลังจากดำเนินงานตามกระบวนการวัดและประเมินผลเสร็จแล้ว ได้แก่ ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านการประเมินครบทุกรายวิชา สถานศึกษามีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและมีคุณภาพ เป็นต้น มี 6 ตัวบ่งชี้

ขั้นที่ 2) ร่างแบบสอบถาม โดยนำตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่สังเคราะห์ได้จากขั้นที่ 1 มาสร้างแบบ สอบถาม ดังที่ปรากฏอยู่ในมือของท่านขณะนี้

ขั้นที่ 3) **ขั้นตรวจสอบความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ** โดยท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญคนหนึ่ง ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามในทุกรายการตามความคิดเห็นและดุลพินิจของท่าน คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนางานวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยรวมต่อไป

แนวปฏิบัติในการตอบแบบสอบถามแต่ละตอน ได้ชี้แจงไว้ในส่วนเริ่มต้นของแต่ละตอนแล้ว เฉพาะในตอนที่ 2 ขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาเป็นพิเศษ เฉพาะรายการตัวบ่งชี้ที่.....ถึง..... เท่านั้น (ทั้งนี้เพื่อลดภาระของผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน)

ในการนี้ แบบสอบถามที่ขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณามี 2 ตอน โดยมีวิธีการตอบดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ จำนวน 44 ตัวบ่งชี้ ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ดังนี้

1. พิจารณารายการตัวบ่งชี้ทีละตัว แล้วตัดสินระดับความเหมาะสม โดยทำเครื่องหมาย
(/) ลงในช่องระดับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ ตามความคิดเห็นของท่าน ทั้งนี้ได้กำหนดความหมายระดับการตัดสินดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง	ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมสำหรับใช้ประเมินในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมสำหรับใช้ประเมินในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง	ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมสำหรับใช้ประเมินในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมสำหรับใช้ประเมินในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง	ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมสำหรับใช้ประเมินในระดับน้อยที่สุด

2. เสนอแนะ/แก้ไข หรือเพิ่มเติมความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ลงในช่องท้ายตัวบ่งชี้ นั้น ๆ หรือ
ปรับแก้ลงในต้นฉบับเอกสารนี้ตามที่เห็นสมควร

ขอความกรุณาท่านช่วยตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะมาขอรับ
แบบสอบถามด้วยตนเอง ภายในวันที่ 20 กรกฎาคม 2548 ขอขอบพระคุณยิ่ง

(แบบสอบถาม)

ตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัยสนับสนุนสำหรับงานวัดและประเมินผลของสถานศึกษา จำนวน 5 ตัวบ่งชี้</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 1</u> มีการจัดสรรงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์สำหรับการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 2</u> ครูมีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผล</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 3</u> สถานศึกษามีฐานข้อมูลนักเรียนเพื่อใช้ในการกิจกรรมจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 4</u> ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผลการศึกษา</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 5</u> สถานศึกษามีคู่มือครู ตำรา เอกสารความรู้ด้านการประเมินผลให้ครูได้ศึกษาและมีเทคโนโลยีช่วยในงานวัดและประเมินผล</p> <p>ข้อเสนอแนะ</p> <p>.....</p>					

ตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการวัดและประเมินผล มี 33 ตัวบ่งชี้</p> <p><u>1) การบริหารจัดการงานวัดและประเมินผลของสถานศึกษา มี 11 ตัวบ่งชี้</u></p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 1</u> สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการวัดและประเมินผลครบทุกด้านและดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 2</u> สถานศึกษาจัดทำแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 3</u> มีการจัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิทินการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 4</u> สถานศึกษากำหนดเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการประเมิน</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 5</u> มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 6</u> มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 7</u> มีการกำหนดสาระ เครื่องมือและวิธีการเทียบโอนผลการเรียนของรายวิชาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 8</u> สถานศึกษามีการพัฒนาเกณฑ์การประเมิน</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p>					

ตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 9</u> มีการตรวจสอบและจัดระบบเอกสารหลักฐานการวัดผลของนักเรียนอย่างเป็นระบบ</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p>
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 10</u> สถานศึกษามีการตรวจสอบควบคุมระดับผลการเรียน (เกรด) สำหรับผู้เรียนที่มีคุณภาพและเชื่อถือได้</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p>
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 11</u> สถานศึกษามีการประเมินประสิทธิภาพของงานวัดและประเมินผลประจำปี</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p>
<p>2) การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ มี 13 ตัวบ่งชี้</p>					
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 1</u> ครูผู้สอนมีการประเมินก่อนเรียน</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p>
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 2</u> มีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p>
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 3</u> มีการประเมินตามสภาพจริง</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p>
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 4</u> มีการจัดทำเกณฑ์การประเมินแบบ Scoring Rubrics</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p>
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 5</u> มีการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนโดยการกำหนดภาระงาน</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p>.....</p>

ตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 6</u> มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
ข้อเสนอแนะ.....					
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 7</u> มีการประเมินจากแฟ้มสะสมงาน
ข้อเสนอแนะ.....					
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 8</u> มีการประเมินจากโครงการงานของผู้เรียนรายบุคคล/รายกลุ่ม
ข้อเสนอแนะ.....					
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 9</u> สถานศึกษามีการประเมินด้วยการสื่อสารส่วนบุคคล
ข้อเสนอแนะ.....					
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 10</u> ครูผู้สอนมีการประเมินระหว่างเรียน
ข้อเสนอแนะ.....					
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 11</u> มีการดำเนินงานด้านการประเมินผลหลังเรียนที่มีประสิทธิภาพ
ข้อเสนอแนะ.....					
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 12</u> มีการดำเนินงานประเมินผลการเรียนรู้ปลายปี / ปลายภาคที่มีประสิทธิภาพ
ข้อเสนอแนะ.....					
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 13</u> มีการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย
ข้อเสนอแนะ.....					
.....					
3) การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มี 2 ตัวบ่งชี้					
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 1</u> มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม
ข้อเสนอแนะ.....					
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2</u> มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้น
ข้อเสนอแนะ.....					

ตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
4) การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มี 3 ตัวบ่งชี้					
ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา ข้อเสนอแนะ.....
ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการดำเนินงานการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนรายภาค ข้อเสนอแนะ.....
ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านช่วงชั้น ข้อเสนอแนะ.....
5) การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ มี 3 ตัวบ่งชี้					
ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีการกำหนดมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความของผู้เรียนและมีวิธีการประเมิน ข้อเสนอแนะ.....
ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการดำเนินการประเมินความสามารถการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความ ข้อเสนอแนะ.....
ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการประเมินความสามารถการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความผ่านช่วงชั้น ข้อเสนอแนะ.....

ตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>3. ด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 1</u> ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านการประเมินครบทุกรายวิชา</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 2</u> การแสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและข้อมูลผู้เรียน</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 3</u> สถานศึกษามีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและมีคุณภาพ</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 4</u> คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาโดยเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กันสูงเมื่อเทียบกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 5</u> ร้อยละความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อผลการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 6</u> ร้อยละความพึงพอใจในวิธีการวัด เครื่องมือวัด และเกณฑ์การวัด และประเมินผลของผู้เรียน</p> <p>ข้อเสนอแนะ.....</p>					

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของเกณฑ์การตัดสิน จาก 44 ตัวบ่งชี้ ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ดังนี้

1. พิจารณารายการเกณฑ์ตัดสินตัวบ่งชี้ที่ละตัว แล้วตัดสินระดับความเหมาะสม โดยทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องระดับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ตามความคิดเห็นของท่าน ทั้งนี้ ได้กำหนดความหมายระดับการตัดสิน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เกณฑ์มีความถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เกณฑ์มีความถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เกณฑ์มีความถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เกณฑ์มีความถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เกณฑ์มีความถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ในระดับน้อยที่สุด

2. เสนอแนะ/แก้ไข หรือเพิ่มเติมความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์ลงในช่องท้ายเกณฑ์ นั้น ๆ หรือปรับแก้ลงในต้นฉบับเอกสารนี้ตามที่เห็นสมควร

ในการตัดสินความเหมาะสมของเกณฑ์ ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้พิจารณาเป็นพิเศษ ในตัวชี้วัด จำนวน 14 ตัวชี้วัด (สำหรับตัวชี้วัดอื่น ๆ ได้ขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิท่านอื่น ได้พิจารณาเป็นพิเศษให้แล้ว)

แบบสอบถามตอนที่ 2/1

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>1. ด้านปัจจัยสนับสนุนสำหรับการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 1.</u> มีการจัดสรรงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์สำหรับการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>ระดับ (1) มีงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์สำหรับงานด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาแต่ไม่มีรายละเอียดกำหนดไว้</p> <p>ระดับ (2) มีการจัดสรรงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์สำหรับงานด้านการวัดและประเมินผลในบันทึกการประชุมหรือเอกสารอื่น</p> <p>ระดับ (3) มีการจัดสรรงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์สำหรับงานด้านการวัดและประเมินผลในเอกสารแผนปฏิบัติการประจำปี ชัดเจน</p> <p>ระดับ (4) มีการนำงบประมาณและวัสดุที่จัดสรรไปใช้เพื่องานวัดและประเมินผลจริง</p> <p>ระดับ (5) การใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรถูกต้องตามวัตถุประสงค์และทันเวลาในปีงบประมาณ</p>					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 2.</u> ครูมีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผล</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>ระดับ (1) ครูร้อยละ 0-20 มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผล</p> <p>ระดับ (2) ครูร้อยละ 21-40 มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผล</p> <p>ระดับ (3) ครูร้อยละ 41-60 มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผล</p> <p>ระดับ (4) ครูร้อยละ 61-80 มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผล</p> <p>ระดับ (5) ครูทุกคนมีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผล</p>					
--	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 3 สถานศึกษามีฐานข้อมูลนักเรียนเพื่อใช้ในการกิจกรรมจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) สถานศึกษามีข้อมูลพื้นฐานนักเรียนทุกคน</p> <p>(2) สถานศึกษามีข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนครบทุกด้าน</p> <p>(3) สถานศึกษามีผลการวิเคราะห์นักเรียนรายคน</p> <p>(4) สถานศึกษาจัดกลุ่มผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>(5) สถานศึกษานำผลการวิเคราะห์/จัดกลุ่มผู้เรียนไปใช้ในการกำหนดกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล</p>					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

<p>ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผลการศึกษา</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) ผู้บริหารให้ความสนใจงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p>(2) ผู้บริหารสนับสนุนช่วยเหลือแนะนำครูผู้สอนงานการวัดและประเมินผล</p> <p>ได้</p> <p>(3) ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>(4) เป็นผู้นำและร่วมวางแผนกับครูในสถานศึกษาดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>(5) ผู้บริหารนเทศติดตามงานด้านการวัดและประเมินผลสม่ำเสมอ</p>					
--	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 5 สถานศึกษามีคู่มือครู ตำรา เอกสารความรู้ ด้านการประเมินผลให้ครูได้ศึกษาและมีเทคโนโลยีช่วยในงานวัดและประเมินผล</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>ระดับ (1) สถานศึกษามีคู่มือครู ตำรา เอกสารความรู้ด้านการวัดและการประเมินผลให้ครูได้ศึกษา คิดเป็นร้อยละ 10 ของครูทั้งหมด</p> <p>ระดับ (2) จากข้อ (1) มีร้อยละ 30 ของครูทั้งหมด</p> <p>ระดับ (3) จากข้อ (1) มีร้อยละ 50 ของครูทั้งหมด</p> <p>ระดับ (4) จากข้อ (1) มีร้อยละ 70 ของครูทั้งหมด</p> <p>ระดับ (5) ครูทุกคนมีคู่มือครู ตำรา เอกสารด้านการวัดและประเมินผล และใช้เทคโนโลยีช่วยในการทำงานวัดและประเมินผล</p>					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

แบบสอบถามตอนที่ 2/2

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
2. ด้านกระบวนการวัดและประเมินผล					
2.1 การบริหารจัดการงานวัดและประเมินผลของสถานศึกษา					
ตัวบ่งชี้ที่ 1 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการวัดผลและประเมินผล ครบทุกด้านและดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
เกณฑ์การประเมิน					
(1) สถานศึกษามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการวัดผลและประเมินผล					
(2) สถานศึกษามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวัดและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้					
(3) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
(4) คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายครบถ้วน					
(5) คณะกรรมการประเมินการดำเนินงานวัดและประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงานด้านงานวัดประเมินผลของสถานศึกษา					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

ตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานศึกษาจัดทำแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินของสถานศึกษา					
เกณฑ์การประเมิน					
(1) สถานศึกษามีระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา					
(2) ระเบียบการวัดและประเมินผลมีรายละเอียดครบถ้วนนำไปปฏิบัติได้					
(3) ระเบียบการวัดและประเมินผลถูกต้องตามหลักวิชาการ					
(4) มีการประเมินการใช้ระเบียบแนวปฏิบัติกรวัดและประเมินผล					
(5) มีการปรับปรุงระเบียบแนวปฏิบัติให้ถูกต้องและเอื้อต่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการจัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิทินการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) มีปฏิทินการดำเนินงานการวัดประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p>(2) มีแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p>(3) มีการติดตามการดำเนินงานตามแผน</p> <p>(4) มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผน</p> <p>(5) มีการปรับปรุงแผนและรายงานผลการดำเนินงาน</p>					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

<p>ตัวบ่งชี้ที่ 4 สถานศึกษากำหนดเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการประเมิน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) มีเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการประเมิน หรือเกณฑ์ตัดสินของสถานศึกษา</p> <p>(2) มีการกำหนดเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการประเมินผลการเรียนตามกลุ่มสาระ 8 กลุ่มสาระ</p> <p>(3) มีการกำหนดเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการประเมินผลการเรียนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ</p> <p>(4) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อนุมัติและให้ความเห็นชอบเกณฑ์</p> <p>(5) คณะครูรับทราบและมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการประเมิน</p>					
--	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 5</u> การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) มีการนิเทศติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง</p> <p>(2) มีการนิเทศติดตาม ประเมินผลอย่างเป็นระบบ</p> <p>(3) มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>(4) มีการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น</p> <p>(5) มีการแจ้งผลการนิเทศติดตามให้ครูในโรงเรียนทราบ</p>					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 6</u> มีการกำหนด โครงสร้างการบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ครูปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมิน โดยบันทึกในเอกสารการประชุม</p> <p>(2) มีคำสั่งให้ครูปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล และมีการจัดทำแผนภูมิ โครงสร้างบุคลากรชัดเจน</p> <p>(3) คำสั่งแบ่งงานลงนามโดยผู้บริหาร โรงเรียน</p> <p>(4) มีแผนภูมิโครงสร้างองค์กรติดไว้ในที่เปิดเผย</p> <p>(5) บุคลากรมีความพึงพอใจในบทบาทหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80</p>					
--	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 7 มีการกำหนดสาระ เครื่องมือและวิธีการเทียบโอนผลการเรียนของรายวิชาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ					
เกณฑ์การประเมิน					
(1) มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน					
(2) มีการกำหนดสาระและวิธีการเทียบโอนผลการเรียน					
(3) มีเครื่องมือสำหรับการเทียบโอนผลการเรียน					
(4) สถานศึกษาเคยจัดให้มีการเทียบโอนผลการเรียนสำหรับนักเรียนที่ มาเข้าเรียนในสถานศึกษา					
(5) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

ตัวบ่งชี้ที่ 8 สถานศึกษามีการพัฒนาเกณฑ์การประเมิน					
เกณฑ์การประเมิน					
(1) มีการตรวจสอบความเหมาะสมตัวบ่งชี้พฤติกรรมการณ์เรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้					
(2) มีหลักฐานการสร้างเกณฑ์การประเมินของสถานศึกษา					
(3) มีการทดลองใช้เกณฑ์					
(4) มีการหาคุณภาพของเกณฑ์					
(5) มีการปรับปรุงเกณฑ์การประเมิน					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 9 มีการตรวจสอบและจัดระบบเอกสารหลักฐานการวัดผลของนักเรียนอย่างเป็นระบบ</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) สถานศึกษามีเอกสารหลักฐานการวัดผลของนักเรียนทุกคนทุกแบบ ปพ.1-9</p> <p>(2) สถานศึกษาตรวจสอบเอกสารข้อมูลทางการวัดผลของนักเรียนทุกแบบ</p> <p>(3) สถานศึกษามีข้อมูลเอกสารหลักฐานการวัดผลของนักเรียนถูกต้อง</p> <p>(4) สถานศึกษา แจ้างและเผยแพร่ข้อมูล ในเอกสารหลักฐานการวัดผลให้ ผู้เกี่ยวข้องทราบ</p> <p>(5) สถานศึกษาเก็บเอกสารหลักฐานการวัดผลของนักเรียนอย่างเป็นระบบ ง่ายต่อการค้นหาข้อมูล</p>					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

<p>ตัวบ่งชี้ที่ 10 สถานศึกษามีการตรวจสอบควบคุมระดับผลการเรียน(เกรด) สำหรับ ผู้เรียนที่มีคุณภาพและเชื่อถือได้</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) เครื่องมือประเมินผลผู้เรียนมีความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้</p> <p>(2) คะแนนประเมินนักเรียนระหว่างปีสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน</p> <p>(3) ระดับผลการเรียนรายวิชาสอดคล้องกับคะแนนประเมินผลนักเรียน รายวิชา</p> <p>(4) ระดับผลการเรียนของนักเรียนรายปีสอดคล้องกับคะแนนผลการ ประเมินปลายปีและระหว่างปีรวมกัน</p> <p>(5) ระดับผลการเรียนของนักเรียนรายช่วงชั้นสอดคล้องกับระดับผลการเรียน รายปี 3 ปี รวมกัน</p>					
--	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 11 มีการประเมินประสิทธิภาพของงานวัดและประเมินผลประจำปี</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินประสิทธิภาพของงานวัดและประเมินผล</p> <p>(2) มีแผนและปฏิทินการประเมินประสิทธิภาพของงานวัดและประเมินผล</p> <p>(3) มีผลการประเมินประสิทธิภาพของงานวัดและประเมินผลระหว่างปี</p> <p>(4) มีเครื่องมือประเมินประสิทธิภาพของงานวัดและประเมินผล</p> <p>(5) มีผลการประเมินประสิทธิภาพของงานวัดและประเมินผลปลายปีและการปรับปรุงผลการประเมิน</p>					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

แบบสอบถามตอนที่ 2/3

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
2.2 การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ตัวบ่งชี้ที่ 1 ครูผู้สอนมีการประเมินก่อนเรียน <u>เกณฑ์การประเมิน</u> (1) ครูผู้สอนมีข้อมูลผลการเรียนของนักเรียนรายคน ในชั้นปีที่ผ่านมา (2) มีเครื่องมือประเมินนักเรียนก่อนเรียน (3) มีผลการประเมินความพร้อมและพื้นฐานของผู้เรียนก่อนเรียน (4) มีวิธีการ/เครื่องมือซ่อมเสริมผู้เรียนให้มีความพร้อมและพื้นฐานการเรียนรู้ในชั้นต่อไป (5) มีการซ่อมเสริมปรับปรุงพื้นฐานและประเมินความรอบรู้ในเรื่องที่จะเรียนก่อนเรียน					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง <u>เกณฑ์การประเมิน</u> (1) มีการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ (2) มีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ (3) มีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายภาค (4) มีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี (5) กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังโดยคณะกรรมการจากหลายฝ่าย					
---	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 3 การประเมินตามสภาพจริง</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) การกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้, ทักษะการทำงานของผู้เรียน ภายใต้อสภาพการณ์และเงื่อนไขที่สอดคล้องกับสภาพจริงมากที่สุด</p> <p>(2) มีการจัดทำเกณฑ์ประเมินไว้ชัดเจน</p> <p>(3) มีผลการประเมินที่บ่งบอกถึงความต่อเนื่อง เช่น พัฒนาการของผู้เรียน</p> <p>(4) มีการประเมินที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ (K) ทักษะกระบวนการ (P) และเจตคติ (A)</p> <p>(5) มีบันทึกผลการประเมินจากหลายฝ่ายและมีรายงานการประเมิน</p>					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

<p>ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีการจัดทำเกณฑ์การประเมินแบบ Scoring Rubrics</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) มีการกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ที่จะประเมิน</p> <p>(2) มีเกณฑ์การประเมินของแต่ละกลุ่มสาระ/หน่วยการเรียนรู้</p> <p>(3) มีการกำหนดจำนวน ระดับของเกณฑ์และการพิจารณาเกณฑ์ผ่านและไม่ผ่านชัดเจน</p> <p>(4) มีการตรวจสอบความชัดเจนของเกณฑ์การประเมิน โดยผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง</p> <p>(5) มีการประเมินการใช้เกณฑ์และปรับปรุงเกณฑ์</p>					
---	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และประเมินผลการเรียน โดยการกำหนดภาระงาน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (พฤติกรรมการเรียนรู้)</p> <p>(2) มีการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>(3) มีการออกแบบภาระงานและกำหนดผลงานที่คาดหวัง</p> <p>(4) มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน</p> <p>(5) มีการประเมินและรายงานผลการประเมิน</p>					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

<p>ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) การกำหนดปฏิบัติการประเมินชัดเจน</p> <p>(2) มีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน</p> <p>(3) มีการบันทึกผลการประเมินนักเรียนรายคน หรือรายกลุ่มเป็นระยะ ๆ</p> <p>(4) มีผลพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน</p> <p>(5) มีการแจ้งให้ผู้เรียนรับทราบผลเป็นระยะๆ</p>					
---	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 7 การประเมินจากเพิ่มสะสมงาน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายของงานตามจุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>(2) มีการกำหนดเกณฑ์คุณภาพของงาน ตัวบ่งชี้และระดับคะแนน</p> <p>(3) นักเรียนสร้างงานจัดระบบชิ้นงาน และคัดเลือกงานสะสมไว้ในแฟ้ม, ก่อตั้งหรือสมุด</p> <p>(4) ผู้เรียน ครู ประเมินงาน แสดงความคิดเห็นต่องาน เพื่อน ผู้ปกครอง ให้ข้อเสนอแนะ วิพากษ์ชิ้นงาน</p> <p>(5) มีการปรับปรุงงาน และนำเสนอเผยแพร่งาน</p>					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

<p>ตัวบ่งชี้ที่ 8 มีการประเมินจากโครงการของผู้เรียนรายบุคคล / รายกลุ่ม</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) มีการกำหนดภาระงานในลักษณะของโครงการให้ผู้เรียนปฏิบัติในรูปแบบใด รูปแบบหนึ่ง ได้แก่ โครงการสิ่งประดิษฐ์ โครงการแก้ปัญหา</p> <p>โครงการสำรวจ โครงการอาชีพ หรือการทดลองศึกษาค้นคว้า</p> <p>(2) มีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน มีตัวบ่งชี้ ระดับของเกณฑ์</p> <p>(3) มีการแจ้งเกณฑ์ให้นักเรียนทราบ</p> <p>(4) มีผลการประเมินโครงการ อาจเป็นรายบุคคล หรือโครงการกลุ่ม</p> <p>(5) มีการรายงานผลของโครงการและการนำเสนอต่อบุคคลอื่น เช่น เพื่อนนักเรียน ครู ผู้ปกครอง</p>					
--	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 11 มีการดำเนินงานด้านการประเมินผลหลังเรียนที่มีประสิทธิภาพ เกณฑ์การประเมิน <ol style="list-style-type: none"> (1) มีผลการประเมินหลังเรียน (2) มีการตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (3) มีการปรับปรุงแก้ไขข้อเสริมผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือจุดประสงค์ของการเรียน (4) การปรับปรุงแก้ไขวิธีเรียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (5) มีการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กับการประเมินก่อนเรียนและปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียน 					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

ตัวบ่งชี้ที่ 12 มีการดำเนินงานประเมินผลการเรียนรู้ปลายปี / ปลายภาคที่มีประสิทธิภาพ เกณฑ์การประเมิน <ol style="list-style-type: none"> (1) มีผลการเรียนรู้ปลายปี / ปลายภาค (2) นำผลการประเมินระหว่างเรียนไปใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินผลการเรียน (3) ผลการเรียนรู้ปลายปี / ปลายภาค ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวังครบถ้วนสมบูรณ์ (4) มีการใช้ผลการประเมินสรุปตัดสินความสำเร็จของผู้เรียนในแต่ละสาระการเรียนรู้ (5) การนำผลการเรียนรู้ปลายปี / ปลายภาค มาใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงแก้ไขข้อเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายสาระ 					
--	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

แบบสอบถามตอนที่ 2/4

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>2.3 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p> <p>ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) มีขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา</p> <p>(2) มีจุดประสงค์ของแต่ละกิจกรรม</p> <p>(3) มีการประเมินพฤติกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลการปฏิบัติกิจกรรมด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายตามสภาพจริง</p> <p>(4) มีเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินกิจกรรมชัดเจนและแจ้งให้ผู้เรียนทราบ</p> <p>(5) มีการซ่อมเสริมปรับปรุงกิจกรรมในกรณีที่ยังไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ของกิจกรรม</p>					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

<p>ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้น</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) มีผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายคน</p> <p>(2) มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนทุกคนตลอดช่วงชั้น</p> <p>(3) มีผลการประเมินการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี</p> <p>(4) มีการนำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการเพื่อให้เห็นชอบ</p> <p>(5) มีการนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาตัดสินและอนุมัติผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้น</p>					
--	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>2.4 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p>ตัวบ่งชี้ที่ 1 การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา</p> <p>(2) กำหนดโดยคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนครู ผู้ปกครอง ชุมชน</p> <p>(3) มีการกำหนดวิธีการประเมินและแนวทางการพัฒนาการประเมิน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการปรับปรุงซ่อมเสริมผู้เรียน</p> <p>(4) คุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับค่านิยมอันดีงามของสังคม</p> <p>(5) มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาให้นักเรียน และผู้ปกครองทราบ</p>					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

<p>ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนรายภาค</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนรายภาค</p> <p>(2) มีการประเมินด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย</p> <p>(3) มีการประเมินทั้งจากในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และจากบุคคลหลายฝ่าย</p> <p>(4) มีวิธีการและเกณฑ์การประเมินถูกต้องเหมาะสมกับกิจกรรมและคุณลักษณะที่จะประเมิน</p> <p>(5) มีการประเมินที่ครอบคลุมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สถานศึกษากำหนด</p>					
---	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 3 การดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านช่วงชั้น เกณฑ์การประเมิน (1) มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อตัดสินให้ผู้เรียนผ่านช่วงชั้นทุกคน (2) มีการนำผลการประเมินรายภาคมาประเมินร่วมกับผลการประเมินผ่านช่วงชั้น (3) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด (4) มีการซ่อมเสริมปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนในกรณีที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (5) มีการแจ้งการตัดสินผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ผู้เรียนและผู้ปกครองทราบ					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

2.5 การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีการกำหนดมาตรฐานการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความของผู้เรียนและวิธีการประเมิน เกณฑ์การประเมิน (1) มีมาตรฐานการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความของสถานศึกษา (2) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ (3) มีเกณฑ์และตัวบ่งชี้วัดความสามารถการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความชัดเจน (4) เกณฑ์ ตัวชี้วัดในการประเมินสอดคล้องกับมาตรฐาน (5) มีแนวทางการซ่อมเสริมปรับปรุงผู้เรียนที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน					
--	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการดำเนินการประเมินความสามารถการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความ เกณฑ์การประเมิน (1) มีผลการประเมินความสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์และการเขียนสื่อความ (2) มีการประเมินด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย (3) ผลการประเมิน สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนด (4) มีการดำเนินการซ่อมเสริมปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนในส่วนที่ไม่ผ่านการประเมิน (5) มีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบ					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การประเมินความสามารถการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความผ่านช่วงชั้น เกณฑ์การประเมิน (1) มีผลการประเมิน เพื่อตัดสินให้ผู้เรียนผ่านช่วงชั้นทุกคน (2) ผลการประเมินสอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของนักเรียน (3) มีการตัดสินการผ่านมาตรฐานตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด (4) มีการซ่อมเสริมปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินผ่านช่วงชั้น (5) มีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบ					
---	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>3. ด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p>ตัวบ่งชี้ที่ 1 ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านการประเมินครบทุกรายวิชา</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>ระดับ (1) นักเรียนร้อยละ 71 - 75 ผ่านการประเมินครบทุกรายวิชา</p> <p>ระดับ (2) นักเรียนร้อยละ 76 - 80 ผ่านการประเมินครบทุกรายวิชา</p> <p>ระดับ (3) นักเรียนร้อยละ 81 - 85 ผ่านการประเมินครบทุกรายวิชา</p> <p>ระดับ (4) นักเรียนร้อยละ 86 - 90 ผ่านการประเมินครบทุกรายวิชา</p> <p>ระดับ (5) นักเรียนทุกคนผ่านการประเมินครบทุกรายวิชา</p>					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

<p>ตัวบ่งชี้ที่ 2 การแสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและข้อมูลผู้เรียน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) มีเอกสารหลักฐานแสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนรายคนถูกต้อง</p> <p>(2) ผู้บริหารนำข้อมูลผลการเรียนรู้ของผู้เรียนไปใช้ประโยชน์</p> <p>(3) ครูแนะแนวนำข้อมูลผลการเรียนรู้ของผู้เรียนไปใช้ประโยชน์</p> <p>(4) ครูผู้สอนนำข้อมูลผลการเรียนรู้ของผู้เรียนไปใช้ประโยชน์</p> <p>(5) ผู้เรียนนำข้อมูลผลการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์</p>					
--	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 3 สถานศึกษามีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและมีคุณภาพ เกณฑ์การประเมิน (1) มีเครื่องมือการวัดและประเมินผล (2) มีเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย (3) เครื่องมือวัดและประเมินผลได้รับการพัฒนาโดยผู้เชี่ยวชาญ (4) เครื่องมือวัดและประเมินผลได้รับการปรับปรุงตรวจสอบคุณภาพ (5) สถานศึกษามีเครื่องมือทุกแบบที่มีคุณภาพ					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

ตัวบ่งชี้ที่ 4 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาโดยเฉลี่ย มีความสัมพันธ์กันสูงเมื่อเทียบกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ เกณฑ์การประเมิน ระดับ (1) มีค่าสหสัมพันธ์ .2 ระดับ (2) มีค่าสหสัมพันธ์ .4 ระดับ (3) มีค่าสหสัมพันธ์ .6 ระดับ (4) มีค่าสหสัมพันธ์ .8 ระดับ (5) มีค่าสหสัมพันธ์ 1					
---	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 5 ร้อยละความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อผลการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน เกณฑ์การประเมิน ระดับ (1) มีความพึงพอใจในระดับมากร้อยละ 20 ระดับ (2) มีความพึงพอใจในระดับมากร้อยละ 40 ระดับ (3) มีความพึงพอใจในระดับมากร้อยละ 60 ระดับ (4) มีความพึงพอใจในระดับมากร้อยละ 80 ระดับ (5) มีความพึงพอใจในระดับมากร้อยละ 100					

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

ตัวบ่งชี้ที่ 6 ร้อยละความพึงพอใจในวิธีการวัด เครื่องมือวัด และเกณฑ์การวัดและประเมินผลของผู้เรียน เกณฑ์การประเมิน ระดับ (1) นักเรียนมีความพึงพอใจร้อยละ 20 ระดับ (2) นักเรียนมีความพึงพอใจร้อยละ 40 ระดับ (3) นักเรียนมีความพึงพอใจร้อยละ 60 ระดับ (4) นักเรียนมีความพึงพอใจร้อยละ 80 ระดับ (5) นักเรียนทุกคนมีความพึงพอใจ					
---	--	--	--	--	--

ข้อเสนอแนะ เกณฑ์ข้อที่.....ควรเปลี่ยนเป็น

แบบสอบถามสำหรับสหชนากลุ่ม

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>1. ด้านปัจจัยสนับสนุนงานการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p>ตัวบ่งชี้ 1 มีคณะกรรมการ/ผู้รับผิดชอบงานการวัดและประเมินผลของโรงเรียน</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวัดและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ</p> <p>(2) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวัดและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p> <p>(3) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวัดและประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์และการเขียนสื่อความ</p> <p>(4) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p>(5) มีคณะกรรมการติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล</p>					
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 2</u> มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินงานด้านวัดและประเมินผล</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>ระดับ (1) มีงบประมาณสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผลแต่ไม่ได้กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร</p> <p>ระดับ (2) มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการวัด และประเมินผลในบันทึกการประชุมหรือเอกสารอื่น</p> <p>ระดับ (3) มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการวัด และประเมินผลในเอกสารแผนปฏิบัติการประจำปีชัดเจน</p> <p>ระดับ (4) มี (3) + มีการนำงบประมาณที่จัดสรรไปใช้เพื่องานวัดและประเมินผลจริง</p> <p>ระดับ (5) มี (4) + การใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรถูกต้องตามวัตถุประสงค์และทันเวลาในปีงบประมาณ</p>					

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 2.</u> ครูมีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผล</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>ระดับ (1) ครูร้อยละ 0-20 ได้รับการอบรม/ผ่านการทดสอบความรู้</p> <p>ระดับ (2) ครูร้อยละ 21-40 ได้รับการอบรม/ผ่านการทดสอบความรู้</p> <p>ระดับ (3) ครูร้อยละ 41-60 ได้รับการอบรม/ผ่านการทดสอบความรู้</p> <p>ระดับ (4) ครูร้อยละ 61-80 ได้รับการอบรม/ผ่านการทดสอบความรู้</p> <p>ระดับ (5) ครูร้อยละ 81 ขึ้นไป ได้รับการอบรม/ผ่านการทดสอบความรู้</p>					
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 3.</u> มีระบบฐานข้อมูลเพื่อใช้เป็นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล (ข้อมูลผลสัมฤทธิ์, ความสามารถพิเศษ, โรคประจำตัว ฯลฯ)</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>ระดับ (1) มีข้อมูลพื้นฐานนักเรียนบางคน</p> <p>ระดับ (2) มีข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนทุกคน</p> <p>ระดับ (3) มี (2) + มีผลการวิเคราะห์นักเรียนรายคน</p> <p>ระดับ (4) มี (3) + มีการจัดกลุ่มผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>ระดับ (5) มี (4) + มีการนำผลการวิเคราะห์/จัดกลุ่มผู้เรียนไปใช้ในการกำหนด กิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล</p>					
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 4</u> ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผลการศึกษา</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) ผู้บริหารผ่านการอบรมความรู้ด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>(2) ผู้บริหารสนับสนุนช่วยเหลือแนะนำครูผู้สอนงานการวัดและประเมินผล</p> <p>(3) ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>(4) เป็นผู้นำและร่วมวางแผนกับครูในสถานศึกษาดำเนินงานด้านการวัด และประเมินผล</p> <p>(5) เป็นผู้นำ ร่วมวางแผนพัฒนางาน และทดลองนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อยกระดับ คุณภาพงานด้านการวัดและประเมินผลสม่ำเสมอ</p>					

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 5</u> มีตำรา เอกสารความรู้ ด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>สำหรับปฏิบัติงานวัดและประเมินผลเพียงพอ</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>ระดับ (1) ครูน้อยกว่าร้อยละ 10 มีตำรา เอกสารความรู้ด้านการวัดและการประเมินผล</p> <p>ระดับ (2) ครูร้อยละ 11 - 29 มีตำรา เอกสารความรู้ด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>ระดับ (3) ครูร้อยละ 30 - 49 มีตำรา เอกสารความรู้ด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>ระดับ (4) ครูร้อยละ 50 - 69 มีตำรา เอกสารความรู้ด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>ระดับ (5) ครูร้อยละ 70 ขึ้นไป มีตำรา เอกสารความรู้ด้านการวัดและประเมินผล</p>					
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 6</u> มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนงานการวัดและประเมินผล</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับงานการวัดและประเมินผล</p> <p>(2) มีระบบสืบค้นข้อมูลสำหรับงานการวัดและประเมินผล</p> <p>(3) มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับงานวัดผลของครูในสถานศึกษา</p> <p>(4) มีการประเมินระบบบริการด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ</p> <p>(5) ครูมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข</p>					
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 7</u> มีสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการด้านการวัดและประเมินผล</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) มีการจัดตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>(2) มีพื้นที่ปฏิบัติงานของศูนย์และเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์</p> <p>(3) มีการให้บริการด้านต่าง ๆ ของศูนย์</p> <p>(4) มีการประเมินการให้บริการของศูนย์</p> <p>(5) มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของศูนย์</p>					

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>2. ด้านกระบวนการวัดและประเมินผล</p> <p>2.1 การบริหารจัดการงานวัดและประเมินผลของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ</p> <p>ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีการจัดโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับงานด้านการวัดและประเมินผล</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>ระดับ (1) มีโครงสร้างการบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลแต่ไม่ชัดเจน</p> <p>ระดับ (2) มีโครงสร้างการบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลที่เป็นลายอักษร</p> <p>ระดับ (3) มี (2) + มีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลติดไว้ในที่เปิดเผย</p> <p>ระดับ (4) มี (3) + มีการประเมินการบริหารงาน</p> <p>ระดับ (5) มี (4) + มีการปรับปรุงระบบการบริหารงานด้านการวัดและประเมินผล</p>					
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน/ปัญหาทางการวัดและประเมินผลในรอบปี</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) มีการสำรวจปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับงานด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>(2) มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน จุดเด่น จุดด้อย ในงานด้านการวัดประเมินผล</p> <p>(3) มีการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา</p> <p>(4) มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการในการพัฒนา</p> <p>(5) มีการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา</p>					
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการวางแผนพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในรอบปี</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) มีเป้าหมายความสำเร็จของงานด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>(2) มีโครงการรองรับการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลประจำปี การศึกษา</p> <p>(3) มีปฏิทินการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลประจำปีการศึกษา</p> <p>(4) มีผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผน</p> <p>(5) ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน</p>					

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 4. มีการปฏิบัติงานตามแผนอย่างเป็นระบบ จริงจัง					
เกณฑ์การประเมิน					
(1) มีการปฏิบัติงานตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้	ข้อเสนอแนะ				
(2) มีเครื่องมือติดตามการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ					
(3) มีการสำรวจปัญหาอุปสรรคระหว่างการค้าเนินงานวัดและประเมินผล					
(4) มีการแก้ไขปัญหาระหว่างการดำเนินงาน					
(5) ผู้บริหารและครูทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตาม ข้อที่ 1-4					
ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลเมื่อสิ้นภาคเรียน/สิ้นปีการศึกษา					
เกณฑ์การประเมิน					
(1) มีผลการประเมินความก้าวหน้าการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผล	ข้อเสนอแนะ				
(2) มีเครื่องมือติดตามการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผล					
(3) มีปฏิทินติดตามการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผล					
(4) มีรายงานผลการประเมินการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา					
(5) มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
ตัวบ่งชี้ 5 การพัฒนาระบบ/วิธีการ/รูปแบบการวัดและประเมินผลใหม่ ๆ					
เกณฑ์การประเมิน					
(1) มีแผนการส่งเสริมพัฒนาระบบ/วิธีการวัดและประเมินผลใหม่ ๆ	ข้อเสนอแนะ				
(2) มีการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล					
(3) มีการนำวิธีการวัดและประเมินผลรูปแบบใหม่มาทดลองใช้					
(4) มีผลงานวิจัยด้านการวัดและประเมินผล					
(5) ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบ/วิธีการวัดและประเมินผลใหม่ ๆ					

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>2.2 การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 1</u> มีการประเมินก่อนเรียนในแต่ละสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) มีข้อมูลผลการเรียนรายกลุ่มสาระของผู้เรียนรายคนในชั้นปีที่ผ่านมา</p> <p>(2) มีเครื่องมือประเมินผู้เรียนก่อนเรียน</p> <p>(3) มีการประเมินความรอบรู้ในเรื่องที่จะเรียนก่อนเรียน</p> <p>(4) มีวิธีการ/ เครื่องมือซ่อมเสริมผู้เรียนให้มีความพร้อมและพื้นฐานการเรียนรู้ก่อนเรียน</p> <p>(5) มีการซ่อมเสริมปรับปรุงความรู้และทักษะก่อนเรียน</p>					
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 2</u> มีการประเมินระหว่างเรียน</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) มีแนวทางการประเมินผลผู้เรียนในแผนการเรียนรู้</p> <p>(2) เครื่องมือประเมินในแผนการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง</p> <p>(3) มีเอกสารข้อมูลผลการประเมินผู้เรียนระหว่างเรียนรายคนทุกคน</p> <p>(4) มีการปรับปรุง/แก้ไข/ส่งเสริม ผู้เรียนระหว่างเรียน</p> <p>(5) มีหลักฐานการแจ้งข้อมูลผลการประเมินระหว่างเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ</p>					
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 3</u> มีการประเมินผลการเรียน โดยการกำหนดภาระงาน</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) มีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (พฤติกรรมการเรียนรู้)</p> <p>(2) มีการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>(3) มีการออกแบบภาระงานและกำหนดผลงานที่คาดหวัง</p> <p>(4) มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินและกำหนดระดับคะแนน</p> <p>(5) มีการประเมินและรายงานผลการประเมิน</p>					

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 4</u> การประเมินจากเพิ่มสะสมงาน</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) ครูและผู้เรียนร่วมกันกำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายของเพิ่มสะสมงานตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง</p> <p>(2) มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินและระดับคะแนน</p> <p>(3) มีชิ้นงานสะสมไว้ในแฟ้ม ก่ออง หรือสมุด</p> <p>(4) ผู้เรียน ครู ประเมินงาน แสดงความคิดเห็นต่องาน เพื่อน ผู้ปกครอง ให้ข้อเสนอแนะ วิพากษ์ชิ้นงาน</p> <p>(5) มีการปรับปรุงงาน และเผยแพร่ผลงาน</p>					
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 5</u> มีการประเมินจากโครงการของผู้เรียนรายบุคคล / รายกลุ่ม</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) มีการกำหนดภาระงานในลักษณะของโครงการให้ผู้เรียนปฏิบัติ</p> <p>(2) มีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน และระดับคะแนน</p> <p>(3) มีการรายงานผลของโครงการ</p> <p>(4) มีผลการประเมินโครงการ รายบุคคล หรือ โครงการกลุ่ม</p> <p>(5) มีการนำเสนอโครงการ ต่อเพื่อนนักเรียน ครู ผู้ปกครอง</p>					
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 6</u> มีการสร้างเครื่องมือการวัดผลประเมินผลตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) มีการกำหนดสิ่งที่ต้องประเมินในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>(2) เครื่องมือการวัดผลประเมินผลทุกแบบสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง</p> <p>(3) มีเครื่องมือการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย</p> <p>(4) มีการปรับปรุงเครื่องมือวัดผลประเมินผล</p> <p>(5) ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผลประเมินผล</p>					

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 7</u> มีการจัดทำเกณฑ์การประเมินแบบ Scoring Rubrics เกณฑ์การประเมิน (1) มีการกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้หรือผลสำเร็จของชิ้นงานที่จะประเมิน (2) ผู้สอนและผู้เรียนกำหนดเกณฑ์การประเมินร่วมกัน (3) มีการตรวจสอบความชัดเจนของเกณฑ์การประเมินก่อนนำมาใช้ประเมินจริง (4) เกณฑ์บอกระดับความสำเร็จของชิ้นงานหรือพฤติกรรมการเรียนรู้จากดีมาก ไปจนถึงต้องปรับปรุง ชัดเจน (5) มีการประเมินการใช้เกณฑ์และปรับปรุงระดับของเกณฑ์					
	ข้อเสนอแนะ				
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 8</u> มีการพัฒนาเกณฑ์การประเมิน เกณฑ์การประเมิน (1) มีการตรวจสอบความเหมาะสมตัวบ่งชี้พฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ (2) มีหลักฐานการสร้างเกณฑ์การประเมินของสถานศึกษา (3) มีการทดลองใช้เกณฑ์ (4) มีการหาคุณภาพของเกณฑ์ (5) มีการปรับปรุงเกณฑ์การประเมิน					
	ข้อเสนอแนะ				
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 9</u> มีการประเมินผลหลังเรียน เกณฑ์การประเมิน (1) มีผลการประเมินหลังเรียน (2) มีการตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (3) มีการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้หลังเรียนกับการประเมินก่อนเรียน (4) มีการปรับปรุงแก้ไขซ่อมเสริมผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (5) มีการนำผลการประเมินหลังเรียนมาปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
	ข้อเสนอแนะ				

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 10</u> มีการประเมินผลการเรียนรู้ปลายปี</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) มีผลการเรียนรู้ปลายปี</p> <p>(2) นำผลการประเมินระหว่างเรียน ไปใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินผลการเรียนปลายปี</p> <p>(3) ผลการเรียนรู้ปลายปี ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี</p> <p>(4) มีการใช้ผลการประเมินเพื่อสรุปตัดสินความสำเร็จของผู้เรียน ในแต่ละกลุ่มสาระ</p> <p>(5) มีการนำผลการเรียนรู้ปลายปี มาใช้ปรับปรุงแก้ไขซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายกลุ่มสาระการเรียนรู้</p>					
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 11</u> มีการตัดสินผลการเรียนและการให้ระดับผลการเรียนของผู้เรียนทุกคน</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) ผู้เรียนทุกคนมีผลการตัดสินผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ปลายปี</p> <p>(2) ผู้เรียนทุกคนมีผลการตัดสินผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น</p> <p>(3) มีเกณฑ์การให้ระดับคุณภาพผลการเรียนปลายปีทุกกลุ่มสาระ</p> <p>(4) มีเกณฑ์การให้ระดับคุณภาพผลการเรียนช่วงชั้นทุกกลุ่มสาระ</p> <p>(5) ผู้เรียนที่ผ่านการประเมินช่วงชั้นทุกคนผ่านเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น</p>					
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 12</u> มีการตรวจสอบระดับผลการเรียน(เกรด) ให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) เครื่องมือประเมินผลผู้เรียนมีความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระ</p> <p>(2) คะแนนประเมินนักเรียนระหว่างปีสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน</p> <p>(3) ระดับผลการเรียนรายวิชาสอดคล้องกับคะแนนประเมินผลนักเรียนรายวิชา</p> <p>(4) ระดับผลการเรียนของนักเรียนรายปีสอดคล้องกับคะแนนผลการประเมินปลายปีและระหว่างปีรวมกัน</p> <p>(5) ระดับผลการเรียนของนักเรียนรายช่วงชั้นสอดคล้องกับระดับผลการเรียน 3 ปีรวมกัน</p>					

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 13</u> มีการจัดระบบเอกสารหลักฐานการศึกษาของนักเรียนอย่างเป็นระบบ</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) มีเอกสารหลักฐานการวัดผลของนักเรียนทุกคนทุกแบบ ปพ.1-9</p> <p>(2) มีการตรวจสอบข้อมูลในเอกสารหลักฐานการศึกษาของนักเรียนทุกแบบ</p> <p>(3) ข้อมูลเอกสารหลักฐานการศึกษาของนักเรียนถูกต้อง</p> <p>(4) มีการแจ้งและเผยแพร่ข้อมูลในเอกสารหลักฐานการศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ</p> <p>(5) มีการเก็บเอกสารหลักฐานการศึกษาของนักเรียนอย่างเป็นระบบง่ายต่อการค้นหาข้อมูล</p>					
	ข้อเสนอแนะ				
<p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 14</u> มีการกำหนดแนวปฏิบัติ วิธีการ และเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนของรายวิชาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน</p> <p>(2) มีการกำหนดวิธีการเทียบโอนผลการเรียน</p> <p>(3) มีเครื่องมือสำหรับการเทียบโอนผลการเรียน</p> <p>(4) มีเกณฑ์สำหรับเทียบโอนผลการเรียน</p> <p>(5) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา</p>					
	ข้อเสนอแนะ				
<p>2.3 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p> <p><u>ตัวบ่งชี้ที่ 1</u> มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม</p> <p><u>เกณฑ์การประเมิน</u></p> <p>(1) มีขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา</p> <p>(2) มีจุดประสงค์ของแต่ละกิจกรรมชัดเจน</p> <p>(3) มีการประเมินโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายตามสภาพจริง</p> <p>(4) มีเกณฑ์การประเมินกิจกรรมชัดเจนและแจ้งให้ผู้เรียนทราบ</p> <p>(5) มีการซ่อมเสริมปรับปรุงกิจกรรมในกรณีที่ยังไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ของกิจกรรม</p>					
	ข้อเสนอแนะ				

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้น</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) มีผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายคน</p> <p>(2) มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนทุกคนตลอดช่วงชั้น</p> <p>(3) มีผลการประเมินการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี และปลายปี</p> <p>(4) มีการนำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ</p> <p>(5) มีการนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาตัดสินและอนุมัติผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้น</p>					
<p>2.4 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p>ตัวบ่งชี้ที่ 1 การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) กำหนดโดยคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนครู ผู้ปกครอง ชุมชน</p> <p>(2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องตามมาตรฐานของหลักสูตรฯ</p> <p>(3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับค่านิยมอันดีงามของสังคม</p> <p>(4) คุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา</p> <p>(5) มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา</p>					
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนปลายปี</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนปลายปี</p> <p>(2) มีการประเมินด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย</p> <p>(3) มีการประเมินโดยการมีส่วนร่วมจากบุคคลหลายฝ่าย</p> <p>(4) มีการปรับปรุงซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p>(5) เครื่องมือประเมินครอบคลุมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สถานศึกษากำหนด</p>					

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนระหว่างเรียน <i>เกณฑ์การประเมิน</i>					
(1) มีเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลาย	ข้อเสนอแนะ				
(2) ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
(3) มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างเรียนรายคน					
(4) มีการปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง					
(5) ทุกคนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านช่วงชั้น <i>เกณฑ์การประเมิน</i>					
(1) มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อตัดสินใจให้ผู้เรียนผ่านช่วงชั้น	ข้อเสนอแนะ				
(2) มีการนำผลการประเมินรายปีมาประเมินรวมกับผลการประเมินผ่านช่วงชั้น					
(3) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด					
(4) มีการซ่อมเสริมปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนในกรณีที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน					
(5) มีการแจ้งการตัดสินใจผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ผู้เรียนทราบ					
2.5 การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีการกำหนดแนวทางในการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ <i>เกณฑ์การประเมิน</i>					
(1) มีการกำหนดมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความ	ข้อเสนอแนะ				
(2) มีการกำหนดแนวทางและวิธีการประเมินที่เหมาะสมกับผู้เรียน					
(3) มีการกำหนดเกณฑ์ การตัดสินคุณภาพการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ					
(4) มีการกำหนดแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ในกิจกรรมการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ					
(5) มีการกำหนดแนวทางการซ่อมเสริมปรับปรุงผู้เรียนที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน					

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการประเมินความสามารถการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน</p> <p>สื่อความปลายปี</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) มีผลการประเมินความสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์และการเขียนสื่อความปลายปี</p> <p>(2) มีการประเมินด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย</p> <p>(3) เครื่องมือประเมิน สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนด</p> <p>(4) มีการซ่อมเสริมปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนในส่วนที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>(5) มีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียน และผู้ปกครองทราบ</p>					
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการประเมินความสามารถการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน</p> <p>สื่อความผ่านช่วงชั้น</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) มีผลการประเมิน เพื่อตัดสินใจให้ผู้เรียนผ่านช่วงชั้นรายคน</p> <p>(2) ผลการประเมินสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน</p> <p>(3) มีการตัดสินใจผ่านมาตรฐานตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด</p> <p>(4) มีการซ่อมเสริมปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินผ่านช่วงชั้น</p> <p>(5) มีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนและผู้ปกครองทราบ</p>					
<p>3. ด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p>ตัวบ่งชี้ที่ 1 ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้รายชั้น</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>ระดับ (1) ผู้เรียนร้อยละ 80 - 85 ผ่านการประเมินครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>ระดับ (2) ผู้เรียนร้อยละ 86 - 89 ผ่านการประเมินครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>ระดับ (3) ผู้เรียนร้อยละ 90 - 95 ผ่านการประเมินครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>ระดับ (4) ผู้เรียนร้อยละ 96 - 99 ผ่านการประเมินครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>ระดับ (5) ผู้เรียนทุกคนผ่านการประเมินครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้</p>					

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 2 ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน สื่อความรายชั้น เกณฑ์การประเมิน ระดับ (1) ผู้เรียนร้อยละ 80 - 85 ผ่านการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน ระดับ (2) ผู้เรียนร้อยละ 86 - 89 ผ่านการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน ระดับ (3) ผู้เรียนร้อยละ 90 - 95 ผ่านการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน ระดับ (4) ผู้เรียนร้อยละ 96 - 99 ผ่านการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน ระดับ (5) ผู้เรียนทุกคน ผ่านเกณฑ์การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน					
	ข้อเสนอแนะ				
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายชั้น เกณฑ์การประเมิน ระดับ (1) ผู้เรียนร้อยละ 80 - 85 ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับ (2) ผู้เรียนร้อยละ 86 - 89 ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับ (3) ผู้เรียนร้อยละ 90 - 95 ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับ (4) ผู้เรียนร้อยละ 96 - 99 ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับ (5) ผู้เรียนทุกคนผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
	ข้อเสนอแนะ				
ตัวบ่งชี้ที่ 4 ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายชั้น เกณฑ์การประเมิน ระดับ (1) ผู้เรียนร้อยละ 80 - 85 ผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระดับ (2) ผู้เรียนร้อยละ 86 - 89 ผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระดับ (3) ผู้เรียนร้อยละ 90 - 95 ผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระดับ (4) ผู้เรียนร้อยละ 96 - 99 ผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระดับ (5) ผู้เรียนทุกคนผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
	ข้อเสนอแนะ				

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีการแสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้ประโยชน์</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) มีเอกสารหลักฐานแสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนรายคนถูกต้อง</p> <p>(2) ผู้บริหารนำข้อมูลผลการเรียนรู้ของผู้เรียนไปใช้ประโยชน์</p> <p>(3) ครูแนะนำข้อมูลผลการเรียนรู้ของผู้เรียนไปใช้ประโยชน์</p> <p>(4) ครูผู้สอนนำข้อมูลผลการเรียนรู้ของผู้เรียนไปใช้ประโยชน์</p> <p>(5) ผู้เรียนนำข้อมูลผลการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์</p>					
	ข้อเสนอแนะ				
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและมีคุณภาพ</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>(1) มีเครื่องมือการวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกกลุ่มสาระ</p> <p>(2) มีเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย</p> <p>(3) เครื่องมือวัดและประเมินผลได้รับการพัฒนาโดยครูผู้สอน</p> <p>(4) เครื่องมือวัดและประเมินผลได้รับการปรับปรุงตรวจสอบคุณภาพ</p> <p>(5) มีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ</p>					
	ข้อเสนอแนะ				
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 7 คะแนนเฉลี่ยสะสมของผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น (GPA) โดยเฉลี่ย</p> <p>มีความสัมพันธ์กันสูง(สัมพันธ์ทางบวก)เมื่อเทียบกับคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ (NT)</p> <p>เกณฑ์การประเมิน</p> <p>ระดับ (1) มีค่าสหสัมพันธ์ น้อยกว่า 0.20</p> <p>ระดับ (2) มีค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.20 - 0.39</p> <p>ระดับ (3) มีค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.40 - 0.59</p> <p>ระดับ (4) มีค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.60 - 0.79</p> <p>ระดับ (5) มีค่าสหสัมพันธ์ ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป หรือมีคะแนนเฉลี่ยระดับชาติสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสะสมแต่ละช่วงชั้น (คะแนน NT สูงกว่า GPA)</p>					
	ข้อเสนอแนะ				

เกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 8 ร้อยละของผู้ปกครองที่มีความพึงพอใจต่องานการวัดและประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน เกณฑ์การประเมิน ระดับ (1) มีความพึงพอใจในระดับมากน้อยกว่า ร้อยละ 20 ระดับ (2) มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 20 - 39 ระดับ (3) มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 40 - 59 ระดับ (4) มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 60 - 79 ระดับ (5) มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 80 ขึ้นไป					
	ข้อเสนอแนะ				
ตัวบ่งชี้ที่ 9 ร้อยละของผู้เรียนที่มีความพึงพอใจในวิธีการวัด เครื่องมือวัด และเกณฑ์การวัดและประเมินผลของสถานศึกษา เกณฑ์การประเมิน ระดับ (1) ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากน้อยกว่า ร้อยละ 20 ระดับ (2) ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 20 - 39 ระดับ (3) ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 40 - 59 ระดับ (4) ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 60 - 79 ระดับ (5) ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 80 ขึ้นไป					
	ข้อเสนอแนะ				
ตัวบ่งชี้ที่ 10 ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าภาคเรียนที่ผ่านมา เกณฑ์การประเมิน ระดับ (1) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นน้อยกว่า ร้อยละ 10 ระดับ (2) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ร้อยละ 11 - 30 ระดับ (3) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ร้อยละ 31 - 60 ระดับ (4) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ร้อยละ 61 - 80 ระดับ (5) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ร้อยละ 81 ขึ้นไป					
	ข้อเสนอแนะ				

(แบบสอบถามสำหรับครูผู้รับผิดชอบงานการวัดและประเมิน)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

การพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษา
ในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุพักตร์ พิบูลย์

ผู้วิจัย นางสาวท ก่อเจดีย์
 นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา
 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
 โทรศัพท์ 04 - 1399398 , 02-9236177
 E-mail : ward@ego.co.th

*** โปรดส่งคืนที่ สพท.นบ.2 (กลุ่มนิเทศฯ หรือ กลุ่มแผนฯ) ภายในวันที่ 18 มีนาคม 2549***

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2

การตอบแบบสอบถาม

ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณาความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ ซึ่งมีจำนวน 35 ตัวบ่งชี้ และพิจารณาความเหมาะสมของเกณฑ์การให้คะแนน ว่ามีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ประเมินงานวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้มากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องระดับความเหมาะสม

เกณฑ์การพิจารณา

1. การพิจารณาความเหมาะสมของ ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง	ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมสำหรับใช้ประเมินในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมสำหรับใช้ประเมินในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง	ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมสำหรับใช้ประเมินในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมสำหรับใช้ประเมินในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง	ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมสำหรับใช้ประเมินในระดับน้อยที่สุด

2. พิจารณาความเหมาะสมและสอดคล้องของ เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 5 หมายถึง	เกณฑ์มีความเหมาะสมสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	เกณฑ์มีความเหมาะสมสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง	เกณฑ์มีความเหมาะสมสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	เกณฑ์มีความเหมาะสมสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง	เกณฑ์มีความเหมาะสมสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์

แบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความเหมาะสมของรายการ **ตัวบ่งชี้** และ **เกณฑ์การให้คะแนน** โปรดใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่องระดับความเหมาะสมทุกรายการ

1. ด้านปัจจัยสนับสนุนงานการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล	สำหรับ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล						
เกณฑ์การให้คะแนน						
4. มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล 8 กลุ่มสาระ คณะกรรมการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คณะกรรมการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนสื่อความ และคณะกรรมการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน						
3. มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล 8 กลุ่มสาระ คณะกรรมการ ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คณะกรรมการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียนสื่อความ และคณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์						
2. มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล 8 กลุ่มสาระ และ มีคณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือ คณะกรรมการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์เขียนสื่อความ หรือ คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์						
1. มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล 8 กลุ่มสาระเท่านั้น						
ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผล						
เกณฑ์การให้คะแนน						
4. มีการจัดสรรงบประมาณบันทึกไว้ในรูปของ โครงการบรรจุเป็นแผนปฏิบัติการ ประจำปีและมีการใช้งบประมาณถูกต้องตามวัตถุประสงค์และทันตามกำหนดเวลา ในปีงบประมาณ						
3. มีการจัดสรรงบประมาณบันทึกไว้ในรูปของ โครงการบรรจุเป็นแผนปฏิบัติการ ประจำปี						
2. มีการจัดสรรงบประมาณ โดยบันทึกไว้ในเอกสารการประชุมหรือเอกสารอื่น						
1. มีการจัดสรรงบประมาณแต่ไม่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร						

รายการตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ครูมีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผล					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. ครูร้อยละ 80 ขึ้นไป ได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล					
3. ครูร้อยละ 70 – 79 ได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล					
2. ครูร้อยละ 60- 69 ได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล					
1. ครูน้อยกว่าร้อยละ 60 ได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล					
ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีข้อมูลนักเรียนรายคนเพื่อใช้เป็นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ได้แก่ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความถนัด ความสามารถพิเศษ ฯลฯ)					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลทุกคน และมีข้อมูล 3 ด้านขึ้นไป					
3. มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลทุกคน โดยมีข้อมูล 2 ด้าน					
2. มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเพียงด้านเดียว					
1. มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลบางคนบางด้าน					
ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. ผู้บริหารให้คำแนะนำ สนับสนุนช่วยเหลือ กำหนดเป้าหมายและกิจกรรมของงานวัดและประเมินผลสม่ำเสมอ					
3. ผู้บริหารให้คำแนะนำ สนับสนุนช่วยเหลือและกำหนดเป้าหมายงานวัดและประเมินผลบ่อยครั้ง					
2. ผู้บริหารให้คำแนะนำ สนับสนุนงานวัดและประเมินผลบ้าง บางครั้ง					
1. ผู้บริหารไม่เคยให้คำแนะนำหรือสนับสนุนงานด้านการวัดและประเมินผล					

รายการตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีตำรา เอกสารความรู้ด้านการวัดและประเมินผลสำหรับครูใช้ศึกษา หาความรู้					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีระเบียบการวัดประเมินผล คู่มือการวัดและประเมิน และตำราเอกสารความรู้ เพิ่มเติมเกี่ยวกับงานวัดและประเมินที่หลากหลาย					
3. มีระเบียบการวัดประเมินผล คู่มือการวัดและประเมิน และตำราเอกสารความรู้ เพิ่มเติมเกี่ยวกับงานวัดและประเมินพอสมควร					
2. มีระเบียบการวัดประเมินผล คู่มือการวัดและประเมินผล					
1. มีระเบียบการวัดและประเมินผลเท่านั้น					
ตัวบ่งชี้ที่ 7 สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนงานการวัดและ ประเมินผลเพียงพอ					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีสารสนเทศจัดเป็นระบบฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์สามารถประมวลผลงานด้านการ วัดและประเมินผลในรูปแบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์					
3. มีสารสนเทศที่จัดเก็บในคอมพิวเตอร์แต่ไม่สามารถประมวลผล					
2. มีสารสนเทศเพื่องานวัดและประเมินผลจัดเป็นหมวดหมู่สืบค้นง่าย					
1. มีสารสนเทศเพื่องานวัดและประเมินผลในรูปแบบเอกสาร					
ตัวบ่งชี้ที่ 8 มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการ และมีเจ้าหน้าที่ประจำให้บริการ					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการ และมีเจ้าหน้าที่ให้บริการตลอดเวลา					
3. มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการ และมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการบางครั้ง					
2. ไม่มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการ แต่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการสม่ำเสมอ					
1. ไม่มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการแต่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการให้บริการ บางครั้ง					

2. ด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล	สำหรับ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 9 มีการจัด โครงสร้างองค์กรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผล						
เกณฑ์การให้คะแนน						
4. มีโครงสร้างองค์กรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผล โดยมีคำสั่งชัดเจน มีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงาน และมีการปรับปรุงโครงสร้าง						
3. มีโครงสร้างองค์กรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผล โดยมีคำสั่งชัดเจน มีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงาน						
2. มีโครงสร้างองค์กรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผล โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะบริหาร						
1. มีการจัด โครงสร้างองค์กรเพื่อบริหารงาน ในเอกสารบันทึกการประชุม						
ตัวบ่งชี้ที่ 10 มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน/ปัญหางานการวัดและประเมินผล						
เกณฑ์การให้คะแนน						
4. มีการวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย สามารถระบุจุดเด่นจุดด้อย โอกาส และภาวะคุกคามของสถานศึกษา และนำปัญหาไปสู่การแก้ไข						
3. มีการวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย สามารถระบุจุดเด่นจุดด้อย โอกาส และภาวะคุกคามของสถานศึกษา						
2. มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน จุดเด่น จุดด้อย ของงานวัดและประเมินผล						
1. มีการสำรวจปัญหาอย่างง่าย						
ตัวบ่งชี้ที่ 11 มีการวางแผนพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในรอบปี						
เกณฑ์การให้คะแนน						
4. มีแผนงาน/โครงการพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในแผนปฏิบัติการ ประจำปีอย่างชัดเจนและมีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผน						
3. มีแผนงาน/โครงการพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในแผนปฏิบัติการ ประจำปีอย่างชัดเจน						
2. มีการกำหนดกิจกรรมพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในแผนปฏิบัติการ ประจำปี						
1. มีการกำหนดกิจกรรมพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในเอกสารการประชุม						

รายการตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 12 มีการปฏิบัติงานตามแผน					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดมากกว่าร้อยละ 80 ของแผนที่วางไว้					
3. มีการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดร้อยละ 70 – 80 ของแผนที่วางไว้					
2. มีการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดร้อยละ 60- 69 ของแผนที่วางไว้					
1. มีการปฏิบัติงานตามแผนน้อยกว่าร้อยละ 60 ของแผนที่วางไว้					
ตัวบ่งชี้ที่ 13 การนิเทศแนะนำหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้านการวัดประเมินผลใน สถานศึกษา					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีการประชุมนิเทศแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการวัดประเมินผลทุกเดือน					
3. มีการประชุมนิเทศแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการวัดประเมินผล ภาคเรียนละ 2 ครั้ง					
2. มีการประชุมนิเทศแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการวัดประเมินผล ภาคเรียนละ 1 ครั้ง					
1. มีการประชุมนิเทศแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เมื่อเกิดปัญหา					
ตัวบ่งชี้ที่ 14 มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลเมื่อสิ้นปี					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จทุกโครงการ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลการ ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ โดยจัดทำรายงานผลเมื่อสิ้นปีอย่างชัดเจนและนำผลการ ประเมินไปใช้วางแผนพัฒนางานในปีถัดไป					
3. มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จทุกโครงการ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลการ ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ โดยจัดทำรายงานผลเมื่อสิ้นปีอย่างชัดเจน					
2. มีการประเมินผลการดำเนินงานบางโครงการ					
1. มีการสรุปผลในภาพรวมอย่างง่าย					

3. ด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ

รายการตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 15 การประเมินก่อนเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีการประเมินก่อนเรียนใน 8 กลุ่มสาระมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน					
3. มีการประเมินก่อนเรียนใน 8 กลุ่มสาระร้อยละ 70-80 ของรายวิชาที่สอน					
2. มีการประเมินก่อนเรียนใน 8 กลุ่มสาระร้อยละ 60-69 ของรายวิชาที่สอน					
1. มีการประเมินก่อนเรียนใน 8 กลุ่มสาระน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน					
ตัวบ่งชี้ที่ 16 การประเมินระหว่างเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีการประเมินระหว่างเรียนใน 8 กลุ่มสาระมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน					
3. มีการประเมินระหว่างเรียนใน 8 กลุ่มสาระร้อยละ 70-80 ของรายวิชาที่สอน					
2. มีการประเมินระหว่างเรียนใน 8 กลุ่มสาระร้อยละ 60-69 ของรายวิชาที่สอน					
1. มีการประเมินระหว่างเรียนใน 8 กลุ่มสาระน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน					
ตัวบ่งชี้ที่ 17 การประเมินผลการเรียนรู้โดยการกำหนดภาระงาน					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีการประเมินผลการเรียนโดยการกำหนดภาระงานมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน					
3. มีการประเมินผลการเรียนโดยการกำหนดภาระงานร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน					
2. มีการประเมินผลการเรียนโดยการกำหนดภาระงานร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่สอน					
1. มีการประเมินผลการเรียนโดยการกำหนดภาระงานน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน					

รายการตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 18 การประเมินผลผู้เรียนจากแฟ้มสะสมงาน					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีการประเมินผลผู้เรียนจากแฟ้มสะสมงานมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน					
3. มีการประเมินผลผู้เรียนจากแฟ้มสะสมงานร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน					
2. มีการประเมินผลผู้เรียนจากแฟ้มสะสมงาน ร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่สอน					
1. มีการประเมินผลผู้เรียนจากแฟ้มสะสมงานน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน					
ตัวบ่งชี้ที่ 19 การประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีการประเมินผลผู้เรียนจาก โครงการเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม มากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน					
3. มีการประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม ร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน					
2. มีการประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม ร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่สอน					
1. มีการประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มน้อยกว่า ร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน					
ตัวบ่งชี้ที่ 20 การพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาเป็นคลังข้อสอบของสถานศึกษา					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีการพัฒนาเครื่องมือโดยมีการตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเป็นคลังข้อสอบของสถานศึกษามากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่เปิดสอน					
3. มีการพัฒนาเครื่องมือโดยมีการตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเป็นคลังข้อสอบของสถานศึกษาร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่เปิดสอน					
2. มีการพัฒนาเครื่องมือโดยมีการตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเป็นคลังข้อสอบของสถานศึกษาร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่เปิดสอน					
1. มีการพัฒนาเครื่องมือโดยมีการตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเป็นคลังข้อสอบของสถานศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่เปิดสอน					

รายการตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 21 เครื่องมือวัด มีการจัดทำเกณฑ์การประเมินแบบ Scoring Rubrics					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีเครื่องมือวัดที่มีเกณฑ์แบบ Scoring Rubrics มากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน					
3. มีเครื่องมือวัดที่มีเกณฑ์แบบ Scoring Rubrics ร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน					
2. มีเครื่องมือวัดที่มีเกณฑ์แบบ Scoring Rubrics ร้อยละ 60 - 69 ของรายวิชาที่สอน					
1. มีเครื่องมือวัดที่มีเกณฑ์แบบ Scoring Rubrics น้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน					
ตัวบ่งชี้ที่ 22 การประเมินผลหลังเรียน การซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีการประเมินผลหลังเรียน ซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มากกว่า ร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน					
3. มีการประเมินผลหลังเรียน ซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ร้อยละ 70-80 ของรายวิชาที่สอน					
2. มีการประเมินผลหลังเรียน ซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ร้อยละ 60-69 ของรายวิชาที่สอน					
1. มีการประเมินผลหลังเรียน ซ่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน					
ตัวบ่งชี้ที่ 23 การประเมินผลการเรียนรู้ปลายปี					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีผลการประเมินการเรียนรู้ปลายปี มีเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การให้คะแนน มีการซ่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน					
3. มีผลการประเมินการเรียนรู้ปลายปี มีเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การให้คะแนน มีการซ่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบร้อยละ 70-80 ของรายวิชาที่สอน					
2. มีผลการประเมินการเรียนรู้ปลายปี มีเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การให้คะแนน มีการซ่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบร้อยละ 60-69 ของรายวิชาที่สอน					
1. มีผลการประเมินการเรียนรู้ปลายปี มีเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การให้คะแนน มีการซ่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชา					

รายการตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 24 การตัดสินผลการเรียนรู้และการให้ระดับผลการเรียนของผู้เรียน					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีเครื่องมือวัดสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ปลายปี มีข้อมูลผลการตัดสินผลการเรียน และมีการส่งเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน					
3. มีเครื่องมือวัดสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ปลายปี มีข้อมูลผลการตัดสินผลการเรียน และมีการส่งเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินร้อยละ 70 - 80 ของรายวิชาที่สอน					
2. มีเครื่องมือวัดสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ปลายปี มีข้อมูลผลการตัดสินผลการเรียน และมีการส่งเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินร้อยละ 60 - 69 ของรายวิชาที่สอน					
1. มีเครื่องมือวัดสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ปลายปี มีข้อมูลผลการตัดสินผลการเรียน และมีการส่งเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน					
ตัวบ่งชี้ที่ 25 การตรวจสอบระดับผลการเรียน (เกรด) ให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีการตรวจสอบระดับผลการเรียนกับผลงานผู้เรียน ผลการเรียนระหว่างปี และผลการเรียนปลายปีมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน					
3. มีการตรวจสอบระดับผลการเรียนกับผลงานผู้เรียน ผลการเรียนระหว่างปี และผลการเรียนปลายปีร้อยละ 70 - 80 ของรายวิชาที่สอน					
2. มีการตรวจสอบระดับผลการเรียนกับผลงานผู้เรียน ผลการเรียนระหว่างปี และผลการเรียนปลายปีร้อยละ 60 - 69 ของรายวิชาที่สอน					
1. มีการตรวจสอบระดับผลการเรียนกับผลงานผู้เรียน ผลการเรียนระหว่างปี และผลการเรียนปลายปีน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน					

4. ด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/การประเมินคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ และการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนสื่อความ

รายการตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 26 การประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. กำหนดขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือประเมิน และ เกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนมากกว่าร้อยละ 80 ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
3. กำหนดขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือประเมิน และ เกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนร้อยละ 70 - 80 ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
2. กำหนดขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือประเมิน และ เกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนร้อยละ 60 - 69 ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
1. กำหนดขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือประเมิน และ เกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนน้อยกว่าร้อยละ 60 ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
ตัวบ่งชี้ที่ 27 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี และปลายปี					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. ครูมากกว่าร้อยละ 80 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี และปลายปี					
3. ครูร้อยละ 70 - 80 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี และปลายปี					
2. ครูร้อยละ 60 - 69 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี และปลายปี					
1. ครูน้อยกว่าร้อยละ 60 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี และปลายปี					
ตัวบ่งชี้ที่ 28 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนปลายปี					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ปลายปี มีการกำหนดคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ มีการกำหนดวิธีการประเมิน มีเครื่องมือ มีการประเมินโดยบุคคล หลายฝ่าย และมีการปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
3. มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ปลายปี มีการกำหนดคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ มีการกำหนดวิธีการประเมิน และมีเครื่องมือประเมินอย่างชัดเจน					
2. มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ปลายปี และมีการกำหนดคุณลักษณะ อันพึงประสงค์แต่ไม่ปรากฏวิธีการประเมินและเครื่องมือประเมิน					
1. มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ปลายปี					

รายการตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 29 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านช่วงชั้น					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านช่วงชั้นทุกคน นำผลการประเมิน ปลายปีมารวมพิจารณา มีเกณฑ์การประเมิน แจ้งให้ผู้เรียนและผู้ปกครองทราบ					
3. มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านช่วงชั้นทุกคน นำผลการประเมิน ปลายปีมาพิจารณา โดยมีเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน					
2. มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านช่วงชั้นทุกคน นำผลการประเมิน ปลายปีมารวมพิจารณา และแจ้งให้นักเรียนทราบแต่ไม่ปรากฏเกณฑ์การประเมิน					
1. มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านช่วงชั้น ไม่ครบทุกคน					
ตัวบ่งชี้ที่ 30 การประเมินความสามารถการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความ ปลายปี					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ กำหนดมาตรฐาน มีวิธีการ เครื่องมือ มีเกณฑ์การประเมิน และมีการซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่าน					
3. มีผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ กำหนดมาตรฐาน มีวิธีการ เครื่องมือ และมีเกณฑ์การประเมิน					
2. มีผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความปลายปี และกำหนด มาตรฐานการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความปลายปี					
1. มีเฉพาะผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความปลายปี					
ตัวบ่งชี้ที่ 31 การประเมินความสามารถการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความ ผ่านช่วงชั้น					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีผลการประเมินการผ่านช่วงชั้น มีมาตรฐาน มีเครื่องมือ เกณฑ์การประเมิน และมีการซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน					
3. มีผลการประเมินการผ่านช่วงชั้น มีมาตรฐาน มีเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน					
2. มีผลการประเมินการผ่านช่วงชั้น มีมาตรฐานการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ					
1. มีผลการประเมินการผ่านช่วงชั้นเท่านั้น					

5. ด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตัวบ่งชี้ที่ 32 ร้อยละของผู้เกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษา (ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง) มีความพึงพอใจต่องานการวัดและประเมินผลในระดับมาก					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. ผู้เกี่ยวข้องมากกว่าร้อยละ 80 มีความพึงพอใจต่องานวัดและประเมินผล					
3. ผู้เกี่ยวข้องร้อยละ 70 -80 มีความพึงพอใจต่องานวัดและประเมินผล					
2. ผู้เกี่ยวข้องร้อยละ 60 – 69 มีความพึงพอใจต่องานวัดและประเมินผล					
1. ผู้เกี่ยวข้องน้อยกว่าร้อยละ 60 มีความพึงพอใจต่องานวัดและประเมินผล					
ตัวบ่งชี้ที่ 33 การวิจัยและพัฒนางานวัดและประเมินผล					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีการเผยแพร่ผลงานวิจัย วิธีการวัดและประเมินผล และมีการผลิตผลงานวิจัยมากกว่า 2 รายการ					
3. มีการเผยแพร่ผลงานวิจัย วิธีการวัดและประเมินผล และผลิตผลงานวิจัยอย่างน้อย 1 รายการ					
2. มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยและพัฒนาแก่ครู ในสถานศึกษา ภาคเรียนละ 1 ครั้ง					
1. ไม่มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยด้านการวัดผลอย่างเป็นทางการ					
ตัวบ่งชี้ที่ 34 มีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและมีคุณภาพ					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีเครื่องมือวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกกลุ่มสาระ มีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบมีคลังข้อสอบและปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่องทุกปี					
3. มีเครื่องมือวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกกลุ่มสาระ มีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบมีคลังข้อสอบและปรับปรุงพัฒนา 2 – 3 ปี ต่อครั้ง					
2. มีเครื่องมือวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกกลุ่มสาระ มีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบมีคลังข้อสอบและปรับปรุงพัฒนา 4-5 ปี ต่อครั้ง					
1. มีเครื่องมือวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกกลุ่มสาระ ไม่ตรวจสอบคุณภาพข้อสอบ					
ตัวบ่งชี้ที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมของผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น (GPA) กับคะแนน NT					
เกณฑ์การให้คะแนน					
4. มีค่าสหสัมพันธ์ ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป					
3. มีค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.50 – 0.79					
2. มีค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.30 – 0.49					
1. มีค่าสหสัมพันธ์น้อยกว่า 0.30					

(แบบประเมินสำหรับสถานศึกษา)

แบบประเมิน**งานการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา****คำชี้แจง**

แบบประเมินฉบับนี้ เป็นแบบประเมินเพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินโดยศึกษาวิเคราะห์เอกสารแนวทางการวัดและประเมินผล และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเกณฑ์และตัวบ่งชี้ ตรวจสอบความถูกต้องของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 คน และจากการสนทนากลุ่ม จำนวน 40 คน ตรวจสอบความเหมาะสมและความสามารถนำไปใช้ของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนนโดยผู้เกี่ยวข้องกับงานด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา จำนวน 75 แห่ง ได้ตัวบ่งชี้สำหรับประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 35 ตัวบ่งชี้ มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านปัจจัยสนับสนุนงานการวัดและประเมินผล มี 8 ตัวบ่งชี้
- 2.2 ด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล มี 6 ตัวบ่งชี้
- 2.3 ด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ มี 11 ตัวบ่งชี้
- 2.4 ด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน มี 6 ตัวบ่งชี้
- 2.5 ด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผล มี 4 ตัวบ่งชี้

อนึ่ง ผลการประเมินครั้งนี้ใช้สำหรับเป็นข้อมูลในการศึกษาวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น จะไม่มีผลกระทบ ต่อสถานศึกษาของท่านแต่ประการใด จะอย่างไรก็ตาม หลังจากได้เกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลที่เป็นรูปธรรมแล้ว จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อทุกสถานศึกษา สามารถนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาหรือตรวจสอบความสำเร็จในการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี

แนวปฏิบัติในการประเมิน

1. ผู้ทำหน้าที่ประเมินอาจเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา
2. ผู้ประเมินควรใช้แบบประเมินนี้ควบคู่กับคู่มือประเมิน โดยตรวจสอบข้อมูล/สารสนเทศ/หลักฐานที่แสดงร่องรอยการดำเนินงาน
3. การพิจารณาให้คะแนนแต่ละตัวบ่งชี้ ได้กำหนดความหมายของระดับคุณภาพไว้แล้ว จะอย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาให้ยึดถือเกณฑ์ทั่วไป ดังนี้
 - ให้ 4 คะแนน..ดีมาก.. หมายถึง การดำเนินงานมีความครอบคลุม มีหลากหลาย เป็นที่ยอมรับมาก หรือดำเนินงานได้ร้อยละ 80 ขึ้นไปของเป้าหมายงาน มีความต่อเนื่องในเชิงคุณภาพและเป็นแบบอย่างได้ โดยปรากฏร่องรอยคุณภาพจากข้อมูล/สารสนเทศชัดเจนที่สุด
 - ให้ 3 คะแนน..ดี.....หมายถึง การดำเนินงานมีความครอบคลุม ค่อนข้างหลากหลาย เป็นที่ยอมรับเป็นส่วนใหญ่ หรือดำเนินงานได้ร้อยละ 70 – 79 ของเป้าหมายงาน มีความต่อเนื่องในเชิงคุณภาพค่อนข้างมาก โดยปรากฏร่องรอยคุณภาพจากข้อมูล/สารสนเทศชัดเจน
 - ให้ 2 คะแนน..พอใช้...หมายถึง การดำเนินงานมีความครอบคลุมพอสมควร ความหลากหลายไม่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับบ้าง หรือดำเนินงานได้ร้อยละ 60-69 ของเป้าหมายงานปรากฏร่องรอยคุณภาพจากข้อมูล/สารสนเทศชัดเจนพอสมควร
 - ให้ 1 คะแนน..ปรับปรุง..หมายถึง การดำเนินงานไม่ค่อยครอบคลุม ขาดความหลากหลาย ยอมรับได้น้อยหรือดำเนินงานได้ ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของเป้าหมายงาน โดยปรากฏร่องรอยคุณภาพจากข้อมูล/สารสนเทศไม่ชัดเจน
4. การตัดสินให้คะแนนในแต่ละตัวบ่งชี้ ให้วงกลมล้อมรอบตัวเลขระดับคุณภาพ 4 3 2 1 ในช่องผลการตัดสิน ในแบบประเมิน

แบบประเมิน

1. ด้านปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานการวัดและประเมินผล

รายการตัว บ่งชี้	ผลการตัดสินระดับคุณภาพ (วงกลมล้อมรอบตัวเลข ระดับคุณภาพ)	หมายเหตุ/ บันทึก ร่องรอย คุณภาพ
ตัวบ่งชี้ที่ 1 มี คณะกรรมการ รับผิดชอบ งานการวัด และ ประเมินผล	<p>4 - มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล 8 กลุ่มสาระ คณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ คณะกรรมการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน และคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน</p> <p>3 - มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล 8 กลุ่มสาระ คณะกรรมการ ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และคณะกรรมการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน</p> <p>2 - มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล 8 กลุ่มสาระ และมี คณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือ คณะกรรมการประเมินการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หรือคณะกรรมการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน</p> <p>1 - มีคณะกรรมการรับผิดชอบงานการวัดและประเมินผล 8 กลุ่มสาระเท่านั้น</p>	
ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการจัดสร งงบประมาณ สำหรับ ดำเนินงาน ด้านการวัด และ ประเมินผล	<p>4 - มีการจัดสรรงบประมาณบันทึกไว้ในรูปของโครงการบรรจุเป็นแผนปฏิบัติการ ประจำปีและมีการใช้งบประมาณถูกต้องตามวัตถุประสงค์และทันตามกำหนดเวลา ในปีงบประมาณ</p> <p>3 - มีการจัดสรรงบประมาณบันทึกไว้ในรูปของโครงการบรรจุเป็นแผนปฏิบัติการ ประจำปี</p> <p>2 - มีการจัดสรรงบประมาณโดยบันทึกไว้ในเอกสารการประชุมหรือเอกสารอื่น</p> <p>1 - มีการจัดสรรงบประมาณแต่ไม่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร</p>	
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ครูมีความรู้ ในการวัดและ ประเมินผล	<p>4 - ครูร้อยละ 80 ขึ้นไป ได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>3 - ครูร้อยละ 70 – 79 ได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>2 - ครูร้อยละ 60- 69 ได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>1 - ครูน้อยกว่าร้อยละ 60 ได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผล</p>	

รายการตัวบ่งชี้	ผลการตัดสินระดับคุณภาพ (วงกลมล้อมรอบตัวเลข ระดับคุณภาพ)เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ/ บันทึกร่องรอย คุณภาพ
ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีข้อมูลนักเรียนราย คนเพื่อใช้เป็นฐาน ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ (ได้แก่ ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ความ ถนัด ความสามารถ พิเศษ ฯลฯ)	4 - มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลทุกคน และมีข้อมูล 3 ด้านขึ้นไป 3 - มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลทุกคน โดยมีข้อมูล 2 ด้าน 2 - มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลบางคนบางด้าน 1 - มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคลบางด้านไม่ครบทุกคน	
ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ในการบริหารจัดการ งานวัดและ ประเมินผล	4 - ผู้บริหารให้คำแนะนำ สนับสนุนช่วยเหลือ กำหนดเป้าหมายและ กิจกรรมของงานวัดและประเมินผลสม่ำเสมอ 3 - ผู้บริหารให้คำแนะนำ สนับสนุนช่วยเหลือและกำหนดเป้าหมายงานวัด และประเมินผลบ่อยครั้ง 2 - ผู้บริหารให้คำแนะนำ สนับสนุนงานวัดและประเมินผลบ้าง บางครั้ง 1 - ผู้บริหารไม่เคยให้คำแนะนำหรือสนับสนุนงานด้านการ วัดและ ประเมินผล	
ตัวบ่งชี้ที่ 6 สถานศึกษามีตำรา เอกสารความรู้ด้าน การวัดและ ประเมินผลสำหรับ ครูใช้ศึกษาหาความรู้	4 - มีระเบียบการวัดประเมินผล คู่มือการวัดและประเมินผล และตำรา เอกสารความรู้ เพิ่มเติมเกี่ยวกับงานวัดและประเมินผลที่หลากหลาย และเพียงพอ 3 - มีระเบียบการวัดประเมินผล คู่มือการวัดและประเมินผล และตำรา เอกสารความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับงานวัดและประเมินผลพอสมควร 2 - มีระเบียบการวัดประเมินผล คู่มือการวัดและประเมินผล 1 - มีระเบียบการวัดและประเมินผลเท่านั้น	
ตัวบ่งชี้ที่ 7 สถานศึกษามีข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับ งานการวัดและ ประเมินผลด้วย ระบบเทคโนโลยีที่ ทันสมัย	4 - มีข้อมูลสารสนเทศจัดเก็บในคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สามารถประมวลผล และเรียกดูข้อมูลได้ทันที 3 - มีข้อมูลสารสนเทศจัดเก็บในคอมพิวเตอร์แต่ไม่มีโปรแกรมสำเร็จรูป 2 - มีข้อมูลสารสนเทศจัดเก็บในเอกสารและจัดระบบสืบค้นง่าย 1 - มีข้อมูลสารสนเทศจัดเก็บในเอกสารจัดไม่เป็นระบบสืบค้นยาก	

รายการตัวบ่งชี้	ผลการตัดสินระดับคุณภาพ (วงกลมล้อมรอบตัวเลข ระดับคุณภาพ)	หมายเหตุ/ บันทึก ร่องรอย คุณภาพ
ตัวบ่งชี้ที่ 8 มีพื้นที่ตั้ง สำนักงาน/ศูนย์ ปฏิบัติการ และมี เจ้าหน้าที่ประจำ ให้บริการ	4 - มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการ และมีเจ้าหน้าที่ให้บริการตลอดเวลา 3 - มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการและมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการบางเวลา 2 - ไม่มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการและมีเจ้าหน้าที่ให้บริการตลอดเวลา 1 - ไม่มีพื้นที่ตั้งสำนักงาน/ศูนย์ปฏิบัติการและมีเจ้าหน้าที่ให้บริการบางเวลา	

2. ด้านกระบวนการบริหารจัดการงานวัดและประเมินผล

รายการตัวบ่งชี้	ผลการตัดสินระดับคุณภาพ (วงกลมล้อมรอบตัวเลข ระดับคุณภาพ)	หมายเหตุ/ บันทึก ร่องรอย คุณภาพ
ตัวบ่งชี้ที่ 9 มีโครงสร้าง บุคลากรเพื่อ บริหารงานด้าน การวัดและ ประเมินผล โดยมีคำสั่ง กำหนดบทบาท หน้าที่ชัดเจน	4 - มีโครงสร้างบุคลากรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลมีคำสั่ง กำหนดชัดเจน มี แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงาน และมีการปรับปรุง โครงสร้าง 3 - มีโครงสร้างบุคลากรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลมีคำสั่ง กำหนดชัดเจนมี แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงาน 2 - มีโครงสร้างบุคลากรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลมีคำสั่ง กำหนดชัดเจน 1 - มีโครงสร้างบุคลากรเพื่อบริหารงานด้านการวัดและประเมินผลไม่มีคำสั่ง	
ตัวบ่งชี้ที่ 10 มีการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน/ ปัญหาทางการ วัดและประเมินผล	4 - มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน/ปัญหาโดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย สามารถระบุจุดเด่นจุดด้อย และนำไปสู่การแก้ไข 3 - มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน/ปัญหาโดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย สามารถระบุจุดเด่นจุดด้อย 2 - มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาของงานวัดและประเมินผล 1 - มีการสำรวจปัญหาอย่างง่าย	

รายการตัวบ่งชี้	ผลการตัดสินระดับคุณภาพ (วงกลมล้อมรอบตัวเลข ระดับคุณภาพ)	หมายเหตุ/ บันทึก ร่องรอย คุณภาพ
ตัวบ่งชี้ที่ 11 มีการวางแผน พัฒนางานด้าน การวัดและ ประเมินผลในรอบ ปี	<p>4 - มีแผนงาน/โครงการพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างชัดเจนและมีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผน</p> <p>3 - มีแผนงาน/โครงการพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างชัดเจน</p> <p>2 - มีการกำหนดกิจกรรมพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในแผนปฏิบัติการประจำปี</p> <p>1 - มีการกำหนดกิจกรรมพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลในเอกสาร</p>	
ตัวบ่งชี้ที่ 12 มีการปฏิบัติงาน ตามแผน/โครงการ พัฒนางานด้าน การวัดและ ประเมินผล	<p>4 - มีการปฏิบัติงานตามแผนฯ ที่กำหนดมากกว่าร้อยละ 80 ของแผนที่วางไว้</p> <p>3 - มีการปฏิบัติงานตามแผนฯ ที่กำหนดร้อยละ 70 - 80 ของแผนที่วางไว้</p> <p>2 - มีการปฏิบัติงานตามแผนฯ ที่กำหนดร้อยละ 60- 69 ของแผนที่วางไว้</p> <p>1 - มีการปฏิบัติงานตามแผนฯ น้อยกว่าร้อยละ 60 ของแผนที่วางไว้</p>	
ตัวบ่งชี้ที่ 13 การนิเทศแนะนำ หรือแลกเปลี่ยน เรียนรู้งานด้านการ วัดประเมินผลใน สถานศึกษา	<p>4 - มีการประชุมนิเทศแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้านการวัดประเมินผล ทุกเดือน</p> <p>3 - มีการประชุมนิเทศแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้านการวัดประเมินผล ภาคเรียนละ 2 ครั้ง</p> <p>2 - มีการประชุมนิเทศแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้านการวัดประเมินผล ภาคเรียนละ 1 ครั้ง</p> <p>1 - มีการประชุมนิเทศแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เมื่อเกิดปัญหา</p>	
ตัวบ่งชี้ที่ 14 มีการประเมินผล การดำเนินงาน ด้านการวัดและ ประเมินผลเมื่อสิ้น ปี	<p>4 - มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ จัดทำรายงานผลเมื่อสิ้นปีอย่างชัดเจนและนำผลการประเมินไปใช้วางแผนพัฒนางานในปีถัดไป</p> <p>3 - มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และจัดทำรายงานผลเมื่อสิ้นปีอย่างชัดเจน</p> <p>2 - มีการกำหนดวิธีวัดความสำเร็จ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ แต่จัดทำรายงานผลเมื่อสิ้นปีไม่ชัดเจน</p> <p>1 - มีการกำหนดวิธีวัดความสำเร็จ แต่ขาดการเก็บรวบรวมข้อมูลและการรายงานผล</p>	

3. ด้านกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ

รายการตัวบ่งชี้	ผลการตัดสินระดับคุณภาพ (วงกลมล้อมรอบตัวเลข ระดับคุณภาพ)	หมายเหตุ/ บันทึก ร่องรอย คุณภาพ
ตัวบ่งชี้ที่ 15 การประเมินก่อนเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ	4 - มีการประเมินก่อนเรียนทุกรายวิชาที่สอนมากกว่าร้อยละ 80 3 - มีการประเมินก่อนเรียนทุกรายวิชาที่สอนระหว่างร้อยละ 70-80 2 - มีการประเมินก่อนเรียนทุกรายวิชาที่สอนระหว่างร้อยละ 60-69 1 - มีการประเมินก่อนเรียนทุกรายวิชาที่สอนน้อยกว่าร้อยละ 60	
ตัวบ่งชี้ที่ 16 การประเมินระหว่างเรียนของรายวิชาที่สอน	4 - มีการประเมินระหว่างเรียนทุกรายวิชาที่สอนมากกว่าร้อยละ 80 3 - มีการประเมินระหว่างเรียนทุกรายวิชาที่สอนร้อยละ 70 - 80 2 - มีการประเมินระหว่างเรียนทุกรายวิชาที่สอนร้อยละ 60 - 69 1 - มีการประเมินระหว่างเรียนทุกรายวิชาที่สอนน้อยกว่าร้อยละ 60	
ตัวบ่งชี้ที่ 17 การประเมินผลการเรียนรู้โดยการกำหนดภาระงาน	4 - มีการประเมินผลการเรียนรู้โดยการกำหนดภาระงานมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชา ที่สอน 3 - มีการประเมินผลการเรียนรู้โดยการกำหนดภาระงานร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน 2 - มีการประเมินผลการเรียนรู้โดยการกำหนดภาระงานร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่สอน 1 - มีการประเมินผลการเรียนรู้โดยการกำหนดภาระงานน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน	
ตัวบ่งชี้ที่ 18 การประเมินผลผู้เรียนจากเพิ่มสะสมงาน	4 - มีการประเมินผลผู้เรียนจากเพิ่มสะสมงานมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน 3 - มีการประเมินผลผู้เรียนจากเพิ่มสะสมงานร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน 2 - มีการประเมินผลผู้เรียนจากเพิ่มสะสมงาน ร้อยละ 60 – 69ของรายวิชาที่สอน 1 - มีการประเมินผลผู้เรียนจากเพิ่มสะสมงานน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน	

รายการตัวบ่งชี้	ผลการตัดสินระดับคุณภาพ (วงกลมล้อมรอบตัวเลข ระดับคุณภาพ)	หมายเหตุ/ บันทึก ร่องรอย คุณภาพ
ตัวบ่งชี้ที่ 19 การประเมินผล ผู้เรียนจากโครงการ เป็นรายบุคคล และ รายกลุ่ม	4 - มีการประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม มากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน 3 - มีการประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม ร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน 2 - มีการประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม ร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่สอน 1 - มีการประเมินผลผู้เรียนจากโครงการเป็นรายบุคคล รายกลุ่มน้อย กว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน	
ตัวบ่งชี้ที่ 20 การพัฒนา เครื่องมือวัดผล ประเมินผลและ ปรับปรุงพัฒนา เป็นคลังข้อสอบ ของสถานศึกษา	4 - มีการพัฒนาเครื่องมือโดยมีการตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเป็น คลังข้อสอบของสถานศึกษามากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่เปิด สอน 3 - มีการพัฒนาเครื่องมือโดยมีการตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเป็น คลังข้อสอบของสถานศึกษาร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่เปิดสอน 2 - มีการพัฒนาเครื่องมือโดยมีการตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเป็น คลังข้อสอบของสถานศึกษาร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่เปิดสอน 1 - มีการพัฒนาเครื่องมือโดยมีการตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเป็น คลังข้อสอบของสถานศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่เปิด สอน	

รายการตัวบ่งชี้	ผลการตัดสินระดับคุณภาพ (วงกลมล้อมรอบตัวเลข ระดับคุณภาพ)	หมายเหตุ/ บันทึก ร่องรอย คุณภาพ
ตัวบ่งชี้ที่ 21 เครื่องมือวัด มี การจัดทำเกณฑ์ การประเมินแบบ Scoring Rubrics	4 - มีเครื่องมือวัดที่มีเกณฑ์แบบ Scoring Rubrics มากกว่าร้อยละ 80 ของ รายวิชาที่สอน 3 - มีเครื่องมือวัดที่มีเกณฑ์แบบ Scoring Rubrics ร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชา ที่สอน 2 - มีเครื่องมือวัดที่มีเกณฑ์แบบ Scoring Rubrics ร้อยละ 60 - 69 ของรายวิชา ที่ สอน 1 - มีเครื่องมือวัดที่มีเกณฑ์แบบ Scoring Rubrics น้อยกว่าร้อยละ 60 ของ รายวิชาที่สอน	
ตัวบ่งชี้ที่ 22 การประเมินผล หลังเรียน การ ช่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ ผู้เกี่ยวข้องทราบ	4 - มีการประเมินผลหลังเรียน ช่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน 3 - มีการประเมินผลหลังเรียน ช่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ร้อยละ 70-80 ของรายวิชาที่สอน 2 - มีการประเมินผลหลังเรียน ช่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ร้อยละ 60-69 ของรายวิชาที่สอน 1 - มีการประเมินผลหลังเรียน ช่อมเสริมผู้เรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ น้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน	
ตัวบ่งชี้ที่ 23 การประเมินผล การเรียนรู้ปลายปี	4 - มีผลการประเมินการเรียนรู้ปลายปี มีเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การให้ คะแนนมีการช่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน 3 มีผลการประเมินการเรียนรู้ปลายปี มีเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การให้ คะแนนมีการช่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบร้อยละ 70-80 ของรายวิชาที่สอน 2 มีผลการประเมินการเรียนรู้ปลายปี มีเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การให้ คะแนนมีการช่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบร้อยละ 60-69 ของรายวิชาที่สอน 1 - มีผลการประเมินการเรียนรู้ปลายปี มีเครื่องมือวัด มีเกณฑ์การให้ คะแนนมีการช่อมเสริมผู้เรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน	

รายการตัว บ่งชี้	ผลการตัดสินระดับคุณภาพ (วงกลมล้อมรอบตัวเลข ระดับคุณภาพ)	หมายเหตุ/ บันทึก ร่องรอย คุณภาพ
ตัวบ่งชี้ที่ 24 การตัดสินผล การเรียนรู้และ การให้ระดับผล การเรียนของ ผู้เรียน	<p>4 - มีคะแนนสะสมของผู้เรียนทุกคน ทุกรายวิชา และมีเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนทุกรายวิชา</p> <p>3 - มีคะแนนสะสมของผู้เรียนทุกคน ทุกรายวิชา และมีเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนร้อยละ 90-99 ของรายวิชา</p> <p>2 - มีคะแนนสะสมของผู้เรียนทุกคน ทุกรายวิชา และมีเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนร้อยละ 80-89 ของรายวิชา</p> <p>1 - มีคะแนนสะสมของผู้เรียนทุกคน ทุกรายวิชา และมีเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนน้อยกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชา</p>	
ตัวบ่งชี้ที่ 25 การตรวจสอบ ระดับผลการ เรียน (เกรด) ให้ สอดคล้องกับ ความ สามารถของ ผู้เรียน	<p>4 - มีการตรวจสอบระดับผลการเรียนกับผลงานผู้เรียน ผลการเรียนระหว่างปี และผลการเรียนปลายปีมากกว่าร้อยละ 80 ของรายวิชาที่สอน</p> <p>3 - มีการตรวจสอบระดับผลการเรียนกับผลงานผู้เรียน ผลการเรียนระหว่างปี และผลการเรียนปลายปีร้อยละ 70 – 80 ของรายวิชาที่สอน</p> <p>2 - มีการตรวจสอบระดับผลการเรียนกับผลงานผู้เรียน ผลการเรียนระหว่างปี และผลการเรียนปลายปีร้อยละ 60 – 69 ของรายวิชาที่สอน</p> <p>1 - มีการตรวจสอบระดับผลการเรียนกับผลงานผู้เรียน ผลการเรียนระหว่างปี และผลการเรียนปลายปีน้อยกว่าร้อยละ 60 ของรายวิชาที่สอน</p>	

4. ด้านกระบวนการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

รายการตัว บ่งชี้	ผลการตัดสินระดับคุณภาพ (วงกลมล้อมรอบตัวเลข ระดับคุณภาพ)	หมายเหตุ/ บันทึกร่องรอย คุณภาพ
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 26</p> <p>การประเมินผล กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนทุก กิจกรรม</p>	<p>4 - กำหนดขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือ ประเมิน และ เกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนมากกว่าร้อยละ 80 ของกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน</p> <p>3 - กำหนดขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือ ประเมิน และเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนร้อยละ 70 – 80 ของกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน</p> <p>2 - กำหนดขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือ ประเมิน และ เกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนร้อยละ 60 – 69 ของกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน</p> <p>1 - กำหนดขอบเขตกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือ ประเมิน และ เกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนน้อยกว่าร้อยละ 60 ของกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน</p>	
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 27</p> <p>การประเมิน กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนระหว่างปี ของครู</p>	<p>4 - ครูมากกว่าร้อยละ 80 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี</p> <p>3 - ครูร้อยละ 70 - 80 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี</p> <p>2 - ครูร้อยละ 60 - 69 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี</p> <p>1 - ครูน้อยกว่าร้อยละ 60 มีการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระหว่างปี</p>	
<p>ตัวบ่งชี้ที่ 28</p> <p>การประเมิน คุณลักษณะอัน พึงประสงค์ของ ผู้เรียน</p>	<p>4 - มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการกำหนดวิธีการประเมิน มี เครื่องมือ มีการประเมินโดยบุคคลหลายฝ่าย และมีการปรับปรุงพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p>3 - มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการกำหนดวิธีการประเมิน และมี เครื่องมือประเมินอย่างชัดเจน</p> <p>2 - มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ไม่ปรากฏวิธีการประเมินและ เครื่องมือประเมิน</p> <p>1 - มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p>	

รายการตัว บ่งชี้	ผลการตัดสินระดับคุณภาพ (วงกลมล้อมรอบตัวเลข ระดับคุณภาพ)	หมายเหตุ/ บันทึกร่องรอย คุณภาพ
ตัวบ่งชี้ที่ 29 การประเมิน คุณลักษณะอัน พึงประสงค์ ระหว่างปีของ ครู	4 - ครูมากกว่าร้อยละ 80 มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างปี 3 - ครูร้อยละ 70 - 80 มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างปี 2 - ครูร้อยละ 60 - 69 มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างปี 1 - ครูน้อยกว่าร้อยละ 60 มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างปี	
ตัวบ่งชี้ที่ 30 การประเมิน ความสามารถ การอ่าน การคิด วิเคราะห์และ เขียนระหว่างปี	4 - มีผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี มีวิธีการเครื่องมือ มีเกณฑ์การประเมิน และมีการซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่าน 3 - มีผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี มีวิธีการเครื่องมือ มีเกณฑ์การประเมิน 2 - มีผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี และมีเกณฑ์การ ประเมิน 1 - มีเฉพาะผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี	
ตัวบ่งชี้ที่ 31 การประเมิน ความสามารถ การอ่าน คิด วิเคราะห์และ เขียนระหว่างปี ของครู	4 - ครูมากกว่าร้อยละ 80 มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ระหว่างปี 3 - ครูร้อยละ 70 - 80 มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี 2 - ครูร้อยละ 60 - 69 มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนระหว่างปี 1 - ครูน้อยกว่าร้อยละ 60 มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ระหว่างปี	

5. ด้านผลผลิตจากการปฏิบัติงานการวัดและประเมินผล

รายการตัวบ่งชี้	ผลการตัดสินระดับคุณภาพ (วงกลมล้อมรอบตัวเลข ระดับคุณภาพ)	หมายเหตุ/ บันทึกร่องรอย คุณภาพ
ตัวบ่งชี้ที่ 32 ร้อยละของผู้เกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษา (ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง) มีความพึงพอใจต่องานวัดและประเมินผลในระดับมาก	4 - ผู้เกี่ยวข้องมากกว่าร้อยละ 80 มีความพึงพอใจต่องานวัดและประเมินผลในระดับมาก 3 - ผู้เกี่ยวข้องร้อยละ 70 -80 มีความพึงพอใจต่องานวัดและประเมินผลในระดับมาก 2 - ผู้เกี่ยวข้องร้อยละ 60 – 69 มีความพึงพอใจต่องานวัดและประเมินผลในระดับมาก 1 - ผู้เกี่ยวข้องน้อยกว่าร้อยละ 60 มีความพึงพอใจต่องานวัดและประเมินผลในระดับมาก	
ตัวบ่งชี้ที่ 33 การวิจัยและพัฒนางานวัดและประเมินผล	4 - มีผลงานวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัยปีละ 2 รายการขึ้นไป 3 - มีผลงานวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัยปีละ 1 รายการ 2 - ไม่มีผลงานวิจัยแต่มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของบุคคลภายนอกสถานศึกษาปีละ 3 รายการขึ้นไป 1 - ไม่มีผลงานวิจัยแต่มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของบุคคลภายนอกสถานศึกษาปีละ 1-2 รายการ	
ตัวบ่งชี้ที่ 34 มีเครื่องมือวัดและประเมินผลทุกรายวิชาและมีคุณภาพ	4 - มีเครื่องมือวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกรายวิชา มีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบมีคลังข้อสอบและปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่องทุกปี 3 - มีเครื่องมือวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกรายวิชา มีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบมีคลังข้อสอบและปรับปรุงพัฒนา 2 – 3 ปี ต่อครั้ง 2 - มีเครื่องมือวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกรายวิชา มีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบ มีคลังข้อสอบและปรับปรุงพัฒนา 4-5 ปี ต่อครั้ง 1 - มีเครื่องมือวัดและประเมินผลครอบคลุมทุกรายวิชาและไม่มีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบ	
ตัวบ่งชี้ที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสมของผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น (GPA) กับคะแนน NT	4 - มีค่าสหสัมพันธ์ ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป 3 - มีค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.50 – 0.79 2 - มีค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.30 – 0.49 1 - มีค่าสหสัมพันธ์น้อยกว่า 0.30	

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมินเบื้องต้น

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ดร.ศรีสมร พุ่มสะอาด	ผู้อำนวยการสำนักนวัตกรรมและเทคโนโลยี สพฐ.
2. นางกรรณิการ์ จันทร์หิรัญ	นักวิชาการสอบ สำนักทดสอบทางการศึกษา สพฐ.
3. นางนงคณิต สดคมขำ	นักวิชาการสอบ สำนักทดสอบทางการศึกษา สพฐ.
4. นางสาวบังอร กมลวัฒนา	นักวิชาการสอบ สำนักทดสอบทางการศึกษา สพฐ.
5. นางพิมพ์รัตน์ สภานุชาติ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1
6. นางสาววันดี วุฒิโกภ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1
7. นางวิรัตน์ ขวัญยืน	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1
8. ดร.บัณฑิต แทนพิทักษ์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1
9. นางกอบกุล ดิษฐ์แย้ม	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1
10. นางจุฑามาศ เจริญธรรม	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1
11. นายประยูร พูลเกิด	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1
12. นายธนศ ขำเกิด	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1
13. นางสาวรรณา เบญจวิภาส	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1
14. นายสมพร หลิมเจริญ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 1
15. นายประนิช อัมจักร	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2
16. นางอัมพิกา ภูเดช	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2
17. นายผดุงศักดิ์ วิศิษฐ์วุฒิกุล	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2
18. นางสมาพร สุทธิพัฒน์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2
19. นางสิริมา กลิ่นกุหลาบ	ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดไทรใหญ่ สพท.นบ.2
20. นางชีวีตรี อยู่สีมารักษ์	ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนทานสัมฤทธิ์วิทยา สพท.นบ.1

ภาคผนวก ค

รายชื่อโรงเรียนที่ทดลองใช้เกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล

รายชื่อโรงเรียนที่ทดลองใช้เกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล

1. โรงเรียนที่มีผลการประเมินคุณภาพภายใน ระดับสูง

โรงเรียนวัดพระเงิน	อำเภอบางใหญ่
โรงเรียนวัดคู	อำเภอปากเกร็ด
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา	อำเภอบางใหญ่
โรงเรียนตลาดบางคูตัด	อำเภอบางใหญ่
โรงเรียนพิชญศึกษา	อำเภอปากเกร็ด

2. โรงเรียนที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับทั่วไป

โรงเรียนวัดศาลากุล	อำเภอปากเกร็ด
โรงเรียนวัดตำหนักเหนือ	อำเภอปากเกร็ด
โรงเรียนวัดบางรักใหญ่	อำเภอบางบัวทอง
โรงเรียนวัดอินทร์	อำเภอบางใหญ่
โรงเรียนวัดท่าบันเทิงธรรม	อำเภอบางใหญ่

ภาคผนวก ง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการวิจัย

ที่ ศธ 0522.16/ (บ) /495

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อ.ปากเกร็ด
จ.นนทบุรี 11120

14 กรกฎาคม 2548

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวท ก่อเจดีย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษา ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.สุพักตร์ พิบูลย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวข้างต้น ขั้นตอนแรก เป็นการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งในการนี้ สาขาวิชาเห็นว่า ท่านเป็นผู้หนึ่งที่ทรงคุณวุฒิ มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับงานด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นอย่างดี สาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญ และให้ความเห็นตามแบบสอบถามที่แนบ เพื่อประโยชน์ต่อวงวิชาการสืบไป สำหรับรายละเอียดอื่นใด นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเองอีกชั้นหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870 โทรสาร 0 2503 3566 - 7

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

--

ที่

วันที่ 12 กรกฎาคม 2548

เรื่อง การเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ด้วย ข้าพเจ้า นางสาวท ก่อเจดีย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษานนทบุรี เขต 2" โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.สุพิศตร์ พิบูลย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ ข้าพเจ้าขอความอนุเคราะห์ โปรดพิจารณาลงนามหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเก็บรวบรวม ข้อมูลสำหรับงานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางสาวท ก่อเจดีย์)

นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ที่ พิเศษ/2549

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อ.ปากเกร็ด
จ.นนทบุรี 11120

6 มีนาคม 2549

เรื่อง ขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 2 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวท ก่อเจดีย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการ
วัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี
เขต 2 โดยมีข้าพเจ้า รองศาสตราจารย์ ดร.สุพัทธ์ พิบูลย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้จะประโยชน์อย่างยิ่งต่อสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ในอนาคต
ทุกโรงเรียนสามารถนำเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นไปเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิภาพการดำเนินงาน
ด้านการวัดและประเมินผลของตนเองได้ อันจะนำไปสู่การพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลของโรงเรียนให้มี
มาตรฐาน มีคุณภาพ เป็นที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ในโอกาสต่อไป

ในการทำวิทยานิพนธ์ จำเป็นต้องรวบรวมความคิดเห็นจากรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการและครู
ผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา ในการนี้ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่องานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพัทธ์ พิบูลย์)

อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร.0 2503 2870 โทรสาร 0 2503 3566 – 7

ที่ พิเศษ/2549

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อ.ปากเกร็ด
จ.นนทบุรี 11120

6 มีนาคม 2549

เรื่อง ขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล

เรียน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ และ อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 2 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวท ก่อเจดีย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการ
วัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี
เขต 2 โดยมีข้าพเจ้า รองศาสตราจารย์ ดร.สุพัตร์ พิบูลย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ในอนาคต
ทุกโรงเรียนสามารถนำเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นไปเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิภาพการดำเนินงาน
ด้านการวัดและประเมินผลของตนเองได้ อันจะนำไปสู่การพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลของโรงเรียนให้มี
มาตรฐาน มีคุณภาพ เป็นที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ในโอกาสต่อไป

ในการทำวิทยานิพนธ์ จำเป็นต้องรวบรวมความคิดเห็นจากรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการและครู
ผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา ซึ่งถือเป็นผู้มีประสบการณ์ตรงในเรื่องดังกล่าวนี้ ในการนี้
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
เพื่อประโยชน์ต่องานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพัตร์ พิบูลย์)

อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร.0 2503 2870 โทรสาร 0 2503 3566 - 7

ที่ พิเศษ/2549

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อ.ปากเกร็ด
จ.นนทบุรี 11120

20 มีนาคม 2549

เรื่อง ขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลตามแบบประเมิน

เรียน อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผลของโรงเรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบประเมิน จำนวน 1 ชุด
2. คู่มือประเมิน จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวท ก่อเจดีย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยมีข้าพเจ้า รองศาสตราจารย์ ดร.สุพัตร์ พิบูลย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เรื่องนี้จะเป็นอย่างยิ่งต่อสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ในอนาคต กล่าวคือ สถานศึกษาทุก โรงสามารถนำเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นไปเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนา และตรวจสอบประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลให้มีมาตรฐาน มีคุณภาพ เป็นที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ในโอกาสต่อไป

ในการทดลองใช้เกณฑ์ประเมินที่พัฒนาขึ้น นักศึกษาได้จัดทำเป็นแบบประเมิน ดังที่ส่งมาด้วย โดยในการนี้ ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้ทำการประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลในโรงเรียนของท่าน โดยใช้แบบประเมินและคู่มือที่ส่งมานี้ จำนวน 1 ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพัตร์ พิบูลย์)
อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 025032870 โทรสาร 02503 3566-7

ที่ พิเศษ/2549

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อ.ปากเกร็ด
จ.นนทบุรี 11120

20 มีนาคม 2549

เรื่อง ขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลตามแบบประเมิน

เรียน รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบประเมิน จำนวน 1 ชุด
2. คู่มือประเมิน จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวท ก่อเจดีย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยมีข้าพเจ้า รองศาสตราจารย์ ดร.สุพัตร์ พิบูลย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เรื่องนี้จะประโยชน์อย่างยิ่งต่อสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ในอนาคต กล่าวคือ สถานศึกษาทุก โรงสามารถนำเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นไปเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนา และตรวจสอบประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลให้มีมาตรฐาน มีคุณภาพ เป็นที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ในโอกาสต่อไป

ในการทดลองใช้เกณฑ์ประเมินที่พัฒนาขึ้น นักศึกษาได้จัดทำเป็นแบบประเมิน ดังที่ส่งมาด้วย โดยในการนี้ ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้ทำการประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลในโรงเรียนของท่าน โดยใช้แบบประเมินและคู่มือที่ส่งมานี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพัตร์ พิบูลย์)

อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 025032870 โทรสาร 02503 3566-7

ที่ พิเศษ/2549

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อ.ปากเกร็ด
จ.นนทบุรี 11120

20 มีนาคม 2549

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบประเมิน จำนวน 2 ชุด
2. คู่มือประเมิน จำนวน 2 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวท ก่อเจดีย์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการพัฒนาเกณฑ์ประเมินงานด้านการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยมีข้าพเจ้า รองศาสตราจารย์ ดร.สุพัตร์ พิบูลย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เรื่องนี้จะเป็นอย่างยิ่งต่อสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ในอนาคต กล่าวคือ สถานศึกษาทุกโรงสามารถนำเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นไปเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนา และตรวจสอบประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลให้มีมาตรฐาน มีคุณภาพ เป็นที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ในโอกาสต่อไป

ในการทดลองใช้เกณฑ์ประเมินที่พัฒนาขึ้น นักศึกษาได้จัดทำเป็นแบบประเมิน ดังที่ส่งมาด้วย โดยในการนี้ ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้อนุญาตให้ทำการประเมินงานด้านการวัดและประเมินผลในโรงเรียนของท่าน ทั้งนี้ **ใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการและผู้รับผิดชอบงานวัดและประเมินผลของสถานศึกษา เป็นผู้ให้ข้อมูล ตามแบบประเมินที่ส่งมานี้**

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพัตร์ พิบูลย์)

อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 025032870 โทรสาร 02503 3566-7

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวท ก่อเจดีย์
วัน เดือน ปีเกิด	29 กุมภาพันธ์ 2505
สถานที่เกิด	อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
ประวัติการศึกษา	ศษ.บ. (บริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2528
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7 ว